

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.
 AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
 Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	30 " "
1000 " "	60 " "
Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	2000 " " 90 " "
	3000 " " 120 " "
	ezen felül 150 " "
Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 " "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
 A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő
 Szerkesztő: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 866—01
 Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: Aut. 899—32

Kifizetési árak:

a. m. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzettel együtt	
OMGE-tagoknak:	Előfizetőknél:
Negyedévre — 6 pengő	Negyedévre — 10 pengő
Félévre — 11 " "	Félévre — 18 " "
Egészévre — 20 " "	Egészévre — 32 " "
Romániába:	
1 évre — — — — —	1200— let
1/2 " " " " " " " "	600— " "
1/4 " " " " " " " "	300— " "
Előfizetéseket Romániából kizárólagos képviselőnk: Hegedűs hírlapiroda, Oradea-Mare (Nagyvárad) vessz fel.	

TARTALOM:

- A földművelésügyi tárca költségvetési vitája. Gazdák a tőzsdén.
- Az OMGE tanácsa a földművelésügyi minisztériumról. Gazdálkodás a lecsapott lápok tőzegtalaján. (Glaser Géza.)
- A mesonemeyei zabfonálféreg-járvány. (Révy Dezső — Jablonovszki József.)
- Újabb tapasztalatok a lovak megtermékenyüléséről. (Kukuljević József dr.)
- A magyar tyúk nemesítése. (Szalay János.)
- Miként lehetne a tejválságot megszüntetni? (Szanyi István.)
- Törvények és rendeletek.
- A magyar buzaárak és a tőzsde. (Rege Károly dr.)
- A Falu Szövetség közgyűlése.
- Egyes közlemények.
- Híjjarás.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.
- Melleklet: Rádiós gazdasági előadások II. évf. B. sorozat 23. számú füzet. (Hogyan nevelhetünk jó gazdákat? — Kövér Lajos.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL

Felhívás a magyar gazdatársadalomhoz.

A m. kir. belügyminiszter ur által a Magyar Gazdaszövetségnek néhai Darányi Ignác nagy földművelésügyi miniszterünk emléket megörökíteni hivatott szobor eszéjaira adott gyűjtési engedély ez év augusztus hónapban lejár. Ennek következtében az Emlék-bizottságnak be kell most már számolnia a gyűjtés eredményéről. A bizottság örömmel állapítja meg, hogy a magyar gazdatársadalom minden rétegének tagjai szívesen küldték adományaikat a szobor alapra, mert halájukat megdicsőült földművelésügyi miniszterük iránt ilyen módon is kifejezésre juttatni kötelességüknek ismerték.

Minthogy azonban még mindig tekintélyes azoknak a gazdáknak a száma, akiknek hozzájárulása nélkül az emlékoszlop névsora hiányos, akik adományaikat biztonyára csak azért nem küldték be, mert a felszólítást meg nem kapták, vagy nem olvasták, alulirottak tiszteletteljes bizalommal fordulunk hozzájuk azzal a kérelemmel, hogy a Darányi Ignác szobrára szánt adományaikat legkésőbb folyó évi július hó 31. napjáig postautalványon juttassák el, vagy pedig a Magyar Gazdaszövetség Darányi szobor alap nevet viselő 32.778 számú postatakarékpénztári csekk számlára fizessék be.

A szobor csak akkor lesz valóban Darányi Ignác emlékéhez és egyéniségéhez méltó, ha a gazdatársadalom minden tagja anyagi erejének megfelelően fogja leróni felelhetetlen földművelésügyi miniszterünkkel szemben a hála és kegyelet adóját. Abban a hitben fordulunk a gazdatársadalomhoz, hogy meghallgatásra is találunk.

Budapest, 1929 június hó 12-én

- Mayer János, m. kir. földművelésügyi miniszter, a „Falu” Földműves Szövetség elnöke.
- Hoyos Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke.
- Somssich László gróf, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke.
- Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség elnöke.
- Magyar Kázmér, a Darányi Emlék-bizottság elnöke.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejjgazdasági bizottságának

1929 június hó 18-án (kedden) délután 5 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz., I. em.) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

1. Tolnay Pál miniszteri tanácsos beszámolója a tejtermékek standardozása és vizsgálati módszereinek egy-egyesítése tárgyában tartott nemzetközi értekezletekről.
2. Rákossy Lajos gazd. akad. hallgató előadása: „Fejőgéppel szerzett gyakorlati tapasztalatok.”
3. Jelentés a tejtermékesítési bajok orvoslása tárgyában tartott tejtermelői értekezletek állásfoglalásáról.
4. Folyó ügyek.

Budapest, 1929 június hó 8-án.

Inkey Pál báró s. k. elnök.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület üzemi és számtartási szakosztálya

június hó 19-én (szerdán) délután 5 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. szám, I. emelet) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

1. A szakosztály megalakulása.
2. A kisgazdaságok számtartásának kérdése.
3. A nemzetközi mezőgazdasági számtartási statisztika irányelvei.

4. A magyar mezőgazdasági számtartás elterjesztése és üzemtudományi, valamint agrárpolitikai fontosságának elismerése. (Előadó: Kesztvay Lajos gazd. akad. tanár.)
5. Esetleges indítványok.

Budapest, 1929 június 19.

Somssich László gróf s. k. az OMGE elnöke.

Vendégeket szívesen látunk!

Felhívás

a jövő évi vetőmag- és terménykiállítás előkészítése tárgyában.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottsága igen fontosnak tartja, hogy a már ismételtelen szép sikerrel rendezett vetőmag- és terménykiállítást a jövőben továbbfejlessze és kereteit minél több növénytermelő gazdaság bekapcsolásával kiszélesítse.

Az idei kiállításon viszonylag kis számban vettek részt a gazdák különböző termények és vetőmagvak kiállításával azért, mert közlésük szerint nem készültek fel a kiállításra és nem rendelkeztek megfelelő kiállítási anyaggal. Erre való tekintettel a jövő évi kiállítás érdekében már most felhívjuk az összes gazdaságok, valamint a növénynevelő telepek figyelmét a jövő évi országos mezőgazdasági kiállítás keretében rendezendő vetőmag- és terménykiállításra és felkérjük őket, hogy az azon való részvétel biztosítása és minél gazdagabb kiállítási anyag gyűjtése érdekében már most, még az aratás megkezdése előtt és annak folyamán tegyék meg a szükséges intézkedéseket, gondoskodjanak minél gazdagabb, értékesebb és tanulságosabb kiállítási anyagról.

Budapest, 1929 június 12.

Jeszenszky Pál s. k. a rendező-bizottság elnöke.

A földművelésügyi tárca költségvetési vitája.

A földművelésügyi tárca 1929—30. évi költségvetését a képviselőház június 4-i gyűlésén Marschall Ferenc előadó következtében ismertette.

A bennünket foglalkoztató mezőgazdasági probléma részben világprobléma, részben pedig a rendkívüli beteges és összekuszált középeurópai gazdasági politikának a függvénye. Az a felfogás, hogy a mezőgazdasági világválságot csupán a túltermelés okozza, ma már alig állja meg a helyét. A válságnak egyik fő oka Európa népeinek elszegényedése, amely maga után vonta a vásárló- és fogyasztóképesség csökkenését. A másik tényező, amely Európa agrárnépeinek sorsát megpecsételi, az amerikai verszedelemben jelentkezik. A kibontakozás egyik útja

Aratási és cséplési szükségleti cikkek

ugymint: zsákok, ponyvák, manilla és kéveköztőzaineg, kötélárúk, gépszij, petróleum, benzin, gázolaj és az összes műszaki cikkek legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők!

Magyar MEZOGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 29.
 és kirendeltségeinél Debrecenben, Győrött, Szombathelyen, Nyiregyházán, Szolnokon, Lepsényben.

Mai számunk 28 oldal

E szám ára 40 fillér

az volna, hogy Európa államai közös fronton harcolnának a tengerentúli államok kiméletlen versenyével szemben. Az európai agrárválságokból azt a következtetést kell levonni, hogy a magyar agrárválságnak kétségkívül vannak nemzetközi komponensei is.

Ha hü képet akarunk kapni földművelésügyi kormányunk munkájáról, akkor azt nem szabad csupán a költségvetésből megítélni, hanem figyelembe kell vennünk a hasznos beruházásokat is s akkor megállapíthatjuk, hogy a földművelésügyi tárca dotációja növekedésben van. Marshall Ferenc a továbbiakban erdőgazdaságunk szomorú helyzetét ismertette s hangsúlyozta, hogy a szükséges erdőtelepítésekről és faültetésekről semmi körülmények között le nem mondhatunk, annak támogatása általános közgazdasági érdek. Bejelentette, hogy a költségvetés hat új gazdasági felügyelői állás szervezéséhez szükséges költségeket állított be. Az állatállomány számbeli gyarapodásának és minőségű előbbre vitelének elengedhetetlen előfeltétele, hogy a köztenyésztés céljaira kellő számú és jó minőségű apaállatok álljanak rendelkezésre. Erre a célra 210,000 pengő áll rendelkezésre, ebből folyósítják a tenyészállatvásárlási kedvezményeket. Békében erre az akcióra 14 millió aranykorona forgótöke és a kedvezményekre évi 1,500,000 aranykorona állott rendelkezésre. Ezzel szemben ma egy millió pengő forgótöke és a kedvezményekre csupán 210,000 pengő áll rendelkezésre. Kívánatos volna, hogy e forgótökre öt évre legalább további egy millió pengőt, az összes költségekre tehát évi 2 millió pengőt bocsássanak ennek az akciónak rendelkezésére, annál is inkább, mert a mezőgazdasági művelés alapja, a haladás biztosítása a fejlődőképesség állattenyésztés. Ezek után a baromfitenyésztés előmozdításának szükségességére hívta fel a figyelmet. Majd hangsúlyozta, hogy bárhová tekintünk, mindenütt azt láthatjuk, hogy az egyes államok milyen óriási összegeket áldoznak a gazdasági szakoktatás fejlesztésére. Nálunk ennek annál nagyobb a jelentősége, mert a földbirtokreform folytán új gazdasági egzisztenciák ezret hívtuk életre, megadtunk nekik a földet, amihez meg kell adnunk a szellemi tökéletet is. Sajnálattal állapította meg, hogy a földművelésügyi kormány széleskörű programjának keresztülvitelét megakadályozza a pénzügyi eszközök hiánya. Gazdasági helyzetünk megkívánja, hogy a gazdasági szakoktatást demokratizáljuk. Eppen ezért a téli gazdasági iskolák szaporítására minden lehetőséget meg kell tenni. A vizügyi szolgálatról szólva megállapította, hogy a földművelésügyi miniszternek az állami kezelés alatt álló folyók szabályozásáról szóló nagyszabású törvényjavaslatainak megvalósítására szolgál már az új költségvetésben felvett 3-8 millió pengő. Alaposan ismertette gyümölcs-termesztésünk fejlesztésének szükségességét. Ezen a téren mindenképp a természet megszerzésére van szükség. A földművelésügyi kormány főleg arra veti a súlyt, hogy tömeges és egyöntetű természetvédelem szorítsa a termelőket. Mezőgazdaságunk haladását nagymértékben segítik elő a különböző kísérletügyi intézmények, amelyek működésének megfelelő pénzügyi alátámasztása okvetlenül szükséges. A földművelésügyi kormány célszerűnek látja a kísérletügyi intézmények decentralizálását, amit kifejezésre is juttat azáltal, hogy a hat új talajtani laboratóriumot vidéken állíttatja fel. A növényvédelmi szolgálat kiépítésének ismertetésénél felhívta a figyelmet azokra a visszaszálló állapotokra, amelyek a gazdát a különböző reklámozott védelmi szerekkel szembeállítják.

Ezek után mezőgazdasági kivitelnél alakulását ismertette. Beckmann híres német tudóssal együtt ő is azt vallja, hogy a mezőgazdasági értékesítés terén tudunk eredményeket elérni, de csakis organizációs eszközökkel s ne várjunk semmiféle különösebb

eredményeket a kereskedelmi szerződésektől. A földművelésügyi miniszter a Mezőgazdasági Terményforgalmi Intézet felállításával olyan szervezetet kívánt megteremtetni, amellyel a mai öletszerű értékesítést egy kézben, egységesen lehet megszervezni. A mai mezőgazdasági válságnak egyik fő oka az is, hogy drágán termelünk és olcsón értékesítünk. Ha mezőgazdasági termelésünk költségeit le tudjuk szállítani, azaz a mezőgazdasági népesség vásárlóképességét emeljük s a vásárolni tudó mezőgazdaságban az ipar is megtalálja annak az áldozatnak az ellenértékét, amelyet esetleg a vám bizonyos mérséklésével hoznia kell. Átterve a mezőgazdasági termelés szociális vonatkozásaira, hangoztatta, hogy nyugodtan termelni csak akkor tudunk, ha a mezőgazdasági munkások egzisztenciáját is biztosítjuk. Eppen ezért nem maradhat el a mezőgazdaság legértékesebb munkásainak gazdasági szociális biztosítása sem, amire névze a földművelésügyi miniszter rövidesen törvényjavaslatot fog a Ház elé terjeszteni. Annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy minden fillér és minden pengő, amely a mezőgazdaságnak jut, nemcsak egy termelési ágat támaszt alá, hanem alátámasztja az ipart, kereskedelmet és alátámasztására szolgál az ország egész közgazdasági életének.

A vita első szónoka, Szilágyi Lajos a földművelésügyi tárca dotációjának szegénységét kifogásolta. Különösen mutatkozik ez a mezőgazdasági szakoktatásnál, mert a kifizetett nagy célok előérése csak igen szerény eszközök állanak rendelkezésre. Elismeréssel emlékezett meg a tenyészállatkiállítás és vásár nagyarányú fejlődéséről, amely ez idén már mint országos mezőgazdasági kiállítás és vásár mutatkozott be. Kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a gazdasági felügyelőket mentesítse a sok irodai munkától, hogy eredeti hivatásuknak jobban megfelelhessenek. A fagykarsújtotta gazdák vetőmagköltségére kitérve, az előfordult súlyos panaszokat ismertette és kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a gazdák súlyos helyzetét figyelembe véve, a vetőmagköltséget vetőmagsegéllyé változtassa át.

Vértés Vilmos István azt hangsúlyozta, hogy Magyarország gazdasági bajait nem lehet csak a mezőgazdaság, vagy csak az ipar és kereskedelem szemézből nézni. Az ideális állapot az, ha ez a három faktor egymással karöltve, együtt működik. Azt javasolta, hogy angol mintára az ország súlyos gazdasági bajainak orvoslása céljából egy gazdasági vezérkart szervezzenek, amelynek feladata lenne vizsgálni azokat az irányelveket, amelyek szerint a mezőgazdasági és ipari termelés átszervezendő. A mezőgazdasági gépmunka terjedésével kapcsolatban rámutatott arra, hogy Magyarországon körülbelül egy millió lóerejű állati erő dolgozik, ezzel szemben a gépi lóerő mindössze ennek 10%-a. Arra kell törekednünk, hogy a gépmunka fokozottabb mértékben terjedjen. A továbbiakban a szikes talajok megjavításának fontosságára hívta fel a figyelmet s a dígózással való talajjavítás előnyeire mutatott rá. Ennek felkarolása érdekében javaslatot terjesztett az országgyűlés elé, amelyben kérte, hogy a dígózással megjavítható szikes talajok birtokosainak is bocsássa a kormány rendelkezésre a talajjavítási költségeket. A fagykarok miatt válságos helyzetbe jutott gazdák részére adóengedélyt és vetőmaghitelt kért, a földmunkások munkavállaló szövetkezeteinek juttatott segély felemelésének szükségességét hangoztatta. Végül a kubikosok nehéz helyzetére világított rá és kérte a kormányt, hogy munkaalkalmak teremtésével azok helyzetén minél előbb segítsen.

Szabóky Jenő: A magyarországi és az európai agrárválság okai a szerencsétlen békekötésekre vezethetők vissza. A pénzügyi kifejezésre jut a földművelésügyi tárca költségvetésénél is, amely még a

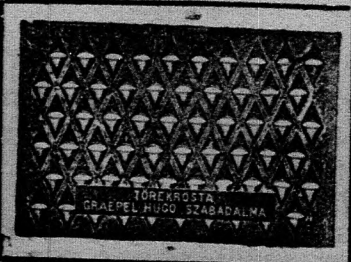
szükségletet sem fedezi. Különösen kevés a halászat fejlesztésére felvett 20 000 pengő, annál is inkább, mert a halászatot olyan területeken üzik, amelyek mezőgazdasági célra nem használhatók. Nagy általánosságban okszerű vadászatról Magyarországon beszélni nem igen lehet, aminek az az oka, hogy hiányzik a megfelelő vadászati törvény, amelynek megalkotása sokáig nem halasztható. Külkereskedelmi képviselőink figyelmét fel kell hívni arra, hogy a magyar paprikát jobban terjesszék és propaganda céljaira a jövő évi költségvetésbe nagyobb összeget kellene felvenni. Kívánatos volna, hogy a paprikánál töröljék el a kalocsai és szegedi előnevet, hogy így paprikánk egyszerűen csak magyar paprika néven kerüljön forgalomba.

Wolff Károly: A mezőgazdasági kivitelnél beszélve felszólította a kormány illetékes tisztségűit, hogy Budapest székesfőváros nagy anyagi és erkölcsi erejű kiviteli kérdéseknél vegyék sürgősen igénybe. Lezögezte a fővárosnak azt a készségét, hogy Budapest székesfőváros a maga részéről felajánlja a segítséget a mezőgazdasági válság enyhítése érdekében. Figyelembe kell venni azt, hogy mezőgazdasági exportunkból évente mintegy 300 millió pengő értékű áru megy Budapestről külföldre. Budapest székesfővárosnak tehát feltétlenül nagy szerepe van a mezőgazdasági pénzforgalom lebonyolításában. A Vásárpénztár munkaköréről beszélve, bejelentette, hogy a Vásárpénztár bármilyen vidéki gazdának ad hivatalos kölcsönt s a gazdák nyugodtan fordulhatnak kölcsönért az intézetekhez. A székesfőváros a nagyteljesítő telep megvételével a sertéskivitel Budapestre kívánja koncentrálni. A nagyteljesítő hivatal az ország gazdasági életének rendelkezésére fog állni és a Vásárpénztár lebonyolítja az egész hivatali akciót. A mezőgazdasági termények budapesti fogyasztását olyan módon kell megszervezni, hogy lehetőleg a fölösleges közvetítőket kikapcsolják és a termelőket közvetlen kapcsolatba kell hozni Budapest székesfővárossal. A mezőgazdasági válság nagy problémája a gabona árzuhanása, amelynek bizonyos vonatkozásai vannak a tőzsdéi játékkal. A helyzet a multban is az volt, hogy már 12 vagon gabona behozatala az egész ország gabona árakulását előidézte, ez pedig annál tarthatatlanabb állapot, mert ez a 12 vagon buza sokszor csak papíron szerepel. A tőzsdetanácsba beválasztásra került 10 gazdaság igen kevés ahhoz, hogy a gazdasági felügyelőség befolyását biztosítsuk a terménytőzsde átalakulására. Itt a gazdasági felügyelőségnek domináns szerepet szükséges biztosítani. Igen fontosnak tartan a buza minőségének javítását. Nemcsak a búzával, hanem más termelési ágak fejlesztésével is foglalkozni kell.

Maróthy László: A háború és a forradalmak erősen visszavetették bennünket gazdasági haladásunkban. Állatállományunk minőségét úgy fejleszthetjük, ha megfelelő számú és minőségű tenyészállatot bocsátunk a gazdasági felügyelőség rendelkezésére. A törzskönyvelt bikák vásárlása igen nagy áldozatokat kíván s így a gazdasági felügyelőségeknek juttatott 15%-os engedményt legalább 30-40%-ra kellene felemleni. Mindent meg kell tennünk, hogy terményfeleslegeinknek piacot teremtsünk, a termelési költségeket csökkentjük. A kamarák életre hívása előtt a gazdasági egyesületek voltak azok, amelyek a gazdákat az egységes szervezett munka elérésére egységbe tömörítették. Ma a helyzet az, hogy ezek az egyesületek pénz nélkül állnak és nemes hivataluknak nem tudnak kellőképpen megfelelni. Szükséges lenne, hogy a kamarai illetékek egy részét a kamarák a gazdasági egyesületeknek adják át; mind azokat a gazdasági akciókat, amelyeket a kamarák végrehajtanak, a gazdasági egyesületek bevonásával, azok megkérdezésével, ezentul azokkal együtt hajtsák végre. A talajművelés javítása céljából a méz-akciót nemcsak a szikes talajokra, hanem egyéb

Gondosabb munkal Ha idejekorán beszerzi a Jobb termés! Több haszoni Fordson-traktort!

Ford személy- és teherautók, Fordson-traktorok autorizált képviselői: **MELIS és PINTÉR, Szombathely. Alapították 1898.** Képviseleteink: Vas, Zala, Sopron, Veszprém és Tolna megyékben

Új, javított, szabadalmazott Graepel-féle lemeztörökrosta!

Az összes létező lemeztörökrostákat messze felülmulja, az eddigi világhírű Graepel-féle lemeztörökrostáknál 20%-kal nagyobb teljesítőképességgel. A legrövidebb törökasztalnál is tökéletes munkát végez és minden magvesztést kizár. Pénzt, időt, fáradságot takarít meg szabadalmazott lemeztörökrostánk alkalmazásával. Több százezer kifogástalan üzemből!

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG, malomépítész, gép- és rostalemezgyár
Telefon: Józe. 91-27 Budapest, X., Szilágyi-u. 20-30. Gergely-u. sarok. Ügyintézés: Graepelék Budapest Gyárt és szállít még teljes malomberendezéseket, egyes malomgépeket, trleurdoket és lyukasított lemezeket bármilyen célra.

talajokra is ki kellene terjeszteni. A borértékesítés fellendítése céljából a borházak számát szaporítani kell.

Friedrich István: Legtöbben az exportfejlesztés kérdését feszegetik, pedig az exportfejlesztés lehetőségét megelőzi a racionalizálás kérdése. Amíg a mezőgazdaság 14-15%-os kamatteherrel dolgozik és az adóterheket nem tudjuk csökkenteni, addig exportról beszélni korai. Olyan cikkek természetesen veendő a súlyt, amelyeket a budapesti piacra külföldről hoznak be. Budapest zöldségfogyasztásának jó részét a bolgár kertészetek fedezik. Ezt kell eltanulni tőlük s a kertészeti fejlesztésre szükséges segítő eszközöket megadni. Segíteni kell az agrártársadalmat a közterhek csökkentésével, hogy a racionalizálást kereszttől vihesse, a hitelviszonyokat pedig meg kell javítani, ha másképpen nem, konvertálás segítségével. Sok olyan kiadás van, amelyek másra fordíthatók, ezeket kellene felhasználni arra, hogy a nagyjelentőségű agrár programhoz megfelelő anyagi erő álljon rendelkezésre.

Bek Lajos: Komoly intelem az, amelyet meg is kell szivlelni, hogy a racionalizálásra vessük a fő súlyt mezőgazdaságunk ujjaépítésénél. Külföldön a holdankinti műtrágyafogyasztás sokszorosa a nálunk használatnak, azt okvetlenül emelnünk kell. Arra kell törekednünk, hogy jó minőségű árut termeljünk, mert csak ez versenyképes. A nemesített búzákát védelmébe vette s az elhangzott panaszokat annak tulajdonítja, hogy sokszor másod, harmad, sőt tízed kézből kerül a nemesített búzának már egyáltalában nem nevezhető vetőmag a gazdaságba, amely aztán természetesen a hozzá fűzött reményeket nem váltja be. A búzavetőmag akció során nem csupán a kisgazdáknak, hanem a középs és nagygazdáknak is kedvezményes áron kellene a szükséges vetőmagot rendelkezésükre bocsátani. A standardozás jelentőségére hívta fel a figyelmet, amely nálunk nem jelentené a kanadai példa szolgáit átvételét, hanem az egyes vidékek viszonyainak legjobban megfelelő buzfajáták elterjesztésével volna keresztülvihető. Olyan raktári jegyeket kellene a mezőgazdasági hitel alapján megtenni, amelyek megmozdíthatnák a gazda raktárában elhelyezett mezőgazdasági árucikkeket.

Herczegh Béla: Legfontosabb megoldandó kérdés mezőgazdaságunknál a termelés irányítása. Ezt az irányítást elsősorban a gazdasági felügyelőségektől kell várni. Arra kell törekedni, hogy a gazdasági felügyelők a jövőben az egyes gazdaságokkal külön-külön is foglalkozhassanak. A mezőgazdaság racionalizálását nem úgy képzeljük, hogy feltétlenül és bármilyen áron olcsóbbá tegyék a termelést, mert ez szociális bajokat idézne elő. A racionalizálás alapja az legyen, hogy olyan mezőgazdasági művelési ágakra vigyük át a munkásságot, amelyek jobban elbírnak a munkás tömeget.

Petrovits György ismertette a Magyar Gazdaszövetség Makón folyó évi március hó 10 én rendezett gazdasági ülésének határozatát, amely felkéri a földművelésügyi minisztert, hogy a mezőhegyesi tájfa tájfa lótenyésztést helyezze ismét polgári vezetés alá. Kérte a földművelésügyi minisztert, hogy ilyen irányban a szükséges lépéseket tegye meg.

Neubauer Ferenc: Az ország igen sok vidékén az a panasz, hogy a gazdák nem tudják eladni búzáikat, mert nincs vevő. Legerélyesebb és leggyorsabb rendszabályokat kell életbe léptetni, hogy az állandóan növekvő pánikot megszüntethessük. Kereskedelmi mérlegünk alakulásával foglalkozva felhívta a figyelmet arra, hogy az elmúlt évi kereskedelmi mérlegünkben tapasztalható rosszabbodás oka a megokolatlan nagy beruházásokban keresendő. A jövőben az ilyenektől tartózkodni kell. Késztelenül megállapítható, hogy ha a mezőgazdasági hitel és a vízmunkálatok céljaira rendelkezésre bocsátott összegektől eltekintünk, a földművelésügyi

tárea dotálása lényegesen elmarad a többi tárcától, a meghatározottan fel kell tehát lépni, hogy ez az arány az adózó polgárok újabb megterhelése nélkül kiigazítható legyen.

Krisztián Imre fontosnak tartja, hogy a vidéki dolgozó nép, a cselédség részére a fennálló szociális intézményeket kiterjesszék.

Schandi Károly dr.: Szükséges, hogy az állami költségvetés keretében nagyobb rész jusson a földművelésnek. Anélkül, hogy az állami költségvetés általános kerete növeltesse a kereten belül arányosításnak kell történnie. Örömmel állapítom meg - nygmond -, hogy a lezajlott falufejlesztő kongresszuson a nyugati agrárpolitikusok állapították meg, hogy az egész világon Magyarország harmadik helyen áll a falufejlesztés és az agrárpolitika terén. Meg kell állapítani azt is, hogy állattenyésztésünk nivója emelkedett, sikerült az állatlétszámot a háború előtti szintre emelni. A legutóbbi tenyészállatvásáron a balkáni államok kormánykiküldöttei is jelen voltak és tekintélyes mennyiségű tenyészállatot vásároltak a Balkán részére. A gabonaértékesítés kérdésével foglalkozva, hangsúlyozta, hogy a legutóbbi hónapokban tapasztalható nagyarányú gabonaspekuláció következtében a határidőzúzat azokat a spekulánsokat is áthozta a gabonaüzletre, akik azelőtt az értéktőzsdén folytatták működésüket. A határidőzúzatnak ez a szeszélyes alakulása kell, hogy a kormány figyelmét felhívja arra, hogy komoly megfontolás tárgyává tegye, hogy a határidőzúzat fenntartható-e a tőzsdén s ha fenntartható is, milyen rendszabályok életbe léptetése szükséges. A világ búzatermesztésének és exportjának, valamint búzafogyasztásának kérdésével foglalkozva, arra a megállapításra jutott, hogy eredményes buzakivitelre csak akkor számíthatunk, ha az európai import államok minőségi igényeit ki tudjuk elégíteni. Hogy a kitűnő minőségű búzák nem tudnak kellőképpen elterjedni, ennek az árkérdés az oka.

Lukács György: Azoknak a termelési ágaknak a felkarolására hívta fel a figyelmet, amelyek elhelyezése elő nem gördítenek nagyobb akadályokat, ilyenek például a magtermelés, a gyümölcsstermesztés. Meglévő gyümölcsösöinket rendbe hoznunk, szerveznünk kell. Vándor szakelődások, kiállítások rendezésével, mint a gyümölcsösök alapításával, megbízható növényvédélmű szerek elterjesztésével kell a termelés segítségére sietni. Az állam adja a gyümölcsösöket ingyen a termelőnek s holdankint nyújtott 100 pengős 10 évre terjedő kölcsönrel segítse őket a termelés munkájában.

Simon András: A gazdák kihasználására alakult kartekek ellen legjobb védekező eszköznek ígérkezik a szövetségi tömörülés. Magyarország agrár lakosságának kell elviselni az iparfejlesztés nagy terheit, tehát ennek a termelő rétegnek előnyöket kell nyújtani. 5-6%-os hitelt kell rendelkezésükre bocsátani és meg kell adni a módot, hogy az agrártermékek katasztrófális árzuhanása esetén az állam vásárlásaival állítsa meg a nagy árzuhanást. A kötött birtokok felszabadulása esetén módot kell nyújtani, hogy önálló gazdasági területet kaphassanak az arra érdemesek, természetesen nem ingyen, hanem vételárért, amelynek lefizetésénél kedvezményeket nyújtanak. A borfogyasztási adót le kellene szállítani és ezt a bevételt más olyan bevétellel pótolni, amely nem jelent olyan elviselhetetlen terhet. Tűrhethetetlen az az állapot, hogy egy agrárállamban annak az árát is, amit elad a termelő, más állapítsa meg, valamint annak az árát is, amit vesz. Amíg ez meg nem változik, a bajok nehezen lesznek orvosolhatók.

Patacsi Dénes a fedezetlen határidőzúzat eltörlése mellett foglalt állást. Hangsúlyozta, ha mindenki szövetségre léphet s kartekeket alapíthat, alakuljon meg a gazda kartel is. A tejértékesítés terén a tejgyűjtési és kezelési költségek megfelelő leszállítását

és a tejelés ellenőrzésének olcsóbbá tételét kérte a tejszövetkezetek hivatásszerű működése érdekében.

A gazdasági kar szomorú helyzetét ismertette, kérte a kötelező nyugdíjbiztosítás bevezetését és a gazdasági törvény megfelelő reformját, hogy annak jótékony hatásai minél előbb könnyítsenek a minden támogatás nélkül küzködő gazdaságterhek nagy táborán.

Ezek után a képviselőház a földművelésügyi tárcza költségvetését általánosságban a részletes tárgyalás alapján elfogadta.

A képviselőház június 6-i gyűlésén Mayer János földművelésügyi miniszter tárcája költségvetésének általános vitájában elhangzott felszólalásokra a következő beszédben válaszolt:

A földművelésügyi miniszter beszéde.

A földművelésügyi tárcza 1924/1925. évi költségvetésének kiadási végösszege 31 millió volt, az 1929-1930. költségvetési évre az előirányzott összeg az üzemekkel együtt 50.2 millió pengőre rug. A fejlődés tehát kétségkívül megállapítható. A költségvetés keretén kívül hasznos beruházásokra már a folyó évben 59 millió pengő áll rendelkezésre, amely jóval meghaladja a költségvetés egész összegét. Ennek az 59 millió pengőnek a terhére folytak azok az akciók, amelyek célja a mezőgazdasági termelés fejlesztése és a többtermelés előmozdítása volt. A nemesített vetőmag, műtrágya akció, a mintatrágyatelepek létesítése, a mezőgazdasági gépakció, a közös legelők feljavítására vonatkozó akció, az erdőösítési, fásítási akciók, a tej-, komló- és lentermesztési, baromfitenyésztési, borértékesítési, kertészeti, gyümölcsstermesztési, szikjavítási mozgalmak mind ennek keretén belül voltak végrehajthatók.

A jövő program feladata, hogy ezeket az akciókat kiterjesztve, a gazdák minél szélesebb rétegeit bevonja a többtermelés munkájába. Az akciók egyik fő célja az, hogy a kisgazdákkal és a törpebirtokosokkal minél jobban megismertessük a többtermelés három alapfeltételét, az okszerű talajművelést, trágyakezelést és a helyes és jó vetőmag használatát. Az okszerű talajművelés elterjesztése érdekében folytatni fogom a múlt évben megkezdett traktorbeszerzési akciót. A traktorkezelő tanfolyamokon már az elmúlt évben mintegy 500 kisgazda kapott szakszerű kiképzést. A műtrágyázás terjesztése szempontjából az akciót még jobban fejleszteni kívánom. A múlt évben ennek keretén belül mintegy 11.000 vagon műtrágyát osztaltam szét. Az okszerű trágyakezelés megismertetése céljából az ország különböző részein mintegy 300 minta-trágyatelep lett felállítva. A nemesített vetőmag fokozottabb használata céljából 150 vagon buza, 75 vagon rozs, 10 vagon őszi árpa, a nagyobb birtokok részére pedig 10 vagon buza, 5 vagon rozs került szétosztásra már az elmúlt év őszi. A mesterséges takarmányok terjesztése érdekében 30%-os kedvezménnyel 12 vagon lóhere, 9 vagon lucerna, 14 vagon homoki borsó, 9 vagon búkköny vetőmag került szétosztásra, a vetőmag tisztításnak a kisebb gazdaságokban való elterjesztése céljából pedig 250 vetőmag tisztítógép beszerzéséhez sikerült 30%-os állami hozzájárulást kieszközölni.

A jövő program összeállításánál különösen olyan termelési ágakra akarok súlyt vetni, amelyek terménye iparunk nyersanyagát adja. Az eddigi 2000 hold lenmagterületet 40.000 holdra és a 3000 hold lenrost nyereség céljából vetett területet 10.000 holdra kívánom felelni. Eddig 6000 hold területen termeltünk kenderrostot, amely azonban a hazai feldolgozó ipar nyersanyag szükségletét nem fedezte, ezért ezt a területet 20.000 holdra kívánom kiterjeszteni. Célom az, hogy az egyoldalú szementermelés helyett fokozatosan az ipari növények termelését is felkaroljuk. A selyemhernyótenyésztés fellendítésére több évre szóló tervem van. A selyemhernyótenyésztés jelentéktelen termelési ágának látszik, nagy

szon!
1898.
Toina meggyékes
rosta!
nagyobb tel-
lét, farsádságot
lan üzembem!
mezgyár
etek Budapest
milyen célra.

Elpusztulnak a legyek, szunyogok, darazsak, hangyák, bolhák, kákák, svábbogarak, tetvek!

Szabadítsuk meg lovainkat a legyek kínzásától!

Többnyire a legyek okozzák a lovak itéletlenességét és izgatottságát. Flitöljük istállóinkat és magát az állatot is, mert a FLIT lárol tartja, illetőleg megöli a legyet potóval együtt. FLIT permethazine nagymértékben járul hozzá a gazdaság összes helyiségeinek egészségügyi szempontból kifogástalan állapotához, mert az összes rovarokat elpusztítja és így fertőző betegségek terjesztését is megakadályozza. Az egész földkerekség legkiválóbb állatorvosai igazolták, hogy nemcsak a rovarok, hanem tojásaik is elpusztulnak FLIT hatására, így az állati és növényi tetvek is, amelyek az állatok nyugalmát és gyrapodását, valamint gyümölcsfaink, rózsafaik stb. fejlődését gátolják. Embernek és állatnak tökéletesen ártalmatlan. Orvostól a rendkívül gazdaságos permethin segítségével flitöljünk. Kapható: 1/4 literes próbakanna, 1/2, 1, 4 és 20 literes kanna, FLIT-permetező és a nagyobb helyiségek flitelésére kiválóan alkalmas folytonos permethoz. Első rendelkezéshez legalkalmasabb a kombinált FLIT, amely egy kartonban egy 1/2 literes kannát és egy permethozot tartalmaz. Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak FLIT jelű eredeti sárga kannát fogadjunk el! Mindentől kapható!

Magyarországi központ: PANACEA Gyógyszeripari Rt. Budapest, VI., Függetlenség-utca 16. szám. Telefon: Lipót 909-48.

Sárga kanna fekete sával.

fontossága figyelmen kívül még sem hagyható, már csak azért sem, mert ezáltal munkásnépünknek az erősebb fizikai munkára még nem alkalmas gyermek és leány tagjait segítjük tekintélyes mellékjövödelemhez.

A többtermelés érdekében az ország különböző talajtípusainak megállapítása céljából talajvizsgálati laboratóriumokat kívánok felállítani, hogy ott tudományosan legyen megállapítható, hogy a talajviszonyoknak és a talaj összetételének megfelelően milyen műtrágyaféleségek használhatók eredményesen. Mezőgazdasági tudományos intézményeinket a Gabona- és Lisztkisérleti Állomás felállításával gyarapítottam, amelynek fontos hivatását nem kell külön hangsúlyozni. Ez az intézmény végzi a gabonakataszter összeállítását is. A termelési körzetek megállapítása után a buzamarkázásra is sor kerül. A sziktalajjavító akció mindenütt nagy elismeréssel találkozott s az eredmény megfelel a várakozásnak, a jövőben ezt is folytatni kívánom.

A gazdasági szakoktatás terén különösen a téli gazdasági szaktanfolyamokra vetek súlyt. A szakismeretek terjesztése céljából az ország különböző vidékein 600 gazdasági népkönyvtár került szétosztásra, ezt az akciót szintén folytatni akarom. A szikes talajok javításának elterjesztésére sziktalajjavító tanfolyamokat tartattam, amelyeket a legelő- és rétvjavító szaktanfolyamok egészítettek ki. Ezeket a jövőben szintén fel akarom karolni.

Mezőgazdaságunk különösen az értékesítés terén küzd nagy nehézségekkel. Az európai piaci viszonyok, a magas kamatláb, Amerika olcsó, legyőzhetetlen versenye mind olyan tényező, amelyekre mi alig tudunk befolyást gyakorolni. Az értékesítésnél előforduló nehézségek leküzdésére alapítottam a mezőgazdasági termény és termékforgalmi intézetet. A borértékesítés terén borházak létesítésével kívánok a termelők segítségére sietni, amelyek kiválóan szolgálják a magyar bor propagandáját. A gyümölcs-termesztés megszervezése és fejlesztése már folyamatban van. Az országot gyümölcstermesztő körzetekre osztottuk és az ország első pomológusaiból bizottságot létesítettünk. Ezek fogják megállapítani, hogy az egyes körzetekben melyek az értékes, tömegesen termesztendő és piacképes fajták. A gyümölcsfa és gyümölcs kártevők elleni védekezést tanfolyamok rendezése után kívánjuk elterjeszteni.

Állattenyésztésünk fellendítését előzzük azok az intézkedések, amelyekkel külföldről származó tisztavérű szarvasmarhafajták és tenyésztelők behozatalánál kedvezményt nyújtunk. A baromfitenyésztők munkáját kívánom támogatni a nekik juttatott baromfitenyésztési hitel engedélyezésével. A helyzet az, hogy most 107 baromfitelep létesült részben állami költségen, részben pedig magántenyésztők helyezették magukat állami ellenőrzés alá. Az egész ország baromfiállományának nemesítése céljából tenyésztőjást fogunk szétosztani és a tenyésztők kicserélése után az ország baromfiállományát átvaltoztatjuk. A szarvasmarhatenyésztéssel kapcsolatban a törzskönyvelést és a tejlés ellenőrzést fokozottabb mértékben kívánom támogatni. Ugyanígy a tejszövetkezetek támogatására minden lehetőséget követünk. Törzskönyveltetni kívánom az ország loállományát is. A folyó évben 250 fedezett állomást állítottam fel, ami nagymértékben elősegítette lótenyésztésünk fejlődését. Állattenyésztésünk fejlődését hivatott szolgálni az az akció is, amelynek célja, hogy legelőmesteri tanfolyamok rendezésével, segélyek nyújtásával a közlegelőket megjavítsuk. Az elhanyagolt közlegelők szép javulást mutatnak már eddig is.

Állategészségügyi viszonyainkat illetően kijelenthetem, hogy állategészségügyi rendszabályaink szigorú betartása következtében a ragadós állatbetegségek ugyiszlán a minimumra csökkentek. Az Országos Állategészségügyi Intézet felállításával ugyancsak állategészségügyünk fejlesztését kívánom

alátámasztani. Az új állategészségügyi törvény végrehajtási utasítása most van előkészítés alatt s előreláthatóan az év végén a törvény életbe fog lépni.

Az Alföld fásítása céljaira ebben az évben 400,000 pengő áll rendelkezésre. Azokat a birtokosokat, akik saját elhatározásukból nagyobb fásítást és erdőösítést végeznek, olcsó kamatozású kölcsönökkel kívánom támogatni.

A szociálpolitikai törekvéseket illetően közlöm, hogy a mezőgazdaságban alkalmazottak öregesség, rokkantság, özvegyesség és árvaság esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat előkészítő munkálatai folyamatban vannak. A gazdasági munkások jogvédő irodáinak működését továbbra is fenn kívánom tartani, az Országos Gazdasági Munkáspénztár működését illetően közlöm, hogy míg 1926-ban 275,000 pengőt utalt ki a pénztár segélyre, 1928-ban ez az összeg már 436,000 pengőre emelkedett, a haladás tehát nyilvánvaló.

Gazdák a tőzsdén.

Mint már megírtuk, a Budapesti Áru- és Értéktőzsde május hó 29-i rendkívüli közgyűlése egyhangúan elfogadta a tőzsdetanács által javasolt alapszabálymódosításokat, amelyek a tőzsdetanács tagjainak számát 60-ról 70-re emelik és a tiz ujonnan betöltendő helyet az OMGE által jelölendő gazdáknak tartják fenn. Az alapszabálymódosítások kormányhatósági jóváhagyása után a tőzsde elnöksége folyó hó 15-én délutánra nyomban összehívta a tőzsde rendes évi közgyűlést, amelynek napirendjén szerepel 4 tőzsdetanácsosnak a tőzsde valamennyi tagja sorából és 10 gazdatanácsosnak az OMGE által az Országos Mezőgazdasági Kamarával egyetértően jelölt 30 tőzsdetag közül való megválasztása.

A tőzsde szombati közgyűlése tehát korszakos jelentőségű a tőzsde életében. Reméljük, hogy a gazdáknak a tőzsde vezetőségébe való bevonulása nem csupán a gazdaságszabályozás jogos kívánságának, régi követelésének teljesülését, nem csupán a gazdasági közönség és a mezőgazdasági termények forgalmát és áralakulását irányító árutőzsde között való szorosabb kapcsolatot, nem csupán a mezőgazdasági szaktudásnak a tőzsdei bíráskodásban való szöhozzátartását jelenti, hanem bizonyára módot ad arra is, hogy a tőzsde belső életével közvetlen közelből megismerkedő gazdaszakértők a legutóbb a tőzsdével szemben olyan általánosan hangoztatott panaszok orvoslására is megtehessek a kezdeményező lépéseket.

A tőzsde módosított alapszabályai értelmében az OMGE egyesületi tanácsa a következő 30 tőzsdetagot jelölte az Országos Mezőgazdasági Kamarával egyetértően mint olyanokat, akiknek sorából a tőzsde rendes közgyűlése hivatalosan lesz tiz gazdatanácsost választani: Andrássy Mihály gróf, eörsi Balogh Brunó, Bezuk István, Blantz Jenő, Diener István, Elek Ferenc, Eszenyi Jenő, Fáy László, Forintos Károly, Forrai József, Gárdonyi Andor, Geiger Jenő, Hatvany Endre báró, Herzfeld Frigyes, Jakabffy Dezső, Klár András dr., Kufler Dezső, Kúszler Henrik, Ofner Tivadar dr., Papp-Szász Tamás, Polakovits Ödön dr., Rác Béla, Szász Gyula dr., Szávózd Richárd, Szegő Miklós dr., Székács Elemér, Tornay-Schossberger Rezső báró, Vay László báró, Vojnich Sándor báró és Wenckheim László gróf.

Itt kell megemlítenünk, hogy a fenti jelöltek közül Hatvany Endre báró és Wenckheim László gróf tudták az OMGE-től, hogy nagy elfoglaltságuk miatt tőzsdetanácsossá való esetleges megválasztásukat nem fogadhatnák el, amit még a jelölő bizottság összeülése előtt sajnálattal tudtunk a tőzsde elnökségével.

Ennek tudomásulvétele után a tőzsde ugynevezett százszáz jelölőbizottsága a következő gazdákat ajánlotta a tőzsde f. hó 15-i közgyűlésének a gazdák képviselői gyanánt a tőzsdetanácsba leendő megválasztásra: eörsi Balogh Brunó földbirtokost, Bezuk István gazdasági főtanácsost, földbírlót és jászág-

kormányzót, Blantz Jenő jászágigazgatót, Elek Ferenc földbirtokost és földbírlót, Eszenyi Jenő földbirtokost és földbírlót, Forintos Károly v. uradalmi jászágigazgatót, Papp-Szász Tamás földbirtokost, Szávózd Richárd földbirtokost, Székács Elemér gazdasági főtanácsost, az OMGE alelnökét és Vay László báró földbirtokost, a felsőház tagját, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara alelnökét.

Az OMGE tanácsa a földművelésügyi minisztériumról.

Az OMGE egyesületi tanácsának folyó hó 11-én tartott gyűlésén szóba kerültek azok a támadások, amelyek a legutóbbi időben a földművelésügyi minisztérium és a minisztérium tisztikarát érték.

Ezzel szemben a tanács kötelességének tartja megállapítani, hogy az OMGE azon a széles érintkezési vonalon, amelyen a földművelésügyi miniszter urnak és a minisztérium tisztikarának működését figyelemmel kísérni alkalma van, semmiféle olyan tapasztalatot nem szerzett, semmi olyan észleletet nem tett, amely ok lehetne arra, hogy a földművelésügyi minisztérium ügykezelésének megközelíthetetlen becsületességét és az agrárügyekhez való hűségét illető régi bizalma legkevésbé is csökkenjen.

Az OMGE az együttműködés során a földművelésügyi miniszter irtól kezdve a minisztérium mindama tisztviselői részéről, akikkel összeköttetésbe jutott, a legjobb indulattal, megértéssel és önzetlen ügybuzgalommal találkozott, améért Mayer János földművelésügyi miniszter urnak és a minisztérium tisztviselőinek csak őszinte elismeréssel és bizalommal adózhat.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Gazdálkodás a lecsapolt lápok tőzegtalaján.

(Hozzászólás.)

Fenti címen a „Köztelek” folyó évi április 18-i számában megjelent észrevételek kiegészítésül közlöm a sopronvármegyei Hanság szélén lévő lápi gazdaságban a fagykárakat illetően szerzett tapasztalataim.

Különbséget kell tenni mindenekelőtt a fagykárak származó téli, továbbá a késői tavaszi fagykárak között. Helyesen állapítja meg Aftaj Ödön, hogy az erős vízszivóképes tőzegtalajon erős fagy esetén, továbbá az éjjeli faggal váltakozó nappali enyhedes következtében a vízzel telelt termőréteg megduzzad, fölfagy és a növényzet gyökerei elszakadnak.

Amennyiben egyforma mélységben van a láptalaj alatt agyag, úgy célszerű azt mélyszántás után a láppal összekeverni, amikor is rendes mértékre száll le a fölfagyás veszélye. Ha azonban az agyag mély fekvése miatt föl nem hozható, úgy igyekezzünk kora tavasszal — amint a föld felülete kissé felszikkadt — erősen meghengerezni a süppedősnek mutatózó vetést, sőt ha buja fejlődésű a buza, minden veszély nélkül birkákkal legeltethetjük, tiprathatjuk. Megjegyzendő, hogy ha a nyers agyag általaj fokozatosan hozzuk fel és keverjük a termőréteggel, ennek káros hatása aligha lesz.

Gyakoribb azonban a lápi gazdaságokban a késői tavaszi fagy okozta kár. Gyakoriságának oka az, hogy a láptalaj termőrétege rendszeren vízzel van telítve és hogy a láptalaj nagy része, különösen Sopron vármegyében réti alakjában hasznosíthatik.

Almozáshoz tépett alomtőzeget használjon!

Tekintettel a

szalmahiányra

biztosítsa idejekorán évi szükségletét!

Szükséglet számosállatonként és naponként ... 3—4 kilogramm!

Különleges berendezés nem szükséges, minden istállóban alkalmazható!

Jelenlegi áraink vagonként helyt Fekete-bézsény állomás vagonba rakva 100 kg.-kint:

Téptelen tőzeg, kockákban	— — — — —	P 1-80
Téptett tőzeg, ömlesztve	— — — — —	P 2-—
Tőzegkorpa, ömlesztve	— — — — —	P 2-20
Téptett tőzeg, bálákban	— — — — —	P 3-04

+ 2% forgalmi adó!

gróf ZICHY BÉLA

fonyód-feketebézsényi tőzegtalajainak bérlete

Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 14.

Telefon: Aut. 884—89 (9—2-ig)

igazgató, Elek Ferenc
nyí Jeno földbírtokos
v. uradalmi jószág-
földbírtokos, Száraz
Elemér gazdasági fő-
és Vay László báró
a Tiszántúli Mező-

Minisztériumról.

ának folyó hó 11-én
k azok a támadások,
művelésügyi minisz-
tár érték.

kötelességének tartja
azon a széles érint-
kezésű miniszter
kárának működését
an, semmiféle olyan
ami olyan észleletet
hogy a földművelés-
k megközelíthetetlen
kéhez való hűségét
csökkenjen.

korán a földművelés-
minisztérium mindama
kötöttségbe jutott, a
és önzetlen ügy-
Mayer János föld-
és a minisztérium
ismeréssel és Biza-

ESZTÉS

AS.

József.

szegtelaján.

1929. évi április 18-
kiegészítésül köz-
szélen levő lapí-
ben szerzett tapaszt-
előtt a felfagyásból
tavaszi fagykarak
Ajtay Ödön, hogy
talajon erős fagy
váltakozó nappali
leitatott termőréteg
zet gyökerei elsza-

ben van a láptalaj
lyszántás után a
les mértékre száll le
an az agyag mely
gy igyekezzünk
felülete kissé fel-
ni a süppedősnek
fejlődési a buza,
fegeltethetjük, tip-
na a nyers agyag
keverjük a termő-
na lesz.

aságokban a késői
ának oka az, hogy
vizzel van telítve
különösen Sopron
osztatik.

ználjon!

a helyt Fekete-
100 kg.-kint:
— P 1-80
— P 2-
— P 2-20
— P 3-04

A
k bérlete
r-utca 14.
p

A vizzel telített talajnál, de még a réteknél is a nagymértékű párolgáshoz szükséges meleg elvonása elősegíti a fagypontra terjedő lehűlést.

Ez ellen nehéz védekezni, de célszerű forgóbeosztással és növénykiválasztással a várható kár csökkenthető.

Az itteni tapasztalat szerint a késői fagy nem a dombosabb, hanem a szántók laposabb részén tesz kárt, nyilván azért, mert az utóbbi szélről védett, ami elősegíti a dér képződését. Ezért tehát lapos részeken ne vessünk például rozst, amely leginkább szenved a késői fagytól, mert virágzása összeesik a késői fagyok várható időpontjával. Nem tanácsos ilyen helyen tengerit sem vetni.

Nem célszerű lapos terület közelében sem szőlőt, sem gyümölcsöt (különösen korán virágzó őszibarackot, kajszibarackot) telepíteni. Dinnye, tök, bab mindannyi megsemmisülhet a késői fagytól, mert azzal számolnunk kell, hogy az országot fenyegető késői fagy elsősorban a lápvídeken jelentkezik.

A láptalaj nitrogéngazdagsága buza növényfejlődést okoz, amikor is különösen a buza megdülése gyakori. A megdülést elősegíti egy-egy heves eső is, mert kimossa a gyökérzet körül a laza talajt. Az így megdült buzára lerakódik a láptalaj párolgása okozta dus harmat. Minthogy a megdült buza nem járja a szél, a napsütés még harmatos állapotban találván a megdült növényt, erős rozsdásodást okoz. Az ilyen megdült és agyonrozsdásodott buzát Sopron vármegyében „lada buza”-nak nevezik és ez rendszerint csak ocsut ad.

Eppen ezért szükséges volna a láptalajok számára erős szalmaju és nem rozsdásodó buza- és rozsfajtákat kitenyészteni.

Külföldön meg láptalajon a murokrépa. Fehér murokrépa-ból kedvező időjárásban 400 q termés is elérhető katasztrális holdanként. Sárgarépa, valamint ennek magja szintén rekordtermést ad. Az agyagos láptalajt nagyon szereti a cikóriagyökér, amelyet takarmányrépa helyett sertések és lovak számára természetünk nagy eredménnyel. Glaser Géza.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A mosonmegyei zabfonálféreg-járvány.

A „Köztelek” 1928. évi 85. számának Levélszekrény rovatában megjelent 19. sz. kérdés és az arra a rovat vezetőjétől adott válasz kapcsán röviden ismertetem a zabfonálféreg mosonmegyei előfordulását, a kérdés jelenlegi állását és a védekezés terén javasolt teendőket. Erre az indít, hogy ezt a fonálféregügylet az említett válasz is fontosnak jelzi s így az erre vonatkozó adatok bizonyára érdeklik a gazdaközönség szélesebb rétegeit. A kérdésnek csak közvetlen gyakorlati fontosságú részeit szándékozom ezen a helyen érinteni, egyebekben utalok a zabfonálféregről másutt megjelent közléseimre¹⁾, a féreg életmódját pedig teljes részletességgel megtalálhatja az érdeklődő Jablonowski Józsefnek „A cukorrépa állati ellenségei” című könyvében.²⁾

¹⁾ A répa fonálféreg előfordulása Moson megyében. „Mosonvármegye”. 1927. 41. sz.; Zabtermelésünk veszedelme: a fonálféreg. „Mezőgazdaság és Kertészet” V. 1928. 4. sz. 54-55. A zabfonálféreg (*Heterodera schachtii* Schm. var. *avenae*). „Kamarai Értesítő” VI. 1928. 15. sz. 406-408. A zabfonálféreg gazdanövényeiről. „Kamarai Értesítő” VI. 1928. 17. sz. 471.

²⁾ Megjegyzem, hogy a fonálféreggel foglalkoztam a „Köztelek”-nek már 1893. évi folyamában (*Heterodera* és *Tylenchus*), míg a *Kisérletiügyi Közlemények*-ben csak a *Tylenchus*-ról. Amit azonban ezekben a folyóiratokban akkor irtam, azt ma nem írnam alá minden tekintetben. A fent idézett répa könyvnek is némely adatát ma — helyesbítenem kellene. Rovatvezető.

A zabfonálféreg elterjedése és jelentősége. A zabfonálféreg eddigi megállapításaim szerint Moson vármegye legnagyobb részében elterjedt. Súlyosabb kártételt a következő községek határában észleltük: Magyaróvár, Moson, Lovél, Hegyeshalom, Rajka, Halászi, Mária-kálnok, Darnó, Zselyi, Mosonszentmihály és Lébény. A névsor korántsem teljes, mert csak alkalmi megfigyelések és egyes beküldött adatok alapján készült. Rendszeres felvétel esetén bizonyára lényegesen nagyobb terület adódna ki és minden valószínűség mellett szól, hogy a járvány Győr megyének legalább közvetlenül szomszédos részeire is átterjed.

A kártevő jelentőségét az okozott kár nagysága szabja meg. Erősen fertőzött területen a zabtermésében 70-80%-os kár is előfordul, búzáznál 20-40%-ra lehet tenni a termésesőkkenést. Az összes kárt pontos adatgyűjtés nélkül azért nehéz még megbecsülni is, mert a gazdák az okot nem ismerve, legtöbbször egyszerűen konstataják, hogy egyik-másik helyen a zab nem terem meg, vagy hosszabb idő óta olyan gyenge termést ad, hogy nem érdemes termesztetni és felhagynak termesztésével, anélkül, hogy a kárt a fonálféreg rovására írják. Ugyancsak szoritkozó kártételek, pedig szerencsére még csak ott tartunk, hogy az ilyen esetek a gyakoriabbak. Különös jelentőségét az ad a fonálféregnek, hogy a zabon kívül, bár kisebb mértékben, a búzát, árpat és kevéssé a rozst is megtámadja. El lehetünk készülvé arra, hogy ahol az erős fertőzés folytán a zab termesztésével felhagynak, ott szűkebből lassankint a többi gabonaneműekhez is nagyobb mértékben alkalmazkodni fog és ekkor a fonálféreg területek gazdasági válságos helyzetbe juthatnak. A zabot még csak ki lehet hagyni a vetésgorból, de gabona nélküli gazdálkodást a mi viszonyaink között ugyancsak nehéz lenne folytatni.

A fonálféreg-kár felismerése. Az elterjedés határainak megállapításában sokat segíthetnek a gazdák közlései, ezért a betegség leírását részletesen közlöm. Ha tavasszal a zab szárbá indul, a fejlődés egyes foltokon megakad, a vetés levélzete sárgul s a növényállomány ahelyett, hogy sűrűsödnie, ritkulni kezd, ez elég ok arra, hogy fonálféreg után kutassunk. A foltokban való előfordulása a fertőzés kezdetén nagyon jellemző, de ahol már régebben megfészkelődött a féreg, ott egész táblákon egyenletesen jelentkeznek a tünetek. Aratáskor a fonálféreges foltokon a zab erősen kiritkul, egyenetlen; magassága nem több, mint 30-50 cm és a beteg növények csak elvértve fejlesztenek gyenge bugát. Jellemző még, hogy a levélzet rendszerint sásszerűen fölfelé mered. Ezek a külső tünetek csak a figyelem felkeltésére alkalmasak, de magukban még nem bizonyítanak.

A pontos megállapítást a beteg növények gyökereinek vizsgálatával ejthetjük meg. A vékony gyökerekkel együtt kiemelünk néhány beteg növényt és a földet óvatosan letisztítjuk róluk; a gyökereken, ha fonálféregesek, helyenkint szabálytalan megvastagodásokat és azok táján sűrű csomós elágazásokat találunk. Ennek következtében az egész gyökérzet sajátságosan szabálytalan képet mutat. A gyökereken, különösen az említett vastagodásoknál és a csomós elágazások tövében szabadszemmel mákszemnyi tejfehér színű hólyagocskákat láthatunk; kézi nagyító persze megkönnyíti a keresést. A fehér hólyagok a petével telt nőtényiféreg, tehát ha ezeket megtaláltuk, biztos a megállapítás.

A továbbterjedésről tudni kell, hogy tiszta, fertőzéstől mentes területekre csak fertőzött földdel lehet a férget behurcolni. Az eszközökre, székérkékre, munkások lábbelijére, állatok lábára tapadó föld a fonálféreg terjesztője. Egyazon táblán pedig növényről-növényre vándorolva terjed szét a láthatatlan ellenség arról a pontról, ahova az előbb említett módon került. Innét van a foltoszerű jelentkezés.

A továbbvándorlás gyorsaságára nézve megemlíthetjük, hogy cukorrépa a fertőzött foltok évente 30 méterrel is bővíthetnek. Zabban a foltok növekedése jóval lassabb, hiszen a cukorrépa tavasztól őszig, a zabon pedig csak a nyár derekáig szaporodik és vándorol ez a féreg. Szaporodás és terjeszkedés csak azokban az években van, amikor a fertőzött földön a fonálféreg táplálására alkalmas gazdanövény terem. Máskor a féreg apró lárvái élettelenül szunnyadnak a földben, az anyjuk testéből alakult barna védőtokon belül és ilyen módon 6-8 évet is kibírnak élő állapotban. Mihelyt aztán a gyökérvadálékról megérzik, hogy „jó” növény van a tőlük lakott földön, kibújnak és bevándorolnak a gyökerekbe.

A védekezés, legalább ami a zabot és a gabonaféléket illeti, óvó, a behurcolás megakadályozásával és tettelesen a helyesen megválasztott vetésgorból lehetséges.

Az óvó védekezést természetesen csak akkor lehet megvalósítani, ha a közeli fertőzött területeket pontosan ismerjük. A védekezés abban áll, hogy a fertőzött földnek átvitelét tiszta területre a lehetőségig igyekszünk megakadályozni (Székerek, eszközök, állatok gondos letisztítása a fertőzött területen végzett munkák után). Az óvó védekezés szempontjából sürgősen szükséges lenne a fertőzött területek részletes és rendszeres felvétele és közzététele, amint azt már a győri Kamarai Értesítő-ben megjelent cikkemben hangsúlyoztam.

A vetésgorból való védekezés lényege az, hogy a fertőzött területeken olyan növényeket termesztünk, amelyeken a fonálféreg nem él meg. Beszélhetünk irtó és gyérítő vetésgorból. Előbbivel a talajnak a féregtől tökéletes mentesítését akarjuk elérni, utóbbi pedig csak arra szolgál, hogy a fonálféreg túlságos elszaporodásának gátat vessünk. Mindegyiknek meg van a maga jelentősége, alkalmazásának helye és ideje.

Az irtó vetésgorból 6-8 évig, mindaddig, amíg a talajban levő szunnyadó féreglárvák mind el nem pusztultak, ez alatt az idő alatt csak a féregre nézve gazdanövényként nem szereplő növényeket termesztünk és mielőtt a rendszeres vetésgorbórá átérnénk, alapos talajvizsgálattal meggyőződünk arról, hogy az irtás már befejeződött-e? Az irtó vetésgorból alkalmazásának első sorban akkor van helye, ha egy kisebb elszigetelt fertőző gócnak a megszüntetéséről van szó, tehát ha pl. egy nagyobb birtoknak csak egy-két tábláján, egy község határában csak néhány parcelláján mutatkozik a fonálféreg és amikor ezzel a gyökerezéssel nagy területeket mentesíthetünk a fertőzés veszedelmétől. Ilyen esetekben az irtó vetésgorból alkalmazását közérdekből esetleg kötelező lehetne elrendelni és végrehajtását ellenőrizni. Minthogy az irtó vetésgorból bizonyos növények termesztésének szigorú mellőzését kívánja, azért az nagyobb területekre kiterjedő általános fertőzés esetén nem nyerhet alkalmazást, legföljebb az ilyen területek fokozatos megtisztítására használható.

Ha egész gazdaságok területe, vagy egész község határ fertőzve van már, akkor elsősorban a gyérítő vetésgorbókat kell bevezetni, hogy a féreg elszaporodása bizonyos elviselhető mértéken túl ne léphessen. A gyérítő vetésgorból abban áll, hogy a féreg gazdanövényei a lehetőség szerint ritkán, legföljebb 4 évenként következzenek egymás után a vetésgorbóban. Emellett természetesen a fokozatos irtás is folytatható, nagyobb birtokon a gazdaság vezetőjének belátása szerint, kis birtokon az érdekelt gazdák megállapodása alapján, vagy esetleg hatósági irányítás mellett.

A végből, hogy a vetésgorból való védekezés-módot használhassuk, tudnunk kell, hogy a természet növényeink közül mely növényeken él meg és szaporodik a fonálféreg és melyeken nem. Előbbiek a féregre nézve kedvező, utóbbiakat különböző növényeknek mondhatjuk. Újabb vizsgálatok sze-

MÉSZN

„NITROGÉN” MÜTRÁGYA ÉS VEGYIPAR R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 1. SZAM.

19-20% nitrogén- és kb. 60% mész tartalommal
a legolcsóbb és hazánkban legjobban bevált
nitrogénműtrágya.

NITROGÉN

„NITROGÉN” MÜTRÁGYA ÉS VEGYIPAR R.-T. * Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!!

rint határozottan kedvezőtlen, ellenséges növényei is vannak a feregeknek, amelyek tudniillik gyökérvadalkukkal arra ingerlik a szunyádó lárvákat, hogy védőburkukból kibujva, életre keljenek, de a kibujt álcák táplálására nem alkalmasak s így elpusztulásukat idézik elő. Ilyen a cikória és Nebel szerint a lucerna is.

Maga a répa fonálféreg, amelyhez mint külön alkalmazkodó fajta a zab fonálféreg is tartozik, nagyon sok növényen megél: mintegy 60-70 fajon. Már régen megfigyelték azonban, hogy a feregek egyes növényekhez idővel annyira hozzászokik, hogy róluk más növényekre nem szeret, sőt talán nem is tud átmenni. Különösen kifejlődött ez az állapot a zabon élő fonálféreg esetében, amely a többi gabonaféléket is megtámadja ugyan, de a répanematóda főgazdanövényein, a répán, a repcén, a vadrepcén nem él meg. Az alkalmazkodásnak ilyen szilárdabb formáját sokan kétségbevonják. Így pl. éppen az idén jelent meg P. Hornburgtól egy közlemény a Zuckerrübenbau c. folyóiratban¹⁾ amelyben pontos kísérletek bizonyítják, hogy Halle környékén az erősen pusztító nematóda egyik növényhez sem alkalmazkodott, de réparól zabra és viszont bármikor átmehet. Ez a vetéscserével való védekezést tehát nagyon megnehezíti, mert kizárja az irtásra alkalmas vetéscseréket a legtöbb növényt. Moson megyében szerencsére más a helyzet. Itt fonálféreg két évi állandó kutatás és megfigyelés ellenére sem találtam egyetlen esetben sem más növényen, mint a négy fő gabonafélén, számottevő mértékben ezek közül is a zabon, árpan és búzán. Nematódás földön természetesen répán, repcén, keresztesvirágu gyomokon, de egyáltalán semmi más növényen sem tudtam a fertőzésnek akár csak nyomát is megállapítani. Nem kell tehát attól a veszedelemtől sem tartanunk, amire Rademacher²⁾ figyelmeztet, hogy a vetéscserével való irtást a gyomok teszik eredménytelenné, mert a számtalra jövő gyomnövényeken nem fordul elő nálunk a nematóda.

Ezek alapján az irtó vetéscseré összeállítása sem okoz különösebb nehézséget. Olyan vetéscseré, amelynek sorából a gabona ki van zárva, erre a célra teljesen megfelel. Legcélszerűbb mégis, ha több éves pillangós takarmánynövényre, elsősorban lucernára vetjük a súlyt, mert kevés lévén a talajmunka, kevésbé fenyeget a széthurcolás veszedelem. Viszont tekintettel a széthurcolásra, legjobb lesz a hasznosítható gyökér és a gumós növényeket az irtás alkalmával kihagyni. Minthogy pedig 6-8 évről van szó, lehet a vetéscseré elejére egy-két évig valamely más közömbös növényt (tengerit, kölest, pohánkát, repcét, lent, kendert, mákot stb.) beilleszteni, utána pedig lucernát vetni és meghagyni addig, amíg csak lehet. Majd ismét 1-2 évig közömbös növényt, esetleg a határozottan feregellenes cikóriát lehet beiktatni és csak a talaj megvizsgálása után lehet áttérni a rendes vetéscserére, feltéve, hogy a talaj a vizsgálatkor nematódától mentesnek bizonyult.³⁾

A gyérítő vetéscserét a fentiek szerint tehát a mérsékelt gabonatermesztés jellemzi. Azt, hogy ebben milyen mértékig mehetünk, persze a nematódás föld aránya és a gazdaság viszonyai szabják meg. Mint a megelőző védekezés szempontjából fontos kérdést megemlítem még, hogy a nematódás,

¹⁾ Hornburg, P.: Zur Nematodenfrage. Zuckerrübenbau, 10., 1928. Heft 5., 81-87.

²⁾ Rademacher, Dr. B.: Die Luzerne und ihre Unkräuter in der Nematoden-Reinigungsfruchtfolge. Zuckerrübenbau, 10. 1928. Heft 6., 103-106.

³⁾ A nematódára való talajvizsgálat módját megtaláljuk a következő helyen: Bannacke, W.: Untersuchungen zur Biologie und Bekämpfung des Rubennematoden Heterodera schachtii Schmidt. Arbeiten aus der Biologischen Reichsanstalt für Land- und Forstwirtschaft. XI. Bd. 1922., 185-288. A vizsgálatot a magyarországi gazd. akadémia természetrajzi tanszékének bármelyik díjtalanul végeztük, a mintavétel módjára érdeklődőknek készséggel adunk útmutatást.

vagy emiatt gyanus vidékeken a bérszántáskor kell különösen ügyelni arra, hogy a bérszántó gépek ne vigyék a bajt egyik határból a másikba. Ha a fertőzött területek összeírása esetleg bekövetkezik, akkor pedig a fertőzött földek bérszántását leghelyesebb lenne eltiltani. (Rovatvezető.)

A nematóda veszedelem ma még nem leküzdhetetlen csapás, de mindenesetre aggodalmat keltő baj, amelynek elhárítására meg kell tenni a szükséges lépéseket. Az, hogy az előzőekben vázolt eljárás eredményes végrehajtása csak szervezett munkával, hatósági irányítással lehetséges, kétségtelen. Győr-Moson-Pozsony egyesített vármegyék közgyűlése már a tavasz folyamán foglalkozott ezzel a kérdéssel és ennek alapján intézkedések is történtek a fertőzött területek összeírására. Szakemberek bevonása nélkül a kívánt eredményt azonban aligha lesz lehetséges elérni s ezért fentiekben előadott javaslataimat a szükségesnek vélt intézkedések megtétele végett az illetékesek jóindulatú figyelmébe ajánlom.

Magyaróvár.

Révy Dezső.

Az ebben a közleményben foglalt hír a Dunántúra nézve semmi esetre sem közömbös. Néhai Mezey Gyula többrendbeli közleményéből úgy ismerjük a dolgot, hogy a répa fonálféreg — *Heterodera schachtii* — előfordul Komárom és Győr vármegyéknek területén, illetőleg csak a Rába folyónak bal partjától nyugatra eső országrészen és itt is csak a zabon található. Ezzel a területtel szemben, tehát a Dunának bal partján, még pedig a Vág vízének jobb oldalán, egészen a régi osztrák-magyar határig szintén el van terjedve, de itt csak a cukorrépán él, de más növényben, habár akad rajta, figyelembe veendő kárt nem tesz. E szerint összefüggő répa fonálféreg — *Heterodera* — rész csak az volt, amely a Rába és a Vág folyóinktól nyugatra esik. (A kisebb fertőzéseket ezuttal figyelmen kívül hagyom.)

A szerző megállapítását és jóhiszeműségét természetesen nem vonhatom kétségbe. Nemcsak ő, hanem azok a gazdák is, akiknek zabja, gabonája miatta beteg volt, láthatták, hogy az kétségtelenül szenved, nem hozza meg a méltán várt termést és egyszerű gazda szemmel nézve, betegnek is látszott. A fiatal szerző a zabról beszélve azt mondja, hogy „a gyökereken, ha fonálferegnek, helyenkint szabálytalan megvastagodások és azok táján sűrű, csomós elágazásokat találunk”. Gondolkozom, hogy vajon csakugyan a répa fonálféregnek a zabra szokott alakjáról lehet-e itt szó? Ha *Heterodera*ról van szó, azt nem látom soha sem a fiatal, de már fonálféreges cukorrépán sem, a fogónövényül vetett repcén sem, hogy ezeknek a növényeknek a gyökere fonálféreges fertőzés esetében „szabálytalanul megvastagodnak”, vagy hogy az „sűrű, csomós elágazódás” volna. Viszont nem elég ez a bélyeg (jellemzés), hogy alatta a gyökérféreg a *H. radicolata*-t sejtsem, amely mint árpa ellenség, hogy egyéb kártételéről hallgassak, jól ismert.

Nem rejlik ennek a zabhiányosnak oka másban? Én annak idején igen sokat foglalkoztam a répa fonálféreggel a magyar répa fonálféregnek magyar klasszikus fertőző „főhelyén”, Diószegen és ott ez a fonálféreg néha ugyancsak — sárokba szorított. Fonálféregfoltokat, pusztuló táblákat, amelyeknek pusztulását évről-évre kétségtelenül ez a feregek okozta, már tudniillik akkor, ha vetéscseré során rájuk került a sor, hogy cukorrépa teremjen bennük, igen sokat láttam. Megesett azonban az ellenkezője is! Egy hírhedt tábla, amely valaha mesés répatermést hozott és amelyet néhai Kuffner Károly báró aranydíjának (Goldgrubé-nak) keresztelt el, időhaladással szintén igen fereges lett és termése, noha ugyancsak tele volt fonálféreggel, magyar holdankint a diószegi jól ismert átlagon — 136 métermázsán — jóval felette volt. Midőn megmutattunk erről a tábláról Kuffner bárónak egy jókora, majdnem ¼ kg.-os repát, amelynek felszíne annyira tele

volt a tokos fonálféreggel (*cystá*-val), hogy külseje olyan volt, mintha mákkal szórták volna tele és a szokásos feregszakáll (oldalt sűrűn növevő sok vékony gyökér, valóságos gyökér-pamat) is szintén tele volt ezzel a feregekkel: a báró, aki tudta, hogy a *Heterodera* a répatáblában mit jelent, a szó szoros értelmében kinevetett bennünket, Seidner Miksa barátomat és engemet. Hiába volt a beszéd, hiába volt a mikroszkópius vizsgálat és az így nyert bizonyíték: Kuffner báró váltig azt állította, hogy itt tévedésnek kell lennie! Ha igazi répa fonálféreg-fertőzésről volna szó és ha az olyan mértékű, mint az a répán (az egész táblán) meglátott, akkor ki kellett volna vesznie az összes répának. Kuffner sem tágitott, mi sem tágitottunk és döntő bíránkul felkértük az akkor már igen öreg Kühn Gyula dr.-t, Hallében. A vizsgálatot az akkori asszisztense, Holdeleisz dr. végezte és Kühn csak felülvizsgálta azt, de a vizsgálatról szóló értesítést Kühn Gyula sajátkezűleg írta alá és — nem Kuffner-nek, hanem nekünk adott igazat!

Itt nem arról volt szó, hogy a magyar diószegi aranydíjra talán termékenyebb, jobb megművelésű vagy egyébként is valamely kedvezőbb helyzetben lett volna a többi diószegi répatáblánál, mert ha volt is közöttük talajbeli viszonylagos különbség, az még sem volt akkora, hogy ez a termésbeli nagy különbség az ugyancsak fonálféreges táblán — megérthető volna, holott más színű fonálféreges táblán, amelyeken az előző évben 8-10 fogónövény sorozat is került leszántásra, mégis a szokásos, szemmel is jól kivehető fonálféregfoltokat könnyű szerrel meg lehetett állapítani. A levelzetnek jellemző, kevésbé természetes színe ezt eléggé jelezte.

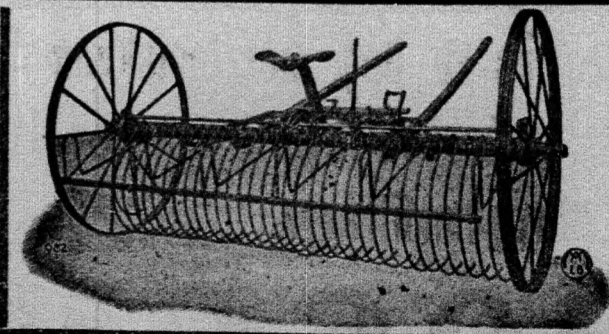
Azt nem lehet egyszerűen kétségbe vonni, hogy nincsen külön kiválóatódó egyes növényfajhoz különös és következetes kitarással alkalmazkodó fonálféreg (*Anguillula*), ezt láthatjuk a gabonaméreg (rozs, buza) fonálféregének fajain (*Tylenchus*), de a répa és társai fonálféregének fajain (*Heterodera*) belül is, de itt egyelőre még nagy a tudományos zavar, az az sokkal nagyobb, mintsem hogy a sok feltevésnek, máról-holnapra változó állításnak a gazda gyakorlatilag hasznát vehetné.

Annai bizonyos, hogy ez a baj, ha csakugyan meg van Dunántúlnak körvonalozott vidékén, nem mai keletű. Ha pedig végtelen volna, akkor az ma nemcsak a hanyatló termésben, hanem annak teljes kimaradásában, elpusztulásában is jelentkezne!

Nem bírálok a fiatal szerző javaslatait, de annyi bizonyos, hogy ebben a bajban a gazdákon senki más, csak ők maguk segíthetnek. Mögöttünk van már sok olyan eset, amikor pl. rovar-, vagy egyéb kár miatt bajba jutó gazdán nem a törvény, nem a parancs, hanem csak az segít, hogy helyesen felismerve helyzetét, szembeszállt vele okoszerű, eredményhez vezető munkával. Ennek a munkának pedig csakugyan a kezdete, a dereka és a vége is, a következetesen megtartott helyes vetéscseré, a jó talajmunka, a talaj erejének, nedvességének biztosítása és megtartása, valamint a vetésének gondos ápolása, hogy révükön jó terméshez és ezzel jó, egészséges és tiszta vetőmaghoz jusson.

Más, valóban vészhirodító fonálféreg-eset volt a múlt század első felében a buzafonálféregé, a *Tylenchus*-nemzetség. Ennek egyike a rozs természetét egyáltalában már lehetetlenné tette, a másik pedig a buzatermést annyira elgubacsosította, hogy annak nagy részét teljesen hasznavehetetlenné tette. Ma? Ezen a téren komoly panasz csak nagy és tartós hanyagság és az is ritkább esetekben bukkan fel. Rossz hírlüket is nem annyira a jól tájékozódott és helyzetét helyesen felismerő gyakorlati valija, mint inkább a néha a kevésbé alapos és nem eléggé tapasztalati ismereteken nyugvó elmélet hozza kisebb-nagyobb időszakokban szoba.

Ha azonban követi a gazdaságtermesztésnek ama elveit, amelyeket az imént említettem és hiven ragasz-

Teljesen acélból készült Augsburgi gyártmányu

LÓGEREBLYÉKET

teljesen önműködő kiürítéssel, járkerek dupla küllözéssel, versenyárakon raktárról szállítanak!

BRAUN ÉS ÜRMÉNYI
Budapest, V., Báthory-utca 7. szám. Telefon: 241-34

HASZNÁLT REPCE- ÉS SZEKÉR-

PONYVÁK

m²-kint már P 1-20-ÉRT

Kölcsönzések, kölcsönponya legolcsóbban a Zsinog-, Ponyva- és

Jutaárakereskedelmi R.-T.-nál

Budapest, V., Szabadság-tér 15. (Hórvéd-u. sarok)

Telefon: Aut. 141-43, L. 972-91

1802/5535

val), hogy külsője
tárk volna tele és a
in növo sok vákony
is szintén tele volt
aki tudta, hogy a
elent, a szó szoros
Seidner Miksa bará-
beszéd, hiába volt
az így nyert bizo-
t állította, hogy itt
azi répaforrásfereg-
lyan mértékű, mint
meglátszott, akkor
s répanak. Kuffner
és döntő bíránakul
Kuhn Gyula dr.-t,
akkori asszisztense,
csak felülvizsgálta
sítést Kuhn Gyula
Kuffner-nek, hanem

kodik az okszerűséghez, akkor ne féljen, mint
ahogy nem fél ma már az a német vidék sem, ahol
a Szász földön ugyancsak kegyetlenül szedte a dézs-
máját éppen ez a fonálfereg, a cukorrépből és a
hol akkoron — 70—80 esztendővel ezelőtt — szárnyra
kelt annak a híre, hogy az eddig répát jól megtermő
föld raunt a répára! Ma a Vág völgye sem látja a
Heterodérában azt a rémet, amelynek híre a múlt
század közepén általános volt.

Az élőködők azok a gyakran fel-felbukkanó kor-
bácsok, amelyek a gazdát helyes utra, okszerű ter-
mesztésre hajtják még akkor is, amikor az állam-
hatalom ereje nem bír sem az élőködővel, de a gaz-
dával sem. Az inség imára, de a helyes védeke-
zésre is tanít!
Jablonowski József.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Döhrmann Henrik.

Ujabb tapasztalatok a lovak megtermékenyüléséről.

A világszerte fellendülő állattenyésztés és ennek
folyományaképpen az állattenyésztési tudomány roha-
mos fejlődése mind újabb és újabb biológiai tapasz-
talatokkal gazdagítja ismereteinket. Észszerű és cél-
tudatos állattenyésztés csak azóta folyik, amióta a
biológiai ismeretek nagyobb tért hódítottak, mert ezek
betekintést engednek a szervezetben lefolyó életjelen-
ségekre. A tenyésztés egyik legsarkalatosabb ki-
induló pontja a párzás és az ezt követő fogamzás.

Közismert biológiai tény, hogy a fogamzási százalék
állatfajonként változik. Míg a lovaknál, általánosság-
ban a hidegvidékieknél 50—60%-ot tesz ki, addig a
szarvasmarháknál, juhoknál, sertéseknek általánosság-
ban 80, esetenként 100% is lehet.

A fogamzást sokféle körülmény befolyásolja, ame-
lyekre közismert voltuknál fogva itt nem kívánok
részletebben kitérni. A fogamzás bekövetkezésének
egyik előfeltétele, hogy a nőivarú állatnál határozott
ivarzás álljon fenn, mert enélkül nem következhetik
be megfelelő megtermékenyítés. Lovaknál a sárlás
nagyon gyakori szabálytalan lefolyása, a kilencedik
nap próbálgatások a kisebb százaléku fogamzás okai.
A megtermékenyítésre és a fogamzásra nézve már
sok homályos kérdés tisztázódott a biológiai tudó-
mányok segítségével, azonban még sok megoldatlan
kérdés vár e téren tisztázásra. Legújabb tudó-
mányos kísérletek és megfigyelések igen jelentősé-
gű kérdésre derítettek fényt, amit nem sikerült
eddig tisztázni s amelyre nézve a vélemények nagyon
megoszlottak.

Meyer dr., altfeldi méneskari állatorvos-tanácos,
állattenyésztési felügyelő beható tanulmány tárgyá-
vátta a mének magömlését. (Deutsche Landwirtschaft-
liche Tierzucht 1929, 33. évf., 15. sz.) Kutatásai
során olyan jelentőségteljes tapasztalatokra jutott,
amelyek a lótenyésztők körében bizonyára érdeklő-
désre tarthatnak számot. Biológiai ismereteink a kancák
ivarzását, megtermékenyítését, fogamzását illetően
nagy részt már tisztázva vannak, annál kevésbé ismer-
etes a ménlovak magömlésének folyamata.

Ma sincs véglegesen eldöntve, hogy a kilövelt
ondó csak a hüvelybe, a méhbe, vagy esetleg a méh-
szarvakba eljuthat-e. Az sincs eldöntve, hogy milyen
életteni folyamat megy végbe a kancák nemzetség-
ben a pároztatás alatt. Meyer, aki a vezetése alatt
álló ménesben sokat foglalkozott a kancák mester-
séges megtermékenyítésével, sohasem talált ilyen be-
avatkozás után a kancák hüvelyében spermát. Ebből
arra következtetett, hogy a természetes megtermé-
kenyítés alkalmával is a méhbe történik a magömlés.
Ennek a feltevésnek ellene szólnak a legnevesebb
tudósok erre vonatkozó kijelentései. Pusch például
nem tartja valószínűnek a méhbe történő magömlést,
Kronacher a magömlés helyének általánosságban a

kanca hüvelyét tartja és csak erősen sárló kancáknál
tartja lehetségesnek a méhbe történő magömlést, de
csak akkor, ha a hüvely igen rövid és a penis igen
feszes. Schmalz, a híres anatómus, a magömlés helyé-
nek szintén a hüvelyt tartja. Wellmann szerint a
pároztatás alkalmával a belövelt ondó a hüvelybe,
illetve a nyitott méhnyakra kerül és részben a méh szívó
hatása, részben az ondósejtek aktív mozgása folytán
jut a méhkürtbe. Hetzel, külföldi adatok alapján nem
tartja kizártnak az ondónak a méhbe való belöve-
lését. Az e kérdés körül felmerülő eltérő nézetek
tisztázása céljából Meyer a vezetése alatt álló ménes-
ben beható kísérleteket végzett 5 fedező ménnel és
az ezekhez beosztott kancákkal. 1927-ben 75, 1928-ban
95, tehát összesen 170 kancát és az ezekkel történt
510 fedeztetést tette tanulmány tárgyává.

A kísérlet technikáját illetően úgy járt el, hogy a
fedeztetés előtt a kancák hüvelyét szabályszerűen meg-
tisztította, azután egy előzően forró vízzel fertőtlenített,
világítótesttel ellátott tükröt vezetett a hüvelybe, amely-
nek segítségével megvizsgálta a hüvely helyzetét, a
méhszájat és az esetleg lennforogó rendellenességeket.
A megtörtént fedezés után azonnal ismét bevezette
a tükröt és átvilágította a nemző utakat, annak meg-
állapítása céljából, van-e és mennyi sperma a hüvely-
ben és hogy a himvessző behatolása milyen elválto-
zásokat idézett elő, főleg milyen hatást gyakorolt a
méhszájra. Az így megejtett vizsgálattal pontos ada-
tokat tudott szerezni. Megállapította, hogy a lemagzás
a legtöbb esetben az első ugrással megtörtént, amit
a penis hasi felületén kitapintással érzett lüktetésből
még tudott állapítani.

Meyer vizsgálatainak eredményéről táblázatos ki-
mutatásban számol be, amelynek végeredménye a
következő:

461 normális fedeztetés után csak 6 esetben talált
spermát a hüvelyben, tehát az esetek 1-3%-ában.
A többi esetben a normalistól lényeges eltérések
voltak észlelhetők az ivarszervek anatómiájában, úgy-
mint a) igen nagy hüvely, mélyen fekvő méhszáj
(27 fedeztetésnél 21 esetben sperma a hüvelyben),
b) igen kis terjedelmű ivarszervek (5 fedeztetés után
4 esetben sperma a hüvelyben), c) igen magasan
helyeződő méhszáj (9 fedeztetés után sperma a hüvely-
ben), d) tágranyit méhszáj 4 esetben a hüvelyben
sperma nem volt.

Vizsgálatait kiterjesztette arra is, hogyan viselkedik
a méhszáj közvetlenül a fedeztetés után és így meg-
állapította, hogy 12 esetben a méhszáj nyitott volt,
11 esetben szívó mozgást mutatott, 18 esetben a méh-
száj redőin vérzés volt észlelhető, 19 esetben már a
fedeztetést megelőzően váladékot talált a hüvelyben.

Vizsgálatai eredményének azért tulajdonít jelentősé-
get, mert az eddigi tudományos vizsgálódások a
kilövelt ondó mennyiségét általánosságban 50—150
kcm-re teszik, de ha ennél jóval kevesebbet, csak
20—30 kcm-t számított is, az is megfelel körülbelül
2 évőkanányi mennyiségnek, amelynek feltétlenül
nyomának kellene lenni, ha az ondó csak a hüvelybe
ürülne ki.

Meyer vizsgálatai során olyan megfigyeléseket is
tett, amelyekre nézve a szakirodalomban kevés emlí-
tést találunk és amelyek tenyésztési szempontból
éppen nem jelentéktelenek s amelyek lényegesen
befolyásolhatják a fogamzás kimaradását. Így többek
közt megállapította, hogy öreg, sokszor oskózott
kancáknál a méhszájak erős tágulása folytán
nagyobb fokú méhsúlyedés, sőt törés is észlelhető
olyannyira, hogy a méhszáj igen mélyen, úgy szólván
a medencebejárat mellő szélén helyeződik. Ezzel
kapcsolatosan gyakori ilyen esetekben a vizelet vissza-
folyása az ivarszervekbe, sőt észlelt olyan esetet,
amikor a nyitott méhszáj mellett a méhben is talált
vizeletet. Vizsgálatai során azt is észlelte, hogy egyes
esetekben a behatolt penis jelentékenyebb tágu-
lást idézett elő, más esetekben a fedeztetés előtt elzárt
méhszáj a fedeztetés után nyitott volt és határozott
perisztaltikus szívó mozgást végzett. Ez utóbbi jelen-

seget kizáróan igen tökéletesen sárló kancáknál
észlelte. Jelentőségteljesnek tartja azt is, hogy a vér-
zéseket, vércsikokat csupán a méhfal ráncain
észlelte, sohasem a hüvely falán.

Mindezekből Meyer megállapítja, hogy normális
anatómiai szerkezet és az ivarszervek normális nagy-
sága esetén az ondó a méhbe ürül. Alátámasztja ezt
a feltevést az ivarszervek méreteivel is. Ezek szerint
a kanca hüvelye 30—32 cm, a méhtest 30, a méh-
szarv 30 cm. A mének himvesszeje legkevesebb 40,
de teljesen merev állapotban 50 cm, esetleg még több.
Miután a fedezésnél az egész himvessző behatol s
a kanca hüvelye csak 30 cm hosszú, önként követ-
kezik, hogy a fedezésnél a teljesen merev himvessző
a méhszájig hatol és azon változást idéz elő. Vizgá-
latai során megállapította azt is, hogy a himvessző
makkja a közösülés legkezdeti stádiumán megduzzad
és már ekkor behatol a hüvely mélyébe, amely mintegy
ráborul a himvessző makkjára, miáltal a méh szája,
amely eddig zárt volt, kinyílik, sőt az utolsó lökés-
nél ugyancsak ráborul a makkra, amit az általa
észlelt vérzésekkel is beigazoltunk lát, de amiről
mannális vizsgálattal maga is meggyőződött, hogy a
fedeztetés előtt zárt méhszáj a fedeztetés után
nyitva volt.

Meyer vizsgálatai világosságot derítettek egy fontos
kérdésre és szerény véleményem szerint ezek az
újabb tapasztalatok alkalmasak arra, hogy vissza-
sárlásoknál, avagy meddőség esetén az általa emlí-
tett bonctani körülményeket is figyelembe vegyünk
és a fogamzás kimaradását ilyen alapon is bíráló
tárgyává tegyük.
Kukuljević József dr.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Winkler János.

A magyar tyúk nemesítése.

A „Köztelek” ez évi első számában ifj. Erdődy
Rudolf gróf megjegyzéseket tesz Kövy József „Divat
és jelszó a baromfitenyésztésben” című cikkére s lehe-
tetlennek tartja az említett cikkben foglalt eszmék
keresztülvitelét.

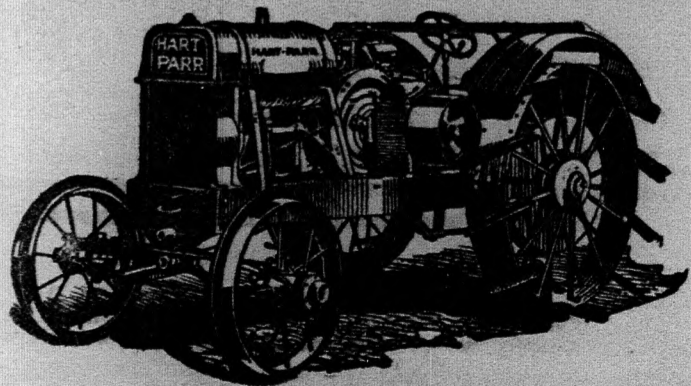
Tudom jól, hogy Kövy József nem szorul az én
védelmemre, elég jó pennája van hozzá, hogy a maga
igazát megvédje, mégis hozzászólok ehhez a kérdéshez
én is, mint aki a magyar parlagi tyúk nemesítő
tenyésztésével legrégebben foglalkozom.

Nagyon örülök, hogy az utóbbi időben tekintélyes
emberek mindgyakrabban felvetik a magyar tyúk
nemesítésének kérdését. Erdődy gróf ugyan nem
tartja megoldhatónak azt azon az uton, amely utal
Kövy megjelöl, de mert hozzászólt a kérdéshez,
mégis szolgálatot tett ennek az ügynek, ezért köszönet
illeti őt.

Erdődy grófnak azt a megállapítását, hogy az olasz
tyúk kitenyésztése aránylag könnyebb volt, mint
amilyenek a magyar tyúk mutatóknak, nem
tartom egészen helytállóknak, mert a magyar parlagi
tyúknak éppen úgy megvannak az általános jelleg-
zetes tulajdonságai, mint az olasz tyúknak voltak,
a különbség csak az, hogy az olaszok több évtized-
del előttünk csináltak a maguk tyúkjából szin szerint
is kitenyésztett nemesített törzseket, amelyekből
aztán az amerikaiak a leghorn kialakították.

A magyar tyúk jellegzetes tulajdonságai, amelyben
minden tisztavérű magyar tyúk megegyezik, a rövid
lábú nyugvó zömök test, kidomborodó erős mell-
kassal, tollatlan lábakkal, piros tarccal és állabennyel.
Jellegzetes még rá a rendkívüli gyors fejlődés, a finom,
ízes húsa és a közepesen jóval jobb tojástermelő
képesség.

Az, hogy a színe nem egyöntetű — tarka-barka —,
a kivétel szempontjából hiba ugyan, de olyan hiba,
amelyt igazán nem nehéz korrigálni. Hogy a teste
egészen parlagi állapotban kicsi, az sem olyan hiba,

KÉRJE 54. SZÁMÚ ÁRJEGYZÉKÜNKET!

Használt traktorokat cserébe veszünk.

HART-PARR

a legerősebb, legjobb és legolcsóbb traktor,
mert üzemköltsége minimális,
élettartama évtizedekre terjed,
kezelése bámulatosan egyszerű és
minden talajon nagyszerűen dolgozik.

Kivánságra — vételi kötelezettség nélkül — bárhol bemutatót tartunk.
Ahány HART-PARR traktor, annyi elismerő nyilatkozat.

Ajánlattal és ábrás prospektussal készséggel szolgál:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.

Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

amelyet pár év alatt megjavítani nem lehetne. Saját 36 éves tapasztalatom alapján mondhatom, hogy a test súlyát növelni — amelyet tulságosan nagyra fejleszteni a hus finomságának és a gyors fejlődésnek rovására nem is kívánatos — tenyész-kiválasztás és jó tartással csak pár évi munka. Az általam kitenyészített nemesített kendermagos és fogolyszínű magyar tyukok súlyát sikerült idegen vér hozzákeverése nélkül néhány év alatt $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ kilóról $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{1}{2}$ kilóra, a kakasokét $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ kilóról $2\frac{1}{2}$ — 3 kilóra fölvinni. Ennél nehezebb tyukfajtára nincs szükségünk, mert nagyobbra fujva elvesztené legkötönyebb tulajdonságait a gyors fejlődést, izes, finom húsdí s fürgeségét az élelmikeresésben. Az egyöntetűséget hozzáértéssel annál könnyebb elérni, mert hiszen már is vannak az országban kitenyészített fehér, sárga, fogolyszínű és kendermagos színű nemesített magyar tyuktörzsek, amelyeknek az elszaporítása — kellő hivatalos támogatás mellett — csak 2—3 év munkája lenne. Még könnyebb egyöntetűséget létrehozni cseppvérkeresztesítés útján, ha a magyar tyuk nemesítésére olyan fajtát sikerül találni, amely vele bizonyos tekintetben rokon és alkalmas arra, hogy a magyar parlagiban a tojástermelő képességet fokozza anélkül, hogy finom izes húst elrontaná és gyors fejlődését hátráltatná.

Az eddig hivatalos támogatással a magyar tyukanyag átgurására használt nyugati fajták egyike sem alkalmas erre a célra, de nem alkalmas a legutóbb használt leghorn és vörös izlandi sem. A vörös izlandi lassu fejlődésű, tulságos nehéz, durvahusu, igényes, nem hozzánk való. A leghorn minden esetre megfelelőbbnek látszik, azonban az eddigi tapasztalatok szerint a kitenyészítésben semmi jó eredményt sem értek el vele. Husa finomságban közel sem áll a magyaréhoz, teste kicsi, tojástermelő-képessége klímánk alatt nem bizonyult elsoranganak. A falunak egyik fajta sem kell, sem a régebbiek, sem az újabb divatos fajták, mert a hazai tyukok tartása még tenyésztetlen tarkaságában is jövedelmezőbb ezeknél.

Egyéni véleményem szerint az eredeti olasz — livornói — tyuk színváltozatai volnának alkalmasak arra, hogy a parlagi magyar tyuk színváltozat szerinti törzseinek egyöntetűvé tételénél — cseppvérkeresztesítés útján — a korrektor szerepét betöltsék. A livornói tyuk testnagysága, tojóképesége, alakja, izes hús tekintetében leginkább illik a hazai anyaghoz és mert kitenyészített, vérszilárd fajta, annak egyöntetűvé tételét nagyon meggyorsíthatná. Ennek vérből sem szabad venni, hanem $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ vértől többet anyagunkba belevinni, mert több már a magyar tyuk legbecesebb tulajdonságainak megromlására vezethetne. Ha egy fajta színváltozatait használjuk a mi anyagunk színváltozat szerinti egyöntetűvé tételére, akkor a javított anyagunk is minden tekintetben egyöntetű lesz s Erdődy gróf szerint is „belsőleg is egyforma vérszövetűnek” lesz minősíthető. Ami a „gyengült szervezetre és csekély jelenlegi teljesítőképességre” vonatkozó megjegyzését illeti, azzal szemben állítom, hogy a mi parlagi tyukunk Európa egyik legerősebb fajtája, amelynek szervezete egyáltalán nem gyengülő, nem degenerált. Idézem a baromfiexportőrök tekintélyes részének hivatalos helyen és a lapokban is tett nyilatkozatát, amely szerint a magyar csirke, kappan a hizlalásra kitünő anyag, a takarmányt igen jól értékesíti, husa a legizesebb, legfinomabb s ez okból kivitelre célra igen alkalmas.

Tojástermelő képességére közlöm a gödöllői harmadik tojóverseny eredményét, amelyen a nemesített kendermagos magyar törzs először szerepelt s tojásmennyiség terén a vörös izlandi után a második helyre, a tojás sulyossága szerint pedig ugyanaz a fajta előtt az első helyre került.

De mindezeknél sokkal nyomatékosabb bizonyítékom a statisztika, amelynek pontos számadatai

szerint a baromfi-tenyésztés 1927. évi 87 millió értékű exportált termékeiből több mint 56 millió esik a tyuktenyésztés javára. Melyik tyuk produkálta ezt az eredményt, a hazában található tizezer idegen-fajta vagy a több milliónyi magyar parlagi? Ugy gondolom ez nem is lehet kérdéses, annyira világos, hogy ezt az exporteredményt csak a szegény ember kezén levő, a falu és tanyák világában nevelt, semmibe se vett tyukállomány termékeivel értük el.

Ha pedig így van, amint kétségtelen, hogy így van, nem rászolgált-e ez az elhanyagoltságában is rendkívül becses tyukanyag arra, hogy megbecsülhetetlen jó tulajdonságait megtartsuk benne s tenyész-kiválasztás útján tiszta vérben, vagy megfelelő fajtával való cseppvérkeresztesítéssel, olyan tulajdonságait, amelyek némi kívánni valót hagynak hátra, a tökéletesedés útján előbbre vigyük.

Ifjuságom óta szóval, tollal harcolok ezért az eszméért, irtam könyvet, újságcikkeket erről a dologról. Illetékes helyen azonban nem vettek róla tudomást. Ez sem tántorított el meggyőződésemtől, hiábavalónak tartom ma is azt a munkát, amelyet a népies tenyésztés emelésére divatos nyugati fajtákkal elkövetnek. A népek nem kellene ezek a fajták, mert tartásuk sem tiszta vérben, sem félvérben jövedelme nem hoz, mert tisztán zsákból etetett baromfiktartás jövedelmező nem lehet.

A hőmezővásárhelyi hateraz tanya népe nemrégiben határozta el, hogy a divatos fajtákból egy darabba sem reflektál. A népek ez a józan konzervatívizmusa fogja megmenteni az országot attól, hogy tyukanyagát viszonyaink közé nem való idegen fajtákkal elrontsák s el fog jönni az idő, amikor a hivatalos körök is belátják, hogy az eddig követett út nem oda vezetett, ahová eljutni akartak.

Nem 4—5 kilós, rostos, izetlen husu, gyengén tojó, a zsákból élő tyukokra van nekünk szükségünk, hanem közepes sulyu, finom, izes husu, a takarmányt jól értékesítő, jól tojó, az élelmikeresésben fürge tyukokra, amilyen javított állapotában a magyar tyuk.

Szolnek.

almási Szalay János

Cikkirő régi és érdeműs harcosa annak a törekvésnek, amely a magyar parlagi tyukot nemesíteni, javítani akarja és e téren értékes eredményeket ért el, amelyeket sajnos, a világháború elsodort. A munkát tehát újabb meg kellene kezdeni. Ami a dolog lényegét illeti, nagyon kevesen vannak, akik nem helyeselnék cikkirő szándékait és az általa kitűzött célokat. A nézetek ott térnek el, hogy hogyan, milyen fajtával kellene a nemesítést végrehajtani: tisztavérben-e, vagy cseppvérkeresztesítéssel. Hogy lehet a parlagi tyukot tisztavérben, tenyészállat-kiválasztás által nemesíteni, az minden kétségen felül áll. De az a baj, hogy cikkirőn kívül csak igen kevesen fáradoznak ezen. Ha az ember — többszörös tapasztalathat mondom — nemesítést akar, nem keres, nem talál, nem kap sehol. Ez a baj! A hazai tyukállomány javítása érdekében pedig kell valamit tennünk, az idő sürget, a külföldi verseny kényszerít rá. Nem lehet tehát várnunk, míg fajtaszilárd, jó átörökítő képességű nemesített anyag áll rendelkezésre. Kézenfekvő tehát, hogy a kormány és a tenyésztők azokat a fajtákat igyekezzenek a nemesítésre használni, amelyek a külföldi kitenyészítés nyomán erre alkalmasnak bizonyultak. A múltban a földművelésügyi kormány nemesítő akciója eredményes volt, mert a külföldi piacok akkoriban a magyar áru állandó minőségi javulásáról tettek jelentéseket és egyes fajtákat a magyar nép annyira megkedvelt, hogy még ma is ragaszkodik hozzájuk. A mostani kormánytörvények szintén helyesek és célravezetők s a siker csak azon fog megtörténni, hogy a kisebb gazdák, akiknek a kezén a tyukállomány 80%-a van, tudják-e a kormánytól kapott him állatokat úgy kihasználni, mint

a világháború előtt. Cikkirő téved, ha azt állítja, hogy az illetékes körök 4—5 kg-os tyukok tartására buzdítják a népet. Mindenki nemesít, értékes gazdasági tyukokkal való keresztezéssel akarja a parlagi tyukokat nemesíteni, de hogy erre a livornói eredetű olasz tyuk volna a legcélszerűbb — az legkevésbé is valószínű. Hiszen annyira sincs kinemesítve, mint a leghorn, pedig ez utóbbit cikkirő maga sem tartja alkalmasnak a magyar parlagi tyuk nemesítésére. Nem marad tehát más hátra, mint alaposan hozzáfogni a munkához és kitenyészteni a nemesített magyar parlagi tyukot, akár tiszta vérben, akár keresztezéssel, hogy megbízható minőségben lehessen is kapni, ha valaki venni akar. Ha majd ilyen állatok rendelkezésre fognak állni, meg vagyok győződve, hogy a kormány sem fog elzárkózni tenyészállatoknak további nemesítésre való felhasználásától és terjesztési fogja a kitenyészítők között.

Rovatvezető.

Miként lehetne a tejaválságot megszüntetni?

Nap-nap után lehet hallani, olvasni, hogy a teje-értékesítés ügye milyen rosszul áll. Tejaválságról beszélnek és irnak az emberek. Rövid ideje mult, hogy egy nagy tejkereskedelmi vállalat két hét alatt három dunántúli központi üzemet szüntette meg a túltermelés miatt. Mennyi aggodalmas nap, utánjárás után lehetett csak a gazdák részére ezt a katasztrófát jelentő üzembeszűntetést eliminálni.

Tagadhatatlan, hogy a tej értékesítése ma igen nehéz. A helyzet igen válságos. A gazdaságok, főleg azonban a kisgazdák tejelesége mindinkább nehezebben cserélhető át pénzre. A „tejpénz” pedig a nagy- valamint kisgazdáknál ma fontos és szinte nélkülözhetetlen bevételi forrás. Tej van bőven; vásárló is volna, de a tej és termékeinek nagyobb mérvű vételét — sajnos — nem engedi a pénztárcák. Mint minden fogyasztás, a tej és tejtermékek is egyenes arányban áll az anyagi jóléttel. Ma kevés az állás, sok rá a jelentkező, sok a munkanélküli, a fizetés is kicsiny és csak kevés teje kerül belőle. Ha a kereseti viszonyok javulnak és biztosak lesznek, növekedni fog a tejfogyasztás s nem lesz szó akkor tejaválságról. Hiába addig a propaganda, a gyűlésezés, ha a lakosság nagyobb rétege szegény, a tej fogyasztása ennek megfelelően kicsi. Több és jobb fizetést, kereseti lehetőséget, munkaalkalmat! Ha ez bekövetkezik, nagyobb lesz a tejfogyasztás s a több pénz élénkebbé, erősebbé teszi a mezőgazdaságot, az ipart és a kereskedelmet.

Sokat jelentő, hasznos és szükséges a „több tejfogyasztás”-tézisű propaganda. Ez máris jelentős eredményekről számolhat be. Kiegészítendő volna azonban a termelők, tejezeléssel és tejtermékekkel foglalkozók körében olyan irányú felvilágosító s oktató mozgalommal, amely a tej és termékeinek tisztább, higiénikusabb nyeresét, előállítását és hamisítatlan, tápduz minőségét célozza.

A magyar tejipar most van fejlődésben, kialakulóban. Oltalmazni, védeni kellene! Ha Magyarország vas-, cement-, fa-, textil- stb. iparát a külföldiekkel szemben magas védővámval oltalmazzuk, tegyük ezt meg a tejiparnál is. Ha végülük az ipart a külföldi versenytől, óvjuk a mezőgazdaságot is. A tejipar alapanyaga — a tej — állattenyésztési, illetve mezőgazdasági termék. A tejipari termények, cikkek védelmével tehát a mezőgazdaság érdekeit szolgáljuk. Van magyar vaj és magyar sajt elég! Ezek minősége elsorangu, a legkényesebb igényeket is kielégíti. Mégis igen jelentékeny összeg, sok magyar pénz megy ki külföldre a különböző tejtermékekért. Tejtermék behozatalra nincsen szükségünk, szegénységünkben felesleges fényezés ez és a magyar termékek meg nem becsülése. Sujsák magas védő-

1910 óta **Ford** KÉPVISELŐ

HAHN ARTHUR ÉS TARSAI

Telefon: **BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12.**

FORDSON-traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani.

Fiók: Székesfehérvár, Magyar Király szálló épület.

Kérje 4. sz. prospektusunkat!

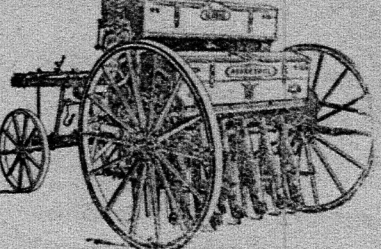
WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

Ujdonság!

„GLOBUS“

szabadalmazott műtrágyázó egyesítve merítőkánalas

AGRÁRDRILL vetőgéppel.

Részletes ajánlattal készséggel szolgál!

Agrárglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Lipót-körut 12. szám.

Távirati cím: AGROBUS

Telefon: Aut. 283—49

ed, ha azt állítja, s tyukok tartására emesverü, értékes tevéssel akarja a gyere a livornói szerübb — az legyára sincs kinemebbit cikkiró maga ar parlagi tyuk más hátra, mint és kitenyészteni okot, akár tiszta megbízható minőnni akar. Ha majd állni, meg vagyok lárkózni tenyésző felbasználását között.

Rovatvezető.

Lejárt-e a tejpénz?

asni, hogy a tejpénz. Tejpénzről rövid ideje mult, alát két hét alatti szüntette meg a as nap, utánjárás ezt a katasztrófát

esítése ma igen gazdaságok, főleg indinkább nehezteljünk" pedig fontos és szinte tejpénz van bőven; keinek nagyobb rdi a pénzárca. tejpénz is léte. Ma kevés a munkanélküli, re kerül belőle. és biztos lesz s nem lesz szó a propaganda, a rege szegény, a kicsi. Több es munkaalkalmat! a tejfogyasztás s i a mezőgazda-

es a „több tejpénz jelentős eredményt hozna azonnalmegújítással felvilágosító s és termékeinek itását és hami-

ben, kialakuló Magyarország a külföldiekkel hazuk, tegyük az ipart a külföldöt is. A tejpénz, illetve ények, cikkek dekeit szolgálajt elég! Ezek igényeket is g, sok magyar tejpénzért.ünk, szegény-a magyar termagyas védő-

vámmal a külföldi sajtót és az itt nyert pénzt a magyar tejipar segítésére fordítsák.

Tegyük a tejipart egyenletessé, állandóvá. Általános a panasz, hogy éppen akkor kevés a tej, amikor annak és termékeinek fogyasztása nagyobb mérvű. A termelt tej mennyisége az év egyes szakáiban legyen egyforma. Ma az a helyzet, hogy nyáron tejbőség van, pedig a gyümölcsfogyasztás folytán ilyenkor kisebb a tejszükséglet. Télen és kora tavaszszal legyen több a tej, hiszen a kereslet ekkor a legnagyobb. Felvilágosító előadásokkal, a propagandával biztosan el lehetne érni azt, hogy a borjazások ne tömegesen a tavasz elején induljanak meg.

A tejtermelés, de főleg a tejértékesítés nemcsak hullámozó, egyenetlen, hanem rendszertelen és szervezeten is. A siker pedig mindig a jobban összetartó és tökéletesen megszervezett csoporté. A tej, míg a tehéntől az asztalra kerül, sok kézen, sok művelten megy át. Ezáltal kisebb a termelő keresete, magasabb lesz a fogyasztói ár, a tejpénz pedig nagy a lehetőség a szennyözödére, kisebb tápértékűvé válsra. Tömöríteni, szervezni kellene a tejtermelőket, szövetkezeteket alakítani. Érezze a termelő, a mezőgazda is az egyesülés, a szövetkezés előnyét és hasznát. Tejszövetkezeti csoportokat, kis központokat kellene létesíteni. Ide futna be a környékbeli falvak gyűjtött teje. Itt történe a tej palaozása, pastörözése, a feleslegekből pedig vaj és sajt készülne. Ezáltal jól járna a termelő, mert tejtét állandóan, mindig jó áron tudná értékesíteni, állatállománya pedig növekedne, javulna. A fogyasztók serege jó, higiénikusan kezelt teljes tejet kapna s télen-nyáron egyforma minőségű, tiszta és elengendő tejhez jutna.

Ezzel kapcsolatban azonban bizonyos üzemenkoncentrációnak, tejpénz kevesedésnek kellene bekövetkezni. Sem a termelők, sem a tejiparosok, de a fogyasztók szempontjából sem előnyös a mai helyzet, amikor egy községben 3 tejpénz telep is van. Mindegyiknek felszerelése, külön helyisége, személyzete, adója, szállítási költsége stb., vagyis külön üzemi költsége van. Az egy üzemre eső kevés tej e sok reziszt nem bírja meg. Ezért a termelőtől olcsóbb áron kell venni a tejet s azt nagyobb áron kell eladni, mert nemcsak az üzemi, megélhetési költséget, hanem még a haszon összegét is bele kell kalkulálni az eladási árba.

A szövetkezeti tejértékesítés létesítésével nagyobb termelői ár érhető el a fogyasztók megterhelése nélkül, mert kevesebb embernek kell jövedelem ugyanannál a tejmennyiségűnél. Azonkívül a termelőt nem érheti üzembeszüntetés veszélye, tejpénzhátralék vagy a tejpénz teljes elvesztése. Igen gyakran előfordul ugyanis, hogy a túlhasított konkurencia következtében egyik-másik tejpénz telep megáll és bizonyos idő múlva a tejpénz teljesen elvész. Természetesen a tej értékesítése nem lehet a tejszövetkezeti rendszer monopolisztikus sajátja. Legyen szabad a tejértékesítés, legyen szabad a tejipar!

Mindezeket kivül tejpénzeinknek külföldi piacokat kellene keresni, megszerezni és megtartani. Igen nagy szükség van erre, hiszen annyi a tejpénz, vajunk stb., hogy abban fulladunk meg. A tejpénzeink védővámjainál beszedett összegeket, vagy állami szubvenciókból kiviteli jutalmakat, prémiumokat kellene létesíteni, így volt ez a répacukorgyártás kezdetén is. Idővel a prémium-rendszer megszűnne.

Vasuti és postai szállítási kedvezményt kell adni minden tej és tejtermék szállítására! Ezáltal ezek eladási ára — ha csak csekély mértékben — de csökkenne.

A tejtermelés és értékesítés nagy problémája a fent vázolt módokon volna talán minden erőszakos beavatkozás nélkül megoldható. Máról-holnapra természetesen nem változhatnak meg a viszonyok, de remény van arra, hogy javulni fog a helyzet. Különböző gazdasági viszonyok jobbra fordulásával a tejpénz szinte automatikusan megenyhül.

Összefoglalva a fentieket, a tejtermelés és értékesítés mai nehézségei az alábbi módokon volna enyhítendő: 1. Biztos és jobb kereseti lehetőségek; 2. Védővámok a külföldi tejtermékekkel szemben; 3. Rendszeresített tejtermelés. Propaganda a termelők, tejkezelők, tejtermékgyártók és fogyasztók körében; 4. A termelők tömörítése. Tejszövetkezetek létesítése. Üzemredukciók; 5. Tejtermékkivitel megszervezése; 6. Kiviteli prémiumok nyújtása; 7. Postai és vasuti szállítási kedvezmények adása által.

Végül néhány szóval reflektálni kívánok a „Köztelek” 1929. április 14-i számában Glaser Géza „A tejpénz megoldása az értékesítés centralizálásával” című cikkére.

A tejértékesítés centralizációja — ahogy azt a cikkirő tárgyalja, illetve javasolja — igen nagy adminisztrációt igényelne és így sok pénzbe kerülne. Ugyis elég sok a tejet terhelő költség. A különböző fizetőképességű osztályok szerinti tejpénz elosztás olyan körülményes és nehezen keresztülvihető volna, hogy ez szinte lehetetlen. Maga után vonná a tejadagok fejenkénti kontingentálását, ami vagy zűzforralmat, vagy pénzpocsékolást jelentene. Mert ha egyik osztály olcsóbban kapna tejet mint a másik, az elsőnek tejpénzfogyasztása igen emelkedne és így szinte ajándékot kapna a többi — a nagyobb tejpénz fizető — osztálytól. A tejtermelés és a tehén létszám és így az állatállomány növelésének megakasztása már sűrűl a magántulajdon elvét, a vagyonszerzést szintén korlátok közé szorítja, ellenkezik a szabad termeléssel és szabad versennyel.

A tejipari vállalatok kényszerítésére csak hatalmi intézkedésekkel volna keresztülvihető. A rendszer elméletileg szép, de a gyakorlatban kivihetetlen. Tulajdonképpen a tejtermelés és tejértékesítés monopolizálását jelentené.

Hagyjuk meg a tejtermelést és értékesítést a terméskészítőknél és kialakulás utján! Segítsünk azonban rajta. Nyújtson az állam segítő kezét legalább addig, amíg a mezőgazdaság, mondhatni a közgazdaság nagy válsága elmúlik. Létsítsünk termelő szövetkezeteket, de engedjük a tisztességes versenyt kialakulni és menni a maga útján. A teljes gazdasági konszolidáció lesz a legjobb orvosság a tejtermelés, értékesítés és a tejipar beteg és válságos helyzetére.

Szanyi István
kir. főorvos.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

Az átvonulási élelmezési térítések megállapítása 1929-re. — Kedvezményes áru fűmag a közös legelők gyepesítésére. — Gyümölcs-, főzélék- és zöldségfélék válogatása és csomagolása munkaszüneti napokon.

Az átvonulási élelmezési térítések megállapítása 1929-re.

A 31.157 sz. honvédelmi miniszteri körrendelet a m. kir. honvédség legénységének átvonulás alkalmával a szállás adók részéről kizölgáltatott étkezésként a katonaság által fizetendő térítések az 1879. évi XXXVI. t.-c. 51. §-a alapján a folyó évre a következőképpen állapítja meg:

Vas, Sopron, Győr-Ménfőcsanak, Komárom-Esztergom közölgazgatásilag egyelőre egyesített, Veszprém, Fejér, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Csongrád és Nógrád-Hont közölgazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területén, valamint az ezen a területen lévő törvényhatósági joggal felruházott városok napi 88 fillér, az ország többi részében pedig napi 79 fillér.

Kedvezményes áru fűmag a közös legelők gyepesítésére.

A földművelésügyi miniszter 76.100 sz. alatt kiadott rendelete értelmében a legeltetési társulati, közbirtokossági és községi közlegelők, valamint a vármegyei szarvasmarhatenyésző egyesületek tagjainak tulajdonában lévő legelők gyepesítését a folyó év őszén is — az eddigi gyakorlat sze-

rint — anyagi támogatással kívánja előmozdítani. A földművelésügyi miniszter ugyanis a nevezett legelők tulajdonosainak gyepesítés céljára kedvezményes áru, a magkereskedelmi árnál 40%-kal olcsóbb és lehetőleg hazai termésű jó minőségű fűmagot bocsát rendelkezésükre. Felhívja ennél fogva mindazokat a községeket, közbirtokosságokat, legeltetési társulatokat és vármegyei szarvasmarhatenyésző egyesületi tagokat, amelyek, illetve akik ebben a vetőmagkedvezményben részesülni kívánnak, igényüket mielőbb jelenték be az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségnek. A gazdasági felügyelők szükség szerint helyszíni szemle alapján fogják megállapítani a talajviszonyoknak megfelelő fűmagkeveréket s ha a vármegyei gazdasági felügyelőség az igényt legelőgazdasági szempontból megokoltnak, a fűmag megfelelő elvetését pedig biztosítottak látja, úgy megállapítja azt az összeget, amelyet a szükséges mennyiségű fűvetőmagért kedvezményes áron fizetni kell. Ezt a magkereskedelmi ár 60%-ában megszabott árat legkésőbb július hó 15-ig kell az illetékes gazdasági felügyelőséghez beküldeni, mert különben az igénybejelentés nem vehető figyelembe. A befizetett kedvezményes áron felül a címzettek viselik a fűvetőmag szállítási és csomagolási költségeit is, míg a gazdasági felügyelők helyszíni szemléjével felmerülő költségeket a földművelésügyi tárca fedezi. A fűvetőmag kiosztásával egyidejűen a gazdasági felügyelőségek a vetés sikerének biztosítása céljából a talaj előkészítésére, trágyázására és a fűmag elvetésére nézve részletes utasítást szolgáltatnak ki, amelyhez pontosan alkalmazkodni kell.

Gyümölcs-, főzélék- és zöldségfélék válogatása és csomagolása munkaszüneti napokon.

A kereskedelemügyi miniszter 101.330 sz. alatt rendeletet adott ki a gyümölcs-, főzélék- és zöldségfélék válogatásának, osztályozásának és csomagolásának vasárnapokon és Szent István napján való végzése tárgyában. A rendelet megengedi a belföldön termelt gyümölcs-, főzélék- és zöldségféléknek folyó évi április hó 15-től október hó 30-ig bezáróan vasárnapokon és Szent István napján, továbbá hétfőn és Szent István napját közvetlenül követő köznapon a piaci árusítás megkezdésének időpontjától kezdve való válogatását, osztályozását és csomagolását, még pedig vasárnapokon és Szent István napján délután 2 óráig, köznapokon a szokásos munkaidő befejezéséig. A nyílt árusítási üzletekben a gyümölcs-, főzélék- és zöldségféléket csak az üzletek nyitvatartásának ideje alatt szabad osztályozni és csomagolni.

A magyar buzaárak és a tőzsde.

A magyar buzaárak szédületes ártételezése az egész magyar közgazdaságot foglalkoztatja. A buza ára a budapesti tőzsdén az elmúlt évben, május hó 2-án állott legmagasabban, amikor 1 métermázsza búzát 35 pengő 35 fillérrel jegyezték. Erről az árszintről az elmúlt év végéig 23 pengő 60 fillérre esett a buza ára, tehát 33%-kal. A buzaárak esése az 1929. évben tovább folytatódott, január hó 2-án 23 pengő 90 fillér volt, amely ár június hó 1-én 19 pengő 70 fillérre mély pontra esett le. Azóta a buza ára ismét felmenő irányzatot mutat.

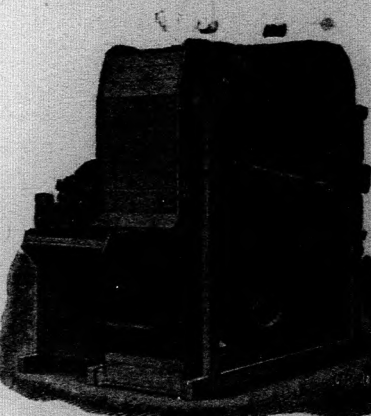
A magyar buzaáraknak a világgiazi árrakkal való összehasonlítására a tulajdonon bemutatott grafikon ad felvilágosítást 1929 január hó 1-től június hó 5-ig. Ez a grafikon azt mutatja, hogy január hó 1-től egészen február hó 27-ig a magyar buzaárak 18-187 fillérrel voltak alatta a csikágói áraknak. Nem is szólva arról a nagy különbségről, amit a budapesti ár és newyorki ár között tapasztalhatunk; így február hó 15-én 5 pengő 20 fillérrel volt olcsóbb a magyar buza, mint a newyorki jegyzés. Ezek a szédületes árkülönbségek csak április hó 15-e táján egyenlítődték ki, amidőn a budapesti ár a csikágói árral egy szinten mozgott, azaz 25 pengő 75 filléren. Azonban a newyorki ár aznap is 1 pengővel volt a budapesti ár fölött. Hogy a magyar buzaáraknak a világgiazi árrakkal való összehasonlítását figyelemmel kísérhessük, az alábbiakban közöljük a budapesti készárupiac és határidős piac, továbbá a csikágói határidős piac és newyorki készárupiac buzaárait métermázsánként pengőre átszámítva, valamint azt, hogy a budapesti buzaár mennyivel volt alacsonyabb, vagy magasabb az amerikai áraknál.

NÉZZE MEG ÜZEMBEN és hasonlitsa össze más gyártmányu gépekkel

Röber-féle UJ „PETKUS” vetőmagtisztító- és osztályozógépet.

Mely az összes terményeket fajsúly, nagyság és csiraképeség szerint felülmulhatatlanul osztályozza. EGYSZERÜBB, TÖKÉLETESEBB ÉS ELTERJEDTEBB GÉP NINC S AZ EGÉSZ VILÁGON!

Vezérképviselők: **KÁLMÁN ÉS LÁSZLÓ** műszaki kereskedők, Telefon: 112-74, 106-90. Budapest, VI., Teréz-körut 40-42. Táviratcim: PETKUS Budapest

6330

A budapesti búzátlagárak 1929 január 1-től június 8-ig métermázsánként pengőben.

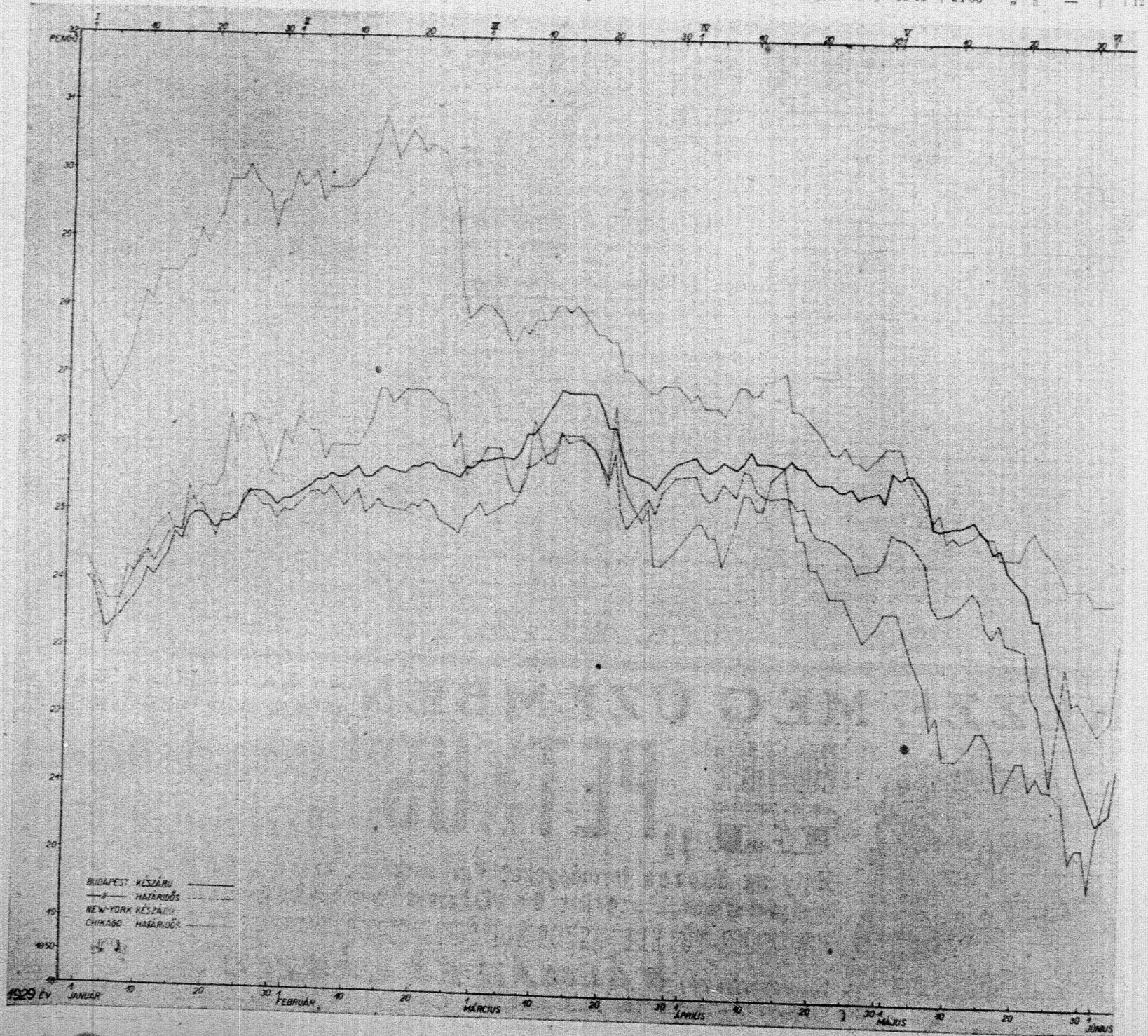
Kelet	Készáru		Határidős		A határidős ár	
	b u z a á r				+	-
					maga-	alacso-
					sabb	nyabb
1929						
Január 2.	23'90	23'95	Március	0'05	—	—
" 3.	23'90	24'—	"	0'10	—	—
" 4.	23'50	23'61	"	0'11	—	—
" 5.	23'25	22'99	"	—	0'26	—
" 7.	23'45	23'73	"	0'28	—	—
" 8.	23'60	24'18	"	0'58	—	—
" 9.	23'70	24'09	"	0'39	—	—
" 10.	23'85	24'24	"	0'39	—	—
" 11.	24'13	24'41	"	0'28	—	—
" 12.	24'05	24'24	"	0'19	—	—
" 14.	24'38	24'67	"	0'29	—	—
" 15.	24'68	24'74	"	0'06	—	—
" 16.	24'58	24'70	"	0'12	—	—
" 17.	24'90	25'37	"	0'47	—	—
" 18.	24'98	25'07	"	0'09	—	—
" 19.	24'98	25'10	"	0'12	—	—
" 21.	24'75	24'63	"	—	0'12	—
" 22.	24'85	24'93	"	0'08	—	—
" 23.	24'85	24'96	"	0'11	—	—
" 24.	24'95	24'88	"	—	0'07	—
" 25.	25'15	25'22	"	0'07	—	—
" 26.	25'30	25'32	"	0'02	—	—
" 28.	25'30	25'09	"	—	0'21	—
" 29.	25'23	25'08	"	—	0'15	—
" 30.	25'10	24'90	"	—	0'20	—
" 31.	25'20	25'05	"	—	0'15	—
Február 1.	25'20	25'02	"	—	0'18	—
" 4.	25'40	25'31	"	—	0'09	—
" 5.	25'48	25'32	"	—	0'16	—
" 6.	25'48	25'25	"	—	0'23	—
" 7.	25'58	25'39	"	—	0'19	—
" 8.	25'53	25'25	"	—	0'28	—

A budapesti búzátlagárak 1929 január 1-től június 8-ig métermázsánként pengőben.

Kelet	Készáru		Határidős		A határidős ár	
	b u z a á r				+	-
					maga-	alacso-
					sabb	nyabb
1929						
Február 9.	25'53	25'11	Március	—	0'42	—
" 11.	25'68	25'36	"	—	0'32	—
" 12.	25'53	25'02	"	—	0'51	—
" 13.	25'53	25'08	"	—	0'45	—
" 14.	25'63	25'23	"	—	0'40	—
" 15.	25'70	25'18	"	—	0'61	—
" 16.	25'65	25'09	"	—	0'56	—
" 18.	25'60	25'06	"	—	0'54	—
" 19.	25'70	25'17	"	—	0'53	—
" 20.	25'70	25'12	"	—	0'58	—
" 21.	25'75	25'21	"	—	0'54	—
" 22.	25'75	25'14	"	—	0'61	—
" 23.	25'65	24'93	"	—	0'72	—
" 25.	25'60	24'81	"	—	0'79	—
" 26.	25'55	24'74	"	—	0'81	—
" 27.	25'70	24'98	"	—	0'72	—
" 28.	25'70	25'04	"	—	0'66	—
Március 1.	25'80	25'19	"	—	0'61	—
" 2.	25'80	25'—	"	—	0'80	—
" 4.	25'85	25'11	"	—	0'74	—
" 5.	25'85	25'18	"	—	0'67	—
" 6.	25'83	25'18	"	—	0'65	—
" 7.	25'93	25'37	"	—	0'56	—
" 8.	26'20	25'72	"	—	0'43	—
" 9.	26'20	25'75	"	—	0'45	—
" 11.	26'50	25'91	"	—	0'59	—
" 12.	26'65	25'97	"	—	0'68	—
" 13.	26'85	26'24	"	—	0'61	—
" 14.	26'80	26'08	"	—	0'72	—
" 16.	26'80	26'13	"	—	0'67	—
" 18.	26'80	25'97	"	—	0'83	—
" 19.	26'60	25'76	"	—	0'84	—

A budapesti búzátlagárak 1929 január 1-től június 8-ig métermázsánként pengőben.

Kelet	Készáru		Határidős		A határidős ár	
	b u z a á r				+	-
					maga-	alacso-
					sabb	nyabb
1929						
Március 20.	26'30	25'45	Március	—	0'85	—
" 21.	26'30	25'93	Május	—	0'37	—
" 22.	25'93	25'08	Március	—	0'79	—
" 23.	25'63	24'84	"	—	0'79	—
" 26.	25'63	25'29	Május	—	0'24	—
" 27.	25'43	25'07	"	—	0'36	—
" 28.	25'58	25'98	"	—	0'20	—
" 30.	25'80	25'60	"	—	0'20	—
Április 2.	25'90	25'63	"	—	0'27	—
" 3.	25'75	25'37	"	—	0'38	—
" 4.	25'68	25'26	"	—	0'42	—
" 5.	25'73	25'32	"	—	0'41	—
" 6.	25'83	25'53	"	—	0'39	—
" 8.	25'73	25'34	"	—	0'39	—
" 9.	25'93	25'71	"	—	0'22	—
" 10.	26'—	25'69	"	—	0'31	—
" 11.	25'83	25'43	"	—	0'40	—
" 12.	25'83	25'36	"	—	0'47	—
" 13.	25'83	25'32	"	—	0'51	—
" 15.	25'78	25'36	"	—	0'42	—
" 16.	25'88	25'32	"	—	0'56	—
" 17.	25'78	25'17	"	—	0'61	—
" 18.	25'78	25'21	"	—	0'57	—
" 19.	25'65	24'92	"	—	0'73	—
" 20.	25'55	24'78	"	—	0'77	—
" 22.	25'55	24'74	"	—	0'81	—
" 23.	25'45	24'67	"	—	0'78	—
" 24.	25'45	24'59	"	—	0'86	—
" 25.	25'50	24'51	"	—	0'99	—
" 26.	25'35	24'26	"	—	1'09	—
" 27.	25'40	24'30	"	—	1'10	—
" 29.	25'45	24'33	"	—	1'12	—

A budapesti buzaárak 1929 január 1-től június 8-ig métermázsankint pengőben.

Table with columns: Kelet, Készáru, Határidős, A határidős ár. Rows include dates from 1929 April 30 to June 8.

A newyorki és chicagói buza árak métermázsankint 1929 január 1-től június 8-ig.

Table with columns: Kelet, Newyorki készáru buzaár, A budapesti készáru buzaár, Kelet, Chicagói határidős buza ára, A budapesti határidős buzaár. Rows include dates from 1929 Jan. 2 to June 15.

A newyorki és chicagói buzaárak métermázsankint 1929 január 1-től június 5-ig.

Table with columns: Kelet, Newyorki készáru buzaár, A budapesti készáru buzaár, Kelet, Chicagói határidős buza ára, A budapesti határidős buzaár. Rows include dates from 1929 Márc. 16 to June 5.

Megállapíthatjuk, hogy a budapesti buzaárak egészen január hó 1-től február hó 27-ig alatta maradtak a világpiacon...

Hogy mennyire nem a kereslet és a kínálat igazodik a budapesti határidős piac, azt a közölt grafikon világosan mutatja.

hirre, hogy az OMGE gyűlésén azt a határozatot hozták, hogy a gazdák kérni fogják a kormány vásárlási intervencióját...

A grafikon tehát nem igazolja azt az állítást, mintha a magyar buzaárak teljesen a világpiacon igazodnának...

A magyar gazdaságnak tehát kötelessége, hogy a magyar gabonapiacra mutató spekulációs játékok megakadályozzák...

A gabona határidőzset multja.

(Szemlelőnyek a budapesti tőzsde történetéből.)

A határidős piacon időnkint történt spekulációs kilengések több ízben foglalkoztatták már a magyar gazdaságot...

A IX. országos gazdasági kongresszus, éppen úgy, mint telték az előbbi országos, valamint nemzetközi kongresszusok is...

Enek alapján az OMGE igazgatóválasztmánya 1926-ban a következő határozatot hozta: „Az OMGE változatlanul ragaszkodik a IX. országos gazdasági kongresszuson elfoglalt elvi álláspontjához...”

Most, midőn látjuk, hogy a spekulációs kilengéseket a tőzsde vezetősége megakadályozni nem képes...

Hogy Magyarországon a határidőpiac jelentőségét kellőképpen elbírálni tudjuk, szükségünk volna tudni azt, hogy a határidőpiac a háború után milyen forgalmat bonyolított le...

Hogy a gazdaságnak a határidőpiacon történt spekulációs kilengésekkel szemben jelentkező ellenszenvét megérthessük, annak előzményeit is ismernünk kell.

Az első nyomokat a gabona határidőzsetre vonatkozóan az 1856-ban kelt tőzsdeszokásokban találjuk meg.

Az 1876 évi áruüzleti szokások 67 §-a szerint 500 mázsa egy kötés határidőre, de rendszerint 2500 q-ra kötötték 1 forint q-kinti biztosíték mellett...

Visszatekintések megállása.

Németországban az 1896-os új tőzsdetörvény a gabona határidőzsetet tudvalevően eltiltotta.

Nálunk 1888. április 25-én a budapesti kereskedelmi iparkamara Uimann Emil indítványára a következő átiratot intézte a tőzsde tanácsához: „Közgazdasági szempontból kárthatatlannak tartjuk a játszás szándékát, emez üzletnél mind nagyobb szerepet kezd játszani...”

terjedését. Van szerencsénk tisztelettel felkérni, hogy a határidőzlet megnevezése céljából esetleg a tőzsdetanácson kívül álló szakértői bevonásával is tárgyalásokat indítani és a határozatokat a budapesti tőzsde szokásaiban és a tőzsdébiróság jogszabályában érvényesíteni sziveskedjék.

1888 június 20-án a temesvári kereskedelmi és iparkamara a m. kir. kereskedelmi miniszterhez a következő átiratot intézte:

„A gabonában néhány év óta felette érzékeny módon beállott árcsökkenés egyik legfőbb okául úgy a mezőgazdasági, mint a kereskedelmi körök részéről a gabona határidőzlet kizsákmányolása, illetőleg a határidő különbözeti játék jelöltetik meg.

Javasoljuk a következő póthatározatnak a tőzsdeszokásokba való felvételét:

1. Árfolyamkülönbözet, amely a mindenkori napi árak között mutatkozik, ezen vagy bármely cím alatt utánfizetést bármely szerződő fél sem követelhet.

2. 1 forint felpezsz métermázsánként búzáé, 50 krajcár rozsnál, zabnál.

Jelentjük, hogy bécsi cégek arcátlanul üzik a gabona árkülönbözeti játékot, ezáltal a realis magyar gabonakereskedést s a mezőgazdaságot súlyosan károsítják.

Javasoljuk, hogy a tőzsdeszokások kiegészítése a monarchia többi gabonátőzsdéin is, így a bécsi tőzsdén elfogadásra találjanak.

A gabona árkülönbözeti játék káros volta az osztrák államfőnek úgy mezőgazdasági, mint kereskedelmi köröi s nem kevésbé a közgazdasági érdekek képviselőire hivatott testületi részéről már szintén el van ismerve. A realis és szolid üzleti körök is hozzájárulnak olyan mozgalmakhoz, hogy egy közösen érzett bajnak s egyesek közveszélyes üzorkedéseinek vége vessék.

A tőzsdeszokások javasolt kiegészítését tehát osztrák részről is tessék elfogadásra javasolni.

1888 július 11-én tárgyalta a beadványt a tőzsdetanács és a bizottsághoz utalta jelentés tétel végett.

November 21-én a bizottsági tagok a bizottsági jelentéshez a következő megjegyzést fűzték: „A baj kuforrását abban keressük, hogy bizonyos körök részéről a határidőzlet a közönséges szerencsejáték színvonalára lett súlyosztva.

Mint ahogy az ilyen cégek kezében a kereskedelmi üzlet tiszta szerencsejátékká fajul, természetes, hogy nem riadnak vissza céljaik elérésében olyan eszközöktől sem, amelyekből szolid üzletemből undorral kell, hogy elforduljon.

Közelebbről vizsgálva az ilyen nemüi üzletek sebezhető voltát, amely nem más, mint a gabona kötéseknek a fedezetnyújtására a „Zuschuss“-ra vonatkozó határozománya.

Mert nem szenved kétséget, hogy abban a percben, amidőn a határidőzletet rajhászó cégek kockázata a fedezetnek megszüntetése által az üzlet egész tartamára kiterjeszkedik, egyúttal elvonatik lelkiismeretlen működésük alól a termékeny talaj.

A bizottság véleménye a következő volt: „A temesvári kamara beadványára orvoslás olyan módon volna megkísérleendő, hogy a tőzsdei szokásokba egy póthatározat volna felveendő, amely megtiltáná, hogy a gabona határidős kötésekbe a fedezet nyújtási kikötés felvéssék.

„Sem a tőzsdének, sem különösen a tőzsdébiróságnak saját jól felfogott érdekében nem lehet célja, hogy olyan üzleteket pártfogoljon, amelyek az igazi kereskedelmi hivatással ellenkeznek.

A tőzsdébiróságnak tehát az ilyen üzletektől a jogsegélyt meg kellene vonni, kimondván, hogy olyan követelet, amely az üzletnek fedezet hiányában való lebonyolításából származik, meg nem illet.

Sokkal előnyösebb, ha az orvoslás kereskedelmi körökből indul ki, mintha azt hatósági, illetve törvényes beavatkozástól várjuk.

Indítványunk a következő: Mondja ki a tőzsdetanács, illetve a tőzsdei választott bíróság, hogy a gabona határidőzlet olynemű gyakorlása, mint az legújában bizonyos cégek részéről minden rangu és hivatalostalan egyénekkel ugyszólván iparszerűen üzetik, kárhoztatja, s hogy különösen az olyan üzleteket, amelyeknél az üzlet folyama alatt bármely cím és név alatt fedezet, vagy ráfizetés nyújtása köttetik ki, realis kereskedelmi üzletnek nem tekinthetők, s ennél fogva a tőzsdébiróság ezentul nem fog megítélni olyan követelet, amely gabona határidőzletek fedezet hiányában eszközölt lebonyolításából származik.

Javasoljuk, hogy a reform az 1888. év december 15-ől lépjen életbe és közöltsék a bécsi tőzsdével is hozzájárulás végett.

Ezt a tőzsdetanács 1888 december 6-án egyhanguan kimondotta.

Ezt a határozatot a bécsi tőzsde tulszigornak találta és a két tőzsde kiküldötteinek közös tanácskozását hozta javaslatba. 1889 január 21-én Budapesten össze is gyűltek a két tőzsde kiküldöttei, amelynek eredményeképpen a budapesti tőzsde a következő hirtetést tette közzé 1889 február 15-én a tőzsdetanács határozataiképpen: „olyan követelet, amely a gabona határidőzleteknek pótfizetés hiányában eszközölt lebonyolításából származik, meg nem illet — nem vonatkozik olyan kötésekre, amelyek bejegyzett kereskedők között, vagy olyan személyekkel jöttek létre, akik gabona eladásával vagy vételével hivatásszerűen foglalkoznak”.

1881 november 29-től nyolc ülésen a kiküldött miniszteri bizottság előtt, beható tárgyalás alá került az árkülönbözeti üzlet kérdése is. Abból az alapelemből indultak ki, hogy az árkülönbözeti üzlet, mint egyszerű játék, vagy fogadás, törvénynek szelleme és a jobb érzet általános követelménye szerint bíróság előtt nem érvényesíthető.

A vita folyamánból kétségtelenül kitűnt az a kívánság, hogy az áruüzletnél tőzsdénken különbözeti ügyletek, vagyis olyan ügyletek, amelyeknek célja nem az áru tényleges szállítása, hanem egyszerűen az áru árának különbözeti hullámzására, az árkülönbözeti nyeresőre irányulnak, tőzsdébiróságnak által tőzsdei ügyletnek nem ismerendők el.

Az értekezlet abban a véleményben volt, hogy a budapesti értéktőzsde szabályaiban több olyan intézkedés foglalatik, amelyek a kereskedelmi törvény határozataival összhangban nincsenek. Ezért a tőzsde sajátosságos viszonyai az ott kötött üzletek természeté, a kereskedelmi törvénytől eltérő némely intézkedések meghozatalát igényelné. Ebből az okból az értekezlet egy része külön tőzsdétörvény alkotását szükségesnek találta, hogy a tőzsdéforgalom által a kereskedelmi törvénykönyvtől igényelt eltérések a törvényhozás hozzájárulása által törvényes és megtámadhatatlan alappal látszanak el. Addig is azonban, amíg a külön tőzsdétörvény előkészült és életbelép, a budapesti tőzsde szokása ideiglenes érvényben tartandó lenne.

A tőzsdetanács rendszabályának kedvező hatása nem sokára mutatkozott. A gabona határidőzlet visszatért régi medrébe, az abból eredő perek feltűnően csökkentek.

Mint a múlt század 80-as éveiben üzött határidős visszaélésekre vonatkozó a kereskedelem köréből kiindult tanácskozáskból kitűnik, egy a kereskedelmi kamarák, mint a legalis magyar gabonakereskedelem elítélte a játékszenvedőnek elharapódzását a gabonapiacón és érdekének vallotta, hogy a spekulációs kilengések a gabonapiacón megakadályoztassanak.

Rege Károly dr.

A Falu Szövetség közgyűlése.

Junius hó 11-én délelőtt tartotta Budapesten a Falu Országos Földművelési Szövetség általános nagy érdeklődés mellett az évi közgyűlést. Megjelentek: Mayer János földművelésügyi miniszter, a szövetség elnöke, Vass József népjóléti miniszter, a szövetség védnöke, Somssich László gróf, az OMGE elnöke, Hoyos Miksa gróf az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, Szabóky Alajos, Tóth Jenő, Drehr Imre államtitkárak, Mailath József gróf, Buday Barna OMGE igazgató, Meskó Pál, a Hangya igazgatója, Láng József, a Gazdák Biztosító Szövetkezete vezérigazgatója, Schandl Károly dr., az OKH vezérigazgatója, Kócs Mihály és Marschall Ferenc, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatói, Ormándy János kamarai igazgató, Ivády Béla, Meskó Zoltán, Éhn Kálmán, Csák Károly, Madarász Elemér, Gálffy Dénes, Fáy Gyula és Szabó Sándor országgyűlési képviselők, továbbá a Falu Szövetség elnöksége, tisztikara és a vidéki szervezetek kiküldötti teljes számban.

A közgyűlést Mayer János földművelésügyi miniszter elnöki megnyitójára vezette be, aki üdvözölte a megjelent notabilitásokat, majd a következőket mondotta:

A falu fejlesztése és gondozása terén minden nemzet intenzív munkásságot fejt ki, amint az a napokban a falufelújító kongresszuson megállapítható volt. Ezen a nemzetközi kongresszuson általános volt a felfogás, hogy a városba való özőnlés, a falu elnéptelenedésének megakadályozásához igen fontos szociális és közgazdasági érdekek fűződnek. A társadalomnak és a kormánynak egyaránt kötelességei vannak ezen a téren. Ki kell vinni a falvakba a kultúrát, hogy a lakosság a maga kulturáigényeit az otthonában tudja kielégíteni és ne legyen mindenben

a városra utalt. A kormány kötelessége csak bizonyos határig terjed és azon túl a társadalomnak kell megtennie a kötelességet. A gyéres lakosságú falu nem tud lépést tartani a fejlődéssel, ott tehát a kormánynak kell nagyobb támogatást nyújtania. De csak abban az országban lehetnek igazán konszolidáltak a viszonyok, ahol a társadalom minden tekintetben teljesíti azokat a feladatokat, amelyek ráhárulnak. Szakelladások tartása, ifjusági egyesületek, gazdakörök alakítása és a szövetkezetek megszervezése mind társadalmi feladat. Azoknak, akik a falu vezetésére vállalkoznak, vissza kell térniök a régi önzetlen felfogáshoz, amikor nem volt szokás az, hogyha valaki egyik újat megmozgatta a közért, akkor már a másik kezével a jutalomért nyúlt. Ezek a férfiak a falu, a köz érdekében súlyos időkben tudtak önzetlenül fáradságos munkát végezni. Ez a mi kötelességünk is: Akik ma itt vannak, át vannak hatva a tudattól, hogy mindnyájunk kötelessége közreműködni abban a munkában, amely nélkül sem a faluban, sem a városban nincs élet és nincs boldogulás. Tudatában kell lennünk annak, hogy bármilyen áldozatot hoz a kormány, ha a társadalom képesolddik a munkából, minden áldozat kárbavész és hiabavalóvá válik.

Leikes éljenzés fogadta Mayer János elnöki megnyitóját, amely után Nagy Sándor igazgató terjesztette elő az évi jelentést. Rámutatott arra, hogy a Falu Szövetség a szervezetség kemény kötelekével igyekszik kivebe kötni a falvak szétszórt erőit. A Falu Szövetségnek törzstagja 2535 község, 910 községnek van tagesülete és a vidéki Falu szövetségek száma 230. Ezután a szövetség elmúlt évi működését ismertette. Az évi jelentéshez Kelemen János, Ruka József, Szűcs Sámuel, Scheidl Antal, Cser Zsigmond, Fekete Béla, Bellus János és Kulcsár Dávid vidéki szövetségi tagok szóltak hozzá.

Ezután Vass József népjóléti miniszter emelkedett szólásra. Hangoztatta, hogy a Falu Szövetség munkája örökké tartó magvetés, ha egyik felnevelt generáció megnő, újabb generációt kell nevelni. De ami jó és helyes, az egyik generációból átszivárog a másikba és a társadalom így valóságos nevelő organizmussá válik. A város hivatása, hogy gondolatot, intézményeket termeljen a nemzet számára. A nemes gondolatoknak, érzéseknek és világosságnak ki kell jutni a falvakba, hogy feleljenek a falvak életének színvonalát. Az igazi élet, amelyre az állam életét lehet építeni, a föld és a földből kinövő ezeréves magyar élet. Ennek a tudatára kell a falunak ébrednie és nem szabad örökké panaszkodni és irigykedni. Sok helyen nagyobb a távoltság a földmunka látszó kigazda és a földtelen zsellér között, mint a kigazda és a mágnás, vagy mint a falu és város között. A falu szegénységét nem lehet kikapcsolni a nemzetmentő munkából, mert a föld munkása a magyar nemzet jelentős kvantumára.

A tappsal kísért beszéd után Mayer János földművelésügyi miniszter reflektált az elhangzott javaslatokra és örömeinek adott kifejezést, hogy a népjóléti miniszter bele kíván kapcsolódni a mezőgazdasági munkások helyzetének javítására irányuló akcióba. Bejelentette, hogy a földművelésügyi minisztérium máris intenzíven foglalkozik a mezőgazdasági munkások ügyével és igen fontos reformok vannak előkészítés alatt. A számvizsgálóbizottság jelentését és a jövő évi költségvetést egyhanguan elfogadta a közgyűlés, majd Schandl Károly, a Falu Szövetség alelnöke szólalt fel. Bejelentette, hogy az OKH felajánlja segítségét a Falu Szövetségnek és ott, ahol a szövetségnek nincs fiókja, megszervezi azt.

A közgyűlést Mayer János földművelésügyi miniszter zárószavai fejezték be.

VIRÁGTENYÉSZTÉS
IRTA: ÜZAPÁRY BERTALAN KERT. IGAZGATY
218 oldal, 262 képpel. Ár 5 pengő
"Pátria" r.-s. könyvcsatlálya, Budapest, IX. ÜZM-u. 25. IRÁNYÉK

FLY-TOX

a modern rovarirtószerek királya

megöl

legyet, molyt, szunyogot, hangyát, bolhát, tetüt, poloskát, svábbogarat stb. és azok petéit, illetve lárváit.

Gazdaságokban a FLY-TOX javítja a ló, szarvasmarha, juh, stb. állományt s emeli az állatok teljesítményét, mert megvédi azokat az annyira kártékony légy, szunyog és egyéb rovarok csipéseitől.

Nem mérge! ~ Nem hagy foltot!

Kb. negyedliteres üveg, szájfúvóval 3— P
Bádogtartályokban:
kb. 1/2 lit. kb. 1 lit. kb. 2 lit. kb. 5 lit.
5-50 P 10— P 18— P 40— P
Kézipermető 3— P

Hatása meglopó! Mindenütt kapható!

Magyarországi vezérképviselő:
Révész Ernő és Társa
Budapest, V., Nádor-utca 30.
Telefon: 998-25. Telefax: 998-25

VEGYESEK.

Andrássy Gyula gróf † *Andrássy Gyula gróf,*

az osztrák-magyar monarchia volt utolsó külügyminisztere, v. b. t. t. s. b. június 11-én hosszas, nehéz szenvedés után 69 éves korában Budapesten elhunyt. Halála ózinte gyászba borította az egész magyar közéletet. Történelmi nevet örökölt édes atyjától, amely egész életre elkötelezte a politikai és társadalmi mozgalmak számára. Ez a magyarozata, hogy bár Magyarország egyik legnagyobb hitbizományának ura volt, a szorosabban vett gazdátársadalmi mozgalmakban nem vett jelentős részt. Nem a mi hivatásunk, hogy közéleti szereplését méltassuk, de a magyar sorsközösség érzésében mi is gyászoló szívvel és mély megilletődéssel állunk ravatai előtt.

Halalozások. *Piroskay Béla* ny. hitbizományi uradalmi számtartó hosszas szenvedés után június hó 8-án 78 éves korában Lovasberényben elhunyt.

Özvegy csáfordi és potyondi Potyondy Gézáné, született szentgyörgyvölgyi Csupor Gizella folyó hó 8-án elhunyt. Június 11-én temették el a szilsárkányi kegyuri templom sírboltjába. Elhunytát nagy és előkelő rokonság gyászolja.

Beszámoló az OMGE németországi tanulmányutjáról és a D. L. G. müncheni kiállításáról. A Deutsche Landwirtschafts Gesellschaft június hó 4-9-én lezajlott müncheni vándorkiállítására és ezzel kapcsolatban egyes kiváló bajor gazdaságok megtekintésére az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 12 napos tanulmányutat rendezett Németországba. A müncheni kiállítás látottairól, az ott nyert tapasztalatokról és egyesületünk tanulmányutjáról lapunk következő számaiban fogunk részletes ismertetést közölni. A kiállításról általában és a tanulmányút lefolyásáról *Rédly Gyula* OMGE titkár, az állatkiállítás tanúságairól *Konkoly Thege Sándor* dr. OMGE főtitkár, a növénytermelési csoportról *Szamaszka Herbert* növénynevelő intéző, a gépkiallításról és az ezzel összefüggő kérdésekről pedig *Rothmeyer Imre* OMGE titkár, lapunk szerkesztője fog beszámolni.

Uj előadó a Közgazdasági Egyetemen. A m. kir. egyetemi közgazdaságtudományi kar *Tomasovszky Imre* okl. erdőmérnök, ny. miniszteri tanácsost, a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola és a Budapesti Kereskedelmi Akadémia fakereskedelmi szaktanfolyamának előadóját a mezőgazdasági szakosztályon az „Erdészettan” című tanfolyg előadására meghívta.

Miniszteri elismerés. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Székly Péter* dr. hevesvármegyei gazdasági tudósítónak hasznos és buzgó működéséért elismerő oklevelet adományozott.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet közgyűlése. (Második nap.) Az Országos Központi Hitelszövetkezet június 11-én tartotta az évi rendes közgyűlést Budapesten. A vidéki fiókok mintegy hatszáz képviselőjén kívül megjelent *Mayer János* földművelésügyi miniszter, *Iklódy Szabó Andor* h. államtitkár, a pénzügyminiszter képviselője, *Somssich László* gróf, az OMGE elnöke, *Hoyos Miksa* gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, *Beöthy László*, a felsőház alelnöke, *Ottlik Iván* államtitkár, *Steuer György* ny. államtitkár, *Perényi Zsigmond* báró, *Koós Mihály*, *Meskó Pál*, a „Hangya” igazgatója, *Szabó Sándor*, *Kuna P. András*, *Tarján Vilmos*, *Borbás Gáspár* dr. és még számosan. A közgyűlést *Szabóky Alajos* államtitkár elnöki meg-

nyitója vezette be, aki üdvözölte a földművelésügyi minisztert, valamint a pénzügyminisztérium képviselőjét és az OMGE és a Mezőgazdasági Kamara megjelent elnökeit. Elismeréssel nyilatkozott *Schandl* Károlynak, a szövetkezet alelnök-vezérigazgatójának érdemeiről. Nagyrészt az 5 fős farszagos munkájának eredménye, hogy az OKH köteleibe tartozó szövetkezetek üzletrészei és betétei az elmúlt évben 13 millióval növekedtek, jelenleg pedig az emelkedés már körülbelül 20 millióra tehető. Ez biztosítja azt, hogy a szövetkezet a pénzügyi helyzetétől függetlenül, saját kamatpolitikát folytathasson. Bejelentette az elnök, hogy a pénzügyminiszter *Rauscher Aurélt*, az OKH kormánybiztosát állásától saját kérelmére felmentette és helyébe *Zsigmondy Kálmán* pénzügyi tanácsost nevezte ki. Az évi jelentést mutatták ezután be, amelyhez először *Sárkány Lóránd* dr. szólt hozzá. Rámutatott, hogy az OKH ma Magyarország legértékesebb kincse. Az OKH-nak nagy része van abban, hogy a forradalom romjából konszolidált nemzetet sikerült teremteni. Az OKH az a sokszorosított erő, amely a kisemberek filiereit megszárazozva adja vissza. Beszédében elismeréssel emlékezett meg az OKH tisztviselői karáról és vezetőségéről, amely önzetlenül dolgozik a kisemberek érdekében. *Kecskés* Károly felszólalásában azt hangoztatta, hogy Magyarországon százmilliók felett diszponálnak anélkül, hogy a kisemberekre gondolnának. Ra kell nevelni a középosztályt és a gazdátársadalmat, hogy ne a bankokba hordja a pénzét, hanem a hitelszövetkezetekbe tegye, mert csak így lehet elkerülni azt a lehetetlen állapotot, hogy amíg a buza ára egyre esik és a mezőgazdaság válsággal küzd, a liszt és a kenyér ára változatlanul drága. Bemutatták ezután az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését, valamint a mérleget, amelyeket a közgyűlés változatlanul elfogadott. A mérleg 919,000 pengő nyereséget tüntet fel, amire 4%-os osztalékot fizetnek, a fennmaradó összegnek egyharmadrészt pedig a falu jólétének és művelődésének előmozdítására fordítják. Különböző jelentések elfogadása után *Szabóky Alajos* elnök buzdította a közgyűlés vidéki résztvevőit, hogy legyenek a szövetkezeti eszme hű harcosai és ugyanazoktól a nemes törekvésektől legyenek áthatva, amely az OKH vezetőségét is fűti. A közgyűlés *Hajós* Menyhértet és *Förster* Aurélt újabb igazgatósági tagokká választotta.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete közgyűlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete június 9-én tartotta az évi közgyűlést az OMGE székházának nagytermében. A gyűlésen a pénzügyi kormányt *Vargha Imre* államtitkár, a földművelési minisztert *Barcza* Ernő h. államtitkár képviselte. A megjelentek között volt *Orffy* Imre képviselő, *Kállay* Miklós főispán, *Meskó Pál* és még sokan mások a szőlősgazdák vezetői közül. A közgyűlést *Kosinszky* Viktor ny. miniszteri tanácsos, elnök nyitotta meg és kifejtette, hogy bár a szőlőtermelés érdekében történtek üdvös intézkedések, a szőlőtermelés mégis súlyos válságban van. Ennek a mai borfogyasztási adó az oka, amelynek fenntartása lehetetlen. *Vargha* Imre államtitkár bejelentette, hogy a nyáron elkészül a községek és városok háztartásáról szóló törvényjavaslat és ebben rendezni igyekeznek a borfogyasztási adó ügyét is. *Kosinszky* Viktor elnök ezután rámutatott arra a súlyos kárra, amelyet a fagy okozott s ennek a kérdésnek a generális rendezésére külön törvényt kért. *Barcza* Ernő h. államtitkár a földművelési miniszter nevében köszöntötte a gyűlést és biztosította a szőlősgazdákat a miniszter támogatásáról. *Orffy* Imre képviselő hangoztatta, hogy a szőlőtermelés válsága a legsürgősebb megoldást igényli. *Baross* Endre dr. bemutatta az igazgatóválasztmány jelentését, amelyből kitűnik, hogy tavaly a bortermés ugyan jobb volt, de a szőlő- és borgazdálkodás renta-

bilitása nem javult. A 3-2 millió hektoliter musttermés 8-2 hl-es holdankinti átlagtermést jelent. Kivételünk is javult, azonban az export maga nem alkalmas a borkrízis megoldására. Határozati javaslatot terjesztett elő, amely sürgeti a borfogyasztási adó eltörlését, a fagykárt szenvedett gazdák megsegítését, a termelői kiméző engedélyek gyors elintézését és a kereskedelmi szerződések revízióját. *Kállay* Miklós a borfogyasztó külföldi piacok jelentőségét méltatta és hangoztatta, hogy a fagykárosult gazdáknak gyors és komoly megsegítésére van szükség. Számos felszólalás után *Vargha* Imre államtitkár megnyugtatta a gyűlés résztvevőit, hogy bár a törvény nem ad módot a fagykár által sújtott vidékek adójának elfengedésére, mégis ahol a kár a termés egyharmadánál nagyobb lesz, a károsultak adómérséklésben részesülnek. Arra is joguk van már a hatóságoknak, hogy egy évre, vagy még hosszabb időre is felfüggeszék az adók behajtását. A gyűlés a határozati javaslatokat elfogadta, majd megválasztotta az elnökséget és az igazgatóválasztmány tagjait.

A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése. A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület június 8-án tartotta Tiszafüreden hetvenedik közgyűlését. A közgyűlést megelőző igazgatóválasztmányi gyűlés *Borhy* György felsőházi tag elnöke alatt tagfelvétellel, folyó ügyekkel, jelentésekkel foglalkozott és a fagykárosultak érdekében eddig történt és még szükségesnek látszó intézkedéseket tárgyalta. *Klár* Jenő és *Gosztong* Andor felszólalásai után *Lipcsy* Péter dr. indítványára az igazgatóválasztmány a hízalási hitelek meghosszabbítását sürgőnyileg kérte a pénzügyminisztertől. Az egyesület Gyöngyösön építendő székházának építésére a választmány új versenytárgyalás kiírását határozta el, majd felhatalmazást adott az ősszel Gyöngyösön rendezendő gyümölcs- és baromfi-kiállítás előkészítésére és a háziipari kiállítás jövő évre való halasztására. Az egyesület közgyűlésén megjelent *Meisner* Ernő gazd. főtanácsos a földművelésügyi miniszter képviseletében, *Vantsó* Gyula a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, *Póka* József kamarai titkár, *Kun* András, a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke, *Farkas* Olivér földbirtokos, *Hedry* Lőrinc dr. főispán, *Okolicsányi* Imre alispán, *Mocsary* György dr. főszolgabíró, *Szent-Ivány* Farkas, *Gosztong* Andor, *Udvidy* Gábor, *Klár* Jenő, *Lipcsy* Árpád dr., *Károly* Lajos, vitéz *Fluck* Gusztáv, *Györfly* Kálmán, *Károly* Lajos, vitéz *Fluck* István, *Zsolnay* Andor, *Bónis* Sándor, *Strausz* Gyula, *Wildmann* Gyula földbirtokosok, *Mayer* Károly titkár, *Gézi* Lőrinc, *Molnár* Gáspár, *Juhász* Sándor, *Juhász* Péter, *Himer* István, *Sollész* György, *Gál* Imre és még számos gazda, akiknek nevét nem sikerült feljegyezni. Az egyesülethez hetvenedik közgyűlése alkalmából üdvözlőt küldött *Mayer* János miniszter, *Somssich* László gróf, az OMGE elnöke, *Hoyos* Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke és számos társesegysület. *Meisner* Ernő, *Kun* András, *Vantsó* Gyula és *Póka* József üdvözlője után elfogadta a közgyűlés az egyesületi könyvtár kezelésére vonatkozó szabályzatot, a székházépítési és egyéb bizottsági jelentéseket, a fagykárosultak ügyében eddig tett lépéseket tudomásul vette, köszönetet szavazott az elnökségnek és az igazgatóválasztmánynak farszagos munkájáért, *Klár* Jenő, a Hevesmegyei Cukorrépatermelő Szövetségének alelnöke ismertette a szövetség céljait. Az egyesület belső ügyeinek letárgyalása után közös ebédre gyűltek össze a közgyűlés résztvevői, mintegy százan. Délután újból megnyitotta *Borhy* György felsőházi tag, egyesületi elnök a közgyűlést a tiszafüredi gazdák nagytermében, amelyen az egyesület tagjain kívül a vendéglátó gazdákör számos tagja is megjelent. *Lipcsy* Attila földbirtokos a gazdákör

ZTÉS
EST. 10 AZOAN
Ára 5 pengő
- 25. (Köz-)

A világhírű

MERCEDES-BENZ

személy- és teherautók
és a Magyar királyi állami Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

TEHERAUTÓK, AUTÓBUSZOK és különleges autók vezérképviselete
és eladásj központja;

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL R.-T., Budapest, IV., Váci-utca 24. szám.

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos
BUDAPEST, IX. kerület, Bertótvásártér.
Közlekedés: Réti Kálmán, Budapest, IX., Bertótvásártér, 22. Telefon: Réti Budapest Bertótvásártér
Közlekedés: János 222-23, János 222-23

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, bizonnyai eladásával. Hízott és sovány sertések, kár, szilvacs és has adás-vételnek közvetítésével. — Kivántra vásári jelentésmet díjmentesen küldöm és szakmóról felvilágosítással szolglok. 1008

nevében üdvözölte az egyesületet. Györffy Kálmán tartotta meg ezután beszámolóját az egyesület elmúlt évi igen széleskörű, eredményes munkájáról. Ezután Schleiminger László dr. tartott előadást a tiszafüredi járás gazdasági viszonyairól. Végh József dr. földbirtokos a mezőgazdasági válság elmélyülését ismertette. Székely Péter dr. az alföldi fásításokról tartott előadást, majd az elnök a vendéglátásért köszönetet mondva, a közgyűlést bezárta. A tiszafüredi múzeum értékes és szerfölött érdekes anyagának megtekintése után a Tiszaparton halászat megtekintése, majd halászlékészítés után este halászelevacsora fejezte be a nap programját.

A „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. közgyűlése. Folyó hó 12-én tartotta a „Patria” évi rendes közgyűlést. Az 1928 április 1-től 1929 március 31-ig terjedő 35. üzleti beszámoló a nyomdai-iparban tapasztalható nagy verseny kedvezőtlen hatásaira mutat rá. A nagy nehézségek ellenére a részvénytársaságnak sikerült 19,994 pengő tiszta nyereggel zárni az elmúlt üzletét, ami az igazgatóság céltudatos munkájának eredménye.

A Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi június hó 10-én igazgatóválasztmányi gyűlést tartott Székesfehérvárott, Klauz György dr. nagyprepost elnöke alatt, aki a tavollevő elnököt, Károlyi József grófot helyettesítette. Az igazgatóválasztmány elhatározta, hogy az igazságügyminiszterhez felterjesztést intéz, amelyben kéri, hogy a földreform kapcsán megváltott földek árának megváltására vonatkozó legutóbbi törvény egyébkénti teljes fenntartásával annak 3. §-ához az a novellaris módosítás fűzőssék, hogy a 3. §. első bekezdésében foglaltak szerinti megállapítás nem alkalmazható, hanem a megváltási ár bírói uton való megállapításának van helye abban az esetben, ha bármely érdekelt igazolni, vagy valószínűsíteni tudja azt, hogy a megváltási ár az 1928. évi XLI. törvények 3. §-a rendelkezése szerint kiszámított összege az ügyben már meghozott első bírói ítélet szerint megállapított megváltási árnál, az egyes birtokosoktól megváltott egész területet véve figyelembe, 10%-kal, vagy első bírói ítélet hiányában a környéken szokásos földárak alapján számított valószínű megváltási értékénél 20%-kal több vagy kevesebb. Tárgyalta a Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesületnek a cseléd-törvény módosítása tárgyában tett átiratát. Foglalkozott a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felterjesztésével, amelyben kéri, hogy június hó 15-től szeptember végéig terjedő időben vasárnapokon, valamint Szent István napján a főváros kivételével az ország egész területén a gabonának, illetve terményeknek a gazdaközönség részéről történő eladása, illetve a terménykereskedelem részéről történő bevásárlása, elraktározása stb. reggel 7 órától déli 12 óráig engedélytessék a mai 10 óra helyett. A választmány a kérelmet nem tartja teljesíthetőnek s ezért ellene foglalt állást. Fejérvármegye részéről tervbe volt vásári helypénzdíjazás tervezetét elfogadta és tudomásul vette, hogy a földművelésügyi miniszter a Gazdák Biztosító Szövetkezetének állatbiztosító szövetkezetek alakítása esetén szövetkezetenként 550 pengő államsegélyt helyezett kilátásba. Hozzájárult, hogy az egyesület közreműködjön a földbirtokosok fejérvármegyei egyesületének megalakításánál, illetve hogyha lehet, ez a szervezet, mint a gazdasági egyesület szakosztálya jöjjön létre. Hozzájárult a Falu Szövetség mozgalomának támogatásához, amely mintegy 200 török kisczarda ifjut a mezőgazdaság helyes vitelének tanulmányozására fejérvármegyei kisczardáknál óhajt elhelyezni. Folyó ügyek letárgyalásával ért véget a gyűlés.

Gazdaggyűlés Pécsváradon. Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve június 9-én Pécsváradon látog

gatott gazdaggyűlést rendezett. Hoyos Miksa gróf elnöki megnyitójában rámutatott a magyar mezőgazdaság mai nehéz helyzetére. Szükségesnek mondta, hogy a pénzügyi kormány most már komolyan foglalkozzék az adóterhek fokozatos csökkentésével és egész adórendszerünk egyszerűsítésével. Az államháztartás rendbehozása után a kormánynak mindent el kell követnie a magángazdaság, elsősorban a mezőgazdaság talpraállítása érdekében. Sürgette a kartellörvény létesítését és a vasuti tarifák csökkentését. Az elnöki megnyitó után Fischer Miklós dr. járási főszolgabíró vázolta azokat a feladatokat, amelyek a legsürgősebben megoldandók a járás gazdasági viszonyainak megjavítása érdekében és ezekhez a kamara támogatását kérte. **Benyovszky Mór** gróf a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület támogatásáról biztosította az elnököt. **Balogh Gyula**, a Faluszövetség igazgatója előadása keretében sürgette az egységes gazdasági megalakítását. **Mirbach Antal** báró és **Keinrad Zsigmond** kifejtették, hogy a mezőgazdaság mai súlyos helyzetében a ha omfityesztést kell felkarolni. **Jäger János** felszólalása után **Patacsy Dénes** országgyűlési képviselő a gabona határidőszűlés megszüntetését, a saját háztartásban elfogyasztott boroknak a borfogyasztási adó alól való mentesítését, a jogtalanul eltulajdonított urbéres birtokoknak a jogos tulajdonosok kezébe való visszaadását, a tejtérkezes elmozdítására tejszövetkezetek létesítését kérte. **Förster Jenő**, a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke gabonatarház szövetkezetek létesítését sürgette, majd **Perlaky György**, ifj. **Hergenöder Antal**, **Gossmann Márton**, **Grösser Jakab** felszólalása után **Sámik József** kamarai alelnök hangzott, hogy a gazdaközönség nehéz anyagi viszonyaira való tekintettel nem tartja helyesnek a nyolc osztályú elemi iskolára való hirtelen áttérést akkor, amikor sok faluban még a hat osztályú elemi sem tudják megvalósítani. Fontosabbnak tartja a téli gazdasági tanfolyamok kötelező bevezetését.

Lóárverés Mezőhegyesen. A mezőhegyesi m. kir. állami ménes vezetősége június hó 9-én tartotta meg szokásos évi lóárverését, amelyen 11 db. anyakanca, 6 darab 4 éves, 4 darab 3 éves, 18 darab 2 éves és 5 darab egyéves kancacsikó, továbbá 5 darab herélt osikó került eladásra. Az idei mezőhegyesi lóárverés iránt a nagy- és kistenyésztők részéről egyaránt igen szép érdeklődés nyilvánult meg, amelynek eredményeképpen a nagyobb részben Nonius, kisebb részben Gidran, Furioso és North Star fajtaú anyakanca és kancacsikók a mai rossz lóértékesítési viszonyok között jónak mondható áron keltek el. A mezőhegyesi m. kir. állami ménes nagyarányú minőségi fejlődését és már a háború előtti színvonalat megközelítő helyzetét igazolja, hogy az idei árverésen már olyan jó minőségű kancacsikók is kalapács alá kerültek, amelyekben csak magasabb tenyésztői szempontból lehetett kifogást találni, de a magán-lótenyésztésben még igen jó tenyészanyagot szolgálnak. A nagy érdeklődés következtében az eladási árak jóval a kikiáltási árak fölé emelkedtek. Így az eladott anyakancaért 734 pengős átlagát értek el, de egy pár Nonius anyakanca 3010 pengőért talált vevőre. A 2, 3 és 4 éves kancacsikók csoportjában 620 pengős átlag mellett egy 4 éves Gidran kancáért 1400, egy 4 éves Nonius kancáért pedig 1310 pengős árat fizettek, de ezenkívül még több kancacsikónál 800 pengőt meghaladó árat értek el.

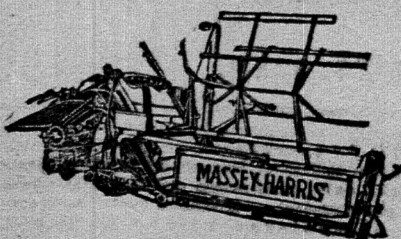
Szarvasmarha törzskönyvi bírálatok Zala vármegyében. A Zala vármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület bírálati bizottsága június hó 6-án **Telesi Tiborné** grófné zalapölöskei telivér szimmentáli tenyészében, június hó 7-én pedig **ujnépi Elek Géza** ujnepszta telivér szimmentáli és telivér lapály szarvasmarha tenyészében törzskönyvi bírálatot tartott, ame-

lyen a megfelelő tejlhozamu teheneket külemi minősítésben részesítette. A törzskönyvi bírálatokon megjelent **Szentmihályi Dezső** felelőségi tag, az egyesület alelnöke, az Országos Törzskönyvelő Bizottság részéről **Wellmann Oszkár** dr. állatorvosi főiskolai tanár, alelnök és **Batta Pál** szegédtitkár, **Náray Andor** gazdasági akadémiai tanár, **Kende Péter** főszolgabíró, **Kövy József**, **Figura György**, **Vass Zoltán** dr., **Puzár Géza** dr. m. kir. gazdasági felügyelők, **Weegmann Erik** és **Piltz Iván** szarvasmarhatenyésztő szövetségi igazgatók, vitéz **Bosnyák Andor**, **Musét János**, **Thassy Sándor** földbirtokosok, **Vida János** gazdasági egyesületi titkár, **Gencsy Zsolt** szarvasmarhatenyésztő egyesületi igazgató, továbbá az érdekelt uradalmak részéről **Nyáry Kálmán** uradalmi jószágigazgató, **Elek Ernő**, **Elek Géza** és **Elek Pál** földbirtokosok. Az OMGE országos mezőgazdasági kiállításain elért kiváló sikereiről már jól ismert **zalapölöskei** telivér szimmentáli tenyésztet a hozzáfűzött fokozott várakozásnak teljesen megfelelt. A tenyészlet elsősorban kiegyenlített-sége, a tehének nemes teljő jellege, tetszetős külleme, a törzs mélysége és dongássága, a lábállás szabályos volta minden elismerést megérdemel. A külterjes felé hajló tartás és a főként legelőn és szénán nyugvó takarmányozás mellett elért 2500—3500 kg-os tejhozam a külelileg is sok tejet igérő tehének teljő képességét bizonyára távolról sem meríti ki, de a jövőre nézve — már az eladó bikák jobb értékesítése szempontjából is — szükségesnek mutatkozik a tehenekeket a takarmányozáson mulik. A bírálat eredményeképpen itt 20 darab tehén került be a törzskönyvbe, amelyek közül a legtöbb I/II. és II. külemi osztályzatot nyert. Az **ujnépszta** tenyészlet nagytelű lapályfajta tehenei színtén elismeréssel találkoztak. A bővebb és egyedi takarmányozással itt is sokkal jobban ki lehetne használni a lapály teheneiben levő nagyobb teljőképességet. A bírálat eredményeképpen az **ujnépszta** tenyészletből három darab telivér szimmentáli és 14 darab lapályfajta tehén került a törzskönyvbe.

Lőtörzskönyvi bírálat Kiskunhalason. A nagy-kőrösi m. kir. állami ménlelep vezetősége június hó 5-én Kiskunhalason kancabírálatot tartott, amelyen megállapítást nyert, hogy a kiskunhalasi körzetből elővezetett kancák közül melyek alkalmasak a törzskönyvi előjegyzésbe való felvitelre. A kiskunhalasi lőtörzskönyvi bírálaton megjelent vitéz **Szilágyi Ferenc** méneskari alezredes, a nagy-kőrösi m. kir. állami ménlelep vezetője, a Duna Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara részéről **Kemény Szilárd** főtitkár, az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselője **Batta Pál** s. titkár, továbbá **Forgács Vilmos** és **Villányi Leó** városi m. kir. állatorvosok. A lőtörzskönyvelés iránt Kiskunhalason a kistenyésztők részéről igen örömdetes érdeklődés nyilvánult meg, amennyiben a törzskönyvi előjegyzésbe való felvitel céljából 160 db kancát vezettek elő. A bemutatott kancák a Kiskunhalason már régebben használt Gidran, Furioso és North Star méneknek megfelelően angol félvér jellegű mutattak erős csontalappal és nagy testtömeggel, amely a jó kondíció mellett még fokozottan kifejezésre jutott. Az erős csontozat mellett a szabályos lábállás, a jó mozgás és a kifejezett nemes félvér jelleg is tetszéssel találkozott. A bírálat eredményeképpen a bírálatbizottság 72 db kancát talált megfelelőnek a törzskönyvi előjegyzésbe való felvitelre, amelyeknek egyidejűleg a ménekhez való beosztását is elvégezte.

Járási tenyészállat díjazás Kemeccsén. Június hó 30-án (vasárnap) a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület a m. kir. gazdasági felügyelőséggel, a nyírbogdányi járás mezőgazdasági bizottsággal és a Szabolcsvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesülettel együtt járási tenyészállat díjazást rendez. Díjaz

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST
 Gyártalep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF, 96-22
 Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43
SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILAGÍTÁS, ÖNTÖZÖBERENDEZÉS STB. MAJTASARA
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK

1929-es típusú Massey-Harris kévekötoőaratógép

lővontásra vagy traktorüzemre.

Tökéletes munkabiztosság mellett nagyarányú idő- és pénzmegtakarítást eredményez.

Szállítjuk 5, 6, 7 és 8 láb szélességben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlattal szívesen szolgálunk:

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T., Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 32.

zásra felhajthatók kizárólag a nyirbogdányi járás tenyésztéséből magyar és pirostarka szarvasmarhák és pedig tenyészbikák (2 éven felül), bikaborjak (2 éven alul), tehének (borjas tehének), üszők, továbbá sertés kanok, kocák és malacok. Jelentkezni lehet június hó 25-ig a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Nyiregyháza, Vármegyeháza. Telefonszám 118) és a m. kir. gazdasági felügyelőségél (Nyiregyháza vagy Kemecegy). A díjazott állatok tulajdonosai pénz- és tárgy jutalomban, illetve állami és gazdasági egyesületi oklevelekben részesülnek, de csak saját nevelésű állatok után.

A Kassai Gazdasági Akadémia hősi halottainak emelt bronz-szobor leleplezési ünnepélye 1929 június 20-án délelőtt 11 órakor lesz a debreceni m. kir. gazdasági akadémián. Az emlékműn a kolozsvári akadémia hősi halottainak emlékét is megőrzik. Felkérem mindazokat a volt kassai kollégákat, akik ezen az országos jellegű ünnepélyen részt venni óhajtanak, szíveskedjenek részvételi szándékukat előzetesen a debreceni akadémiával írásban közölni, hogy elszállásolásukról kívánságukra gondoskodás történhessen. Bakos László gazd. akad. tanár.

Uj szuperfoszfát gyár Pápán. Még a háború előtt új szuperfoszfát gyár épült Pápán, amelyet azonban nem helyezhettek üzembe. Szuperfoszfát fogyasztásunk az utóbbi két évben tisztelegő Magyarországon háború előtti fogyasztásánál is nagyobb mennyiségben történik, s így az üzemben levő gyárak csak nehezen tudták a szükségletet fedezni. Ez az oka a pápai gyár üzembe helyezésének, ami az elmúlt télen meg is történt, s így az új gyár ma már teljes üzemben van. A Dunántul szuperfoszfát szükségletét most már a pápai és magyarországi gyárak el tudják látni, s így a budapestiek könnyebben megbirkóznak a dunántúli szükséglet kielégítésével. Különösen nagy előny ez a pápavideki gazdáknak, akik most már részben saját fuvarjukon is elszállíthatják műtrágya szükségletüket, s egyszersmind a gyár nagy szerű kísérleti telepein meg is győződhetnek a műtrágyák nagy termésfokozó hatásáról.

Felvételi értesítés. A kisgazdaképző irányú kecskeméti m. kir. földművelésiskola a saját földirtokon vagy esetleg bérleten gazdálkodók fiait a mezőgazdaság minden ágazatában alaposan és szakszerűen képezni. Az iskolába 17. évet betöltött s legalább az elemi iskola IV. osztályát végzett ifjak vehetők fel. A szakképzés 2 teljes évi tanítási idővel kezdődik október 1-én kezdődik. Felvételre már június hónapból kezdve lehet jelentkezni. Fizetendő díjak: beiratási díj 5 pengő, butor és eszközhasználati díj 20 pengő, ellátási díj 275 pengő, összesen egy tanévben 300 pengő. A felvett tanulók az iskolai internátusban helyeztetnek el és ellátási díjuk ellenében étkezést, mosást, fűtést, világitást és orvosi gyógykezelést kapnak. Az iskola gazdasága 192 kat. hold szántóföld, rét, szőlő, fűskola, konyhakert, tehenészet, juhászat, sertés-, ló- és baromfitenyésztés stb. szolgál a tanítás céljaira. Bővebb felvilágosítással a kecskeméti m. kir. földművelésiskola igazgatósága szolgál.

A pápai m. kir. földművelésiskolába felvételnek gazdáknak, birtokosoknak és bértilkóknak legalább 17 éves életkorú betöltött fiait, akik az iskola elvégzése után a szülői gazdaságban fognak gazdálkodni. Ugyancsak felvételnek gazdák, gazdasági alkalmazottak és földművesek fiait, akik legalább 17. életévüket betöltötték s akik az iskola végzetével idegen gazdaságokban mint munkavégzők, gazdasági elíteltek stb., esetleg kisebb birtokon mint gazdaságkezelő ispánok óhajtanak alkalmazást nyerni. Az iskolánál rendszeresítve vannak fizetéses és magánalapítványos helyek. A földművelésügyi minisztérium szegénysorsú gazdák fia részére földi, kivételtes esetben állami ingyenes helyet engedélyez. A folyamodók kérvényeiket augusztus hó 20-ig nyújthatják be. A tanfolyam tartama két év. A tanév október 1-én kezdődik. Bővebb felvilágosítással a m. kir. földművelésiskola igazgatósága (Papa) szolgál.

A debreceni gazdasági akadémia „Széchenyi” gazdasági osztálya június 2-án vasárnap Vas megyer (Szabolcs m.) községben tartott gazdasági előadást. A szép számban megjelent gazdaközönség előtt Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár a burgonyatermesztésről előadott előadást hibákkal sorolta fel. A burgonya a szabolcsi földnek legkifünőbb növénye itt érzi jól magát; mégis az évi átlagtermés 43 q, holott ezt okserű talajműveléssel egészen könnyen megháromszorozhatnák. *Nocturny Béla* II. é. gazd. akad. hallgató a kisgazda gépeiről tartott előadást. Különösen hangsúlyozta a drágább gépeknek (cséplőgép, selektor, traktor, tengeri szártépj) szövetkezeti alapon való beszerzését. *Halász László* I. é. gazd. akad. hallgató a rét és legelő ápolásánál mutatott rá a hazai viszonyok között teljesen elhanyagolt füvesek révén az egész országot érintő súlyos veszteségre. *Szathmáry Ákos* II. é. hallgató a fejős tehének okserű takarmányozását fejtegette.

Versenyárgyalási hirdetmény. A m. kir. budapesti I. honvéd vegyes dandár vezető hadbiztosa a Budapesten szükséges széná, alom- és ágyszalma versenyárgyalás útján az 1929/1930. évre való biztosítása tárgyában 6250. szám alatt hirdetményt tett közzé. A szükséglet összesen 29,000 q széná, 20,000 q alomszalma és 3000 q ágyszalma, amely részletekben szállítandó 1929 szeptember 1-től kezdve. A versenyárgyalás június hó 26-án délelőtt 10 órakor lesz a m. kir. államrendészeti szervek 1. számú élelmiszer üzeménél (Budapest, VI., Lehel-utca 41.). Termelők, akik termelői voltak az előírt bizonyítvánnyal igazolják, továbbá mezőgazdasági egyesületek és községek azokra a szállításokra nézve, amelyeket saját termelésükkel teljesítenek, a bányapénz és óvadék letétele alól fel vannak mentve. Termelők egyenlő árak és feltételek mellett más vállalkozókkal szemben előnyben részesülnek. A szállítási feltételek és egyéb tudnivalók a fentemlített hivatalnál tudhatók meg.

Mezőgazdasági munkáskínálat és kereslet. A m. kir. földművelésügyi Minisztérium fennhatósága alatt álló Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) legutóbbi jelentése szerint foglalkozást keresnek munkáscsapatok: Aratás, cséplésre 11 férfi, Bihar vm., Konyár, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratásra 100 pár, cséplésre 50 ember, Békéscsaba, Városi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratásra 37 ember, Bihar vm., Ujléta, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratásra 4 ember, Bihar vm., Mezősas, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratásra 5 ember, Bihar vm., Derecske, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratás-cséplés és kapálásra 32 munkás, Hajdu vm., Hajdubárház, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratás-cséplés és kapálásra 64 munkás, Hajdu vm., Nádudvar, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratás-cséplés és kapálásra 38 munkás, Hajdu vm., Hajduböszörmény, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Kapálásra azonnal 50 munkás, Szarvas, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Kapálásra azonnal 17 munkás, 350 P napibér, 1 kg kenyér naponta, 1 kg szalonna, 1/4 kg hus hetenkénti élelmezés mellett, Hajdu vm., Hajdunánás, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Répamunkára mintegy 190 munkás, havi 2 q buza és élelmezés vagy napszám mellett, Hajdu vm., Balmazújváros, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Aratás-cséplésre nagy számban, Hajdu vm., Debrecen, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Szőlőmunkás nagy számban, Szabolcs vm., Polgár, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Szőlőmunkás nagy számban, Szabolcs vm., Nyirszőlős, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Szőlőmunkás nagy számban, Szabolcs vm., Nyirpazony, Községi hatósági gazdasági munkaközvetítő. Varga József 20 pár aratóval, Somogy vm., Berzence, 133. hrsz. Jelebócski József 26 munkással aratni, csépleni 12 %-ért és élelmezésért, Heves vm., Sirok. Balog Pál arat-csépleni csapatával, Zala vm., Tormafölde, u. p. Szécsi sziget. Fata Ignác 100 párral aratni-csépleni, Zala vm., Dobri, u. p. Kerkaszentmiklós. Janotka István 50 párral aratni, Bácsmonostor, Ujör 540. sz. A munkavállalók hatóságilag igazoltnak megjelölendők. Munkáscsapatot keresnek: Glaser Géza bérlete 21 pár aratót, Sopron vm., Földsziget, u. p. Csorna. Klein Mór 12 pár aratót és egy főzőt, Nógrád vm., Cserhátsurány. Varga Lajos 14 férfi és 10 II. oszt. munkást 3 heti rozs- és árpacsépléshez, élelmezés nélkül 5 %-ért, Pest vm., Rákospalota, Köztemető-ut 1. Mikuska János 10 szőlőmunkást summás bérre, Pest vm., Vác. Dabasi Halász Gedeon 8 I. osztályú és 12 II. osztályú és egy főzőt június 15-től minden gazdasági munkához 4-5 óra, Fejér vm., Baracska. Uradalom 4-5 óra 140 hónapost, Bács-Bodrog vm., Kisszállás. Schöffer Pál dr. 15 I. o. és 15 II. o. hónapost 4 óra, Pest vm., Göd. Ila major. Alsóbogárdi gazdaság, 10 I. o. és 10 II. o. hónapost munkást, Veszprém vm., Szilbalhás, Terner Géza gazdasága hét férfi munkást mindenféle gazdasági munkára három óra, bér havi 180 kg buza, 5 P és négyes élelmezés, Pest vm., Szentendre. Kérjük azoknak a gazdaságoknak a vezetőit, akik hirdetésünk nyomán alkalmaznak munkásokat, hogy ezt a körülményt a feletti hivattal közölni szíveskedjenek.

Legendáris az a műszaki folyanat, amely a Mercedes-Benz „Nürburg”-typusnak szeriában való gyártását előzte meg és ama gépkocsitypus első példányainak a legnagyobb németországi műszaki nyilvánosság előtt lefolytatott kísérletei olyanok voltak, amelyeket más autógyár felmutatni nem tud, 14 napi szakadatlán menethen 65 kilométeres átlagsebességgel abszolvtálták az első próbagépek a kontinens legnehezebb pályáját, a „Nürburging”-et és csak ezen szakadatlán próbának legkifogástalanabb teljesítése után vette a gyár szeriagyártásába a „Nürburg”-typusu gépkocsit.

Ujgyapju értékesítését előnyös áron teljesíti *Párczer Mezőgazdasági Áruforgalmi Iroda Budapest, V., Honvéd-utca 38. szám. Telefon: Lipót 968-24.*

IDŐJÁRÁS.
Rovatvezető: Sávoly Ferenc dr.
1929 május.

Az elmúlt május időjárása az ország nagy részén elégedetlenségre adott okot a gazdák körében. Tulajdonán a csapadék elégtelenségét panaszozzák, amelynek kedvezőtlen hatása főleg a tiszántúli tájakon mutatkozott határozottabban, míg a Dunántul a talaj már eleve nedvesebb lévén, a májusi gyenge esőzés hatása is kevésbé általános és szembeszökő. Valamire azonban úgy látszik, hogy kisebb sulyt vetnek a gazdák általánosan, ez a májusi hőmérséklete. Beértek és megnyugvással emlegetik, hogy az idei május eltért az előző éveknek szinte szabályszerűen visszatérő hajlamától, nem hozott fagyot. Valóban, eltekintve a hónap első harmadában előfordult néhány gyanusan mélyen járó éjjeli lehűléstől, a májusi éjjelek inkább nagy enyheségük révén keltenek érdeklődést. Nem olvastam és nem hallottam azonban, hogy a gazdák, tekintettel a gyilkosan hideg téli és gyötrelmesen lassan jött tavasz után szinte betegnek tekinthető növényzet számára a rendesnél is több meleget és a normálisnál is kiadósabb esőzést vártak volna. Pedig éppen ez az, amit az idei május időjárása megtagadott. A rendkívüli viszonyok közé jutott növények rendkívül kedvező jövőteví időjárást is kívántak a tenyésztés egyik legfontosabb szakában, májusban.

A hőmérséklet mindkét irányban tartózkodott a túlzástól, nem fagyott, de a májusban nagyon is lehetséges 30-32 fokos meleget is megtagadta. A legnagyobb meleg, 30 C fok, az idén csak nagyon elvétve jelentkezett itt-ott. De talán szerencsénk is, hogy így volt, mert nagy meleg megfelelő nedvesség nélkül nálunk inkább baj, mint áldás. Már pedig Pest, Nógrád, Heves és Zemplén megyék jól ázótt tájain kívül szegényes eső az országos jelleg, amely sok vidéken még a mérsékelt nagy meleghez sem állt arányban. Részletesebben itt tájékoztatunk a májusi esők furcsa eloszlásáról:

I. Dunántúli dombos vidék:

Csapadék	Előírás a normális mennyiségtől
Baranya	49 mm - 36%
Fejér	74 " + 17%
Győr, Moson	28 " - 54%
Komárom, Esztergom	68 " + 8%
Somogy	55 " - 30%
Sopron	36 " - 47%
Tolna	54 " - 24%
Vas	50 " - 30%
Veszprém	62 " - 10%
Zala	54 " - 27%

II. Északi dombos vidék:

Abauj-Torna	49 mm - 11%
Borsod, Gömör	45 " - 20%
Heves	60 " + 9%
Nógrád, Hont	93 " + 48%
Zemplén	59 " + 4%

III. Alföld:

Bács	33 mm - 48%
Békés	31 " - 42%
Bihar	31 " - 43%
Csanád, Arad, Torontál	45 " - 21%
Csongrád	54 " - 5%
Hajdu	35 " - 31%
Szolnok	47 " - 11%
Pest	75 " + 17%
Szabolcs, Ung	48 " - 11%
Szatmár, Ugocea, Bereg	58 " + 9%

+ = többlet, - = hiány.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkást nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Magyar Földhitelintézet
Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám

Engedélyez jelzőlogkölsönöket kizárólag földirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 P). Részletes értesítőt kívántra postán küld az intézet

Patkány-, egéirtó

„RATINOL”-t ökörsenitri! Más állatra, emberre ártalmatlan! Sváb, Götány, rusznai, hangya, stb. irtószerek. Napárban utánvétel szállítja: R A T I N O L LABORATORIUM Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 35. 3620

Táblaüveg BIEBER KÁROLY
táblaüveg-nagykereskedés
Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 18. sz.
Telefon: József 325-84

UJ ÉS HASZNÁLT
NSÁK, PONYVÁK
Kölcsönzés, gyártás, eladás
NAGEL
Adolf, Budapest, V., Arany János-u. 10.
TELEFON: 23592, 28082. TÁVIRAT: NAGELA

Főgépezés kerestetik

nagyméltóságú gróf Andrássy Sándor ur tiszadobi uradalma. Mindennemű gazdasági gépekhez, motorokhoz és villanyhoz jól értő elsőrendű szakemberek kérvényüket az uradalom intézőségéhez intézzék Tiszadob, Szabolcs megye. 6178
Az állás folyó évi július elsején foglalható el.

Jelzálogkölcsönök! Folyószámlahitel! Parcellázások!
Mindenemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
 BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
 Telefon: Automata 308-62
 Sürgőselem: SCHWARZGUSZT BUDAPEST.

TULIPÁN-PENZIÓ
 Tátralomnic (Csehszlovákia)
 Egész éven át nyitva.
 Napi penzió szobával, ötszöri étkezéssel, fűtéssel és villanyvilágítással **50 cseh korona.**
 Kiválóan alkalmas üdülők és gyengékedők részére. 22:00
 Tulajdonos: **Turák Gyula.** • Magyar levelezés!

Carbofor
 Tüzelőanyagkereskedelmi részv.-társ.
 Kőszénbányák főelárusítója.
 Csepléshez, szántáshoz, szobafűtésre
 hazai és porosz **szén** Legjobb! Legolcsóbb! Kartelen kívül!
 Tüzfát termelőtől veszünk!
 Központi iroda:
 Budapest, IV., Váci-utca 27-29. szám.
 Telefon: Aut. 881-10

KEMNA J.
 VEZÉRKÉPVISELETE:
GRESKOVICH és SCHACKE
 BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 51.
 TELEFON: AUTOMATA 291-21
 Budapesti raktárról kapható:
 Szavatoltan
 eredeti német **KEMNA GÖZEKEALKATRÉSZEK**
 Újajta szab. tízembiztos és tartós
GÖZEKEKÖTELEK
 Szerelő
MINDENFAJTA KAZÁN MUNKÁHOZ
 és bármilyen gyártmányu
GÖZEKEMOZOONYHENGERT FURÁSÁHOZ
 a helyszínen speciális hengerfurógéppel, jutányos árban.
 Minden kívánt szakmabeli felvilágosítással postafordultával díjtalanul szolgálunk.

HIRSCH A. JAKAB
 bőrgyári raktár
 BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 24. SZÁM.
 Blankbőrök (fénybőrök), kocsibőrök, autóbőrök, butorbőrök, ruházati bőrök, csizmadiabőrök stb. stb.
 Géphajtósíjak, varró- és kötősíjak. 6183
 Alapítási évi 1854 Alapítási évi 1854
A legelőkelőbb uradalmak szállítója.

Meinl
 kitiűő cikkeit
 Postán szállítjuk mindenhol

Budapest 72, postafiók 46

Felhívjuk a t. e. gazdaközönség figyelmét a budapesti **gyapju-aukciókra,** melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen **Julius és október hónapokban** tartanak meg. — Ezen immár 1894 óta fennálló intézmény a külföldi gyárosok és kereskedők föltétlen bizalmát bírja, kik jó és rossz konjunkturákban egyaránt, rendszerint megjelennek és versenyt által kifejezésre juttatják az áru valódi napi értékét. — Minthogy vevőközönség régi ismerője az egyes gazdaságok termékeinek, élénk figyelemmel várja, hogy mely tételekre számíthat az árveréseken. A gazdaközönség érdekében fekszik tehát termelőink készleteit mielőbb bejelenteni.
 Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosításokkal szolgál Gyapjuárverési Vállalat Vezetősége, a Magyar Államias Hiteibank gyapjuosztálya, Budapest, V., József-tér 3. szám

Fontos újdonság!
A zöldtrágya és alkalmazása
 Irta: **Gyárfás József**
 Ez a mű megtanítja a gazdát arra, hogy hová való a zöldtrágya, milyen a hatása és hogy megismerve minden módját és lehetőségét a zöldtrágyázásnak, azt a maga helyén okoszerűen és haszonnal alkalmazza.
 Ára 3 pengő.
 "Patria" r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Ullői-ut 25.

Kisvasuti sinek
 keveset használt állapotban.
 nagyobb tételben és pedig:
 9'3 kg-os helyt dunántúli állomás
 7 kg-os helyt Budapest állomás
 eladók vagy bérbe is adók.
 Szíves érdeklődések „Tökéletesen üzemképes 5661" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. — 5661

Vetőburgonyatermelés
 Irta: **K. Takács Gyula** — Ára 5 pengő
 "Patria" R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Ullői-ut 25. szám

Aratóknak Munkásoknak
1 kilogramm erős paprika 3 P
 bérmentve szállítva
KOTÁNYI PAPRIKAHÁZ
 Budapest, VI., Teréz-körut 7. sz.

Minden burgonyatermőt olvassa el
Beko László: A burgonya termelése és nevelése című bözagpótló művét. — Ára 3 P 60 f.
 „Patria" R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Ullői-ut 25.
SZALONNÁT ÉS DISZNÓZSIRT
 legolcsóbb napi árak mellett és legjobb minőségben szállítjuk
REICH és SCHLESINGER-cég
 6090 BUDAPEST, VI. KER., ANDRÁSSY-UT 13. —
 Sürgőselem: REICHANO Telefon: 214-53

TÖZSDE ÉS KERESKEDELEM.
 A gabona- és terménypiac alakulása.
 A kenyérmagvak és mezőgazdasági terménycikkek értékesítésének kedvezőbbre fordulása még mindig késik. Az elmúlt hetek folyamán, amikor mélypontján volt a gabona ára, ugyancsak nehézség volt a magyar termények külföldi elhelyezése és most, hogy az árak igen kis mértékben javultak, az értékesítés lehetősége egyáltalán nem javult. A gyakorlat a múltban azt mutatta, hogy szilárdabb irányzat idején a kereslet, valamint a forgalom rendszerint élénkül és javul és az értékesítés akadályai mintha eltűnnek. Most ez a régi tapasztalat is megdőlt. A legutóbbi napok idején némi árjavulás következett be úgy a búzában, mint az egyéb terményekben a külföldi tőzsdek szilárdabb tendenciája következtében. Az értékesítés ügye azonban a kedvezőbb megítélés ellenére sem javult. Értékesítésre visszamenően nincs példa arra, hogy az értékesítés ilyen válságba jutott volna, mint most és ez a fő oka annak, hogy az egész világpiacra olyan nyomást a helyzet a gabonapiac terén.
 Az értékesítés válságának több oka van. Első és fő oka az, hogy nincs kellő „vis-à-vis" a gabonacsera akciókban. Régebben nagy mennyiségű kenyérmagvetel cserélt gazdát a nagy külföldi centrumokban és kellő kezdeményező kedv volt mindenütt a számottevő piacokon vétel és eladás tekintetében. A mostani időkben ez teljesen megszűnt, mert a túlnagy áringadozások következtében a piac mindenütt igen tartózkodó. A felvevő képesség mindenütt a minimumra csökkent, ami a gabonaértékesítés rendszeres menetének ugyiszólván a halálát jelenti. A „kétlől a szájig" való vásárlás a nagy gabonacentrumokban az óvatosság és az elszegényedés jele lehet, agrárszempontról azonban a legszomorúbb jelenség.
 Kedvezőtlenül hat továbbá a kenyérmagvak további áralakulására az importországok készlete; az ezekről szóló kimutatásokkal azt igyekeznek bizonyítani, hogy nagyobb tételek importálására nem lesz szükségük. Ezenkívül jelentős lisztkészletek is vannak az importra szoruló államokban. Lányhítóan hat az alapirányzatra a kielégítő terméskilátás, amely a fogyasztást tartózkodóvá teszi.
 Ennek ellenére is köztudomású, hogy a terméseredményre az utolsó négy hét időjárásának van csak döntő befolyása és ha a külföldi import államokban a legesekélyebb kedvezőtlen fordulat következik be, akkor a kenyérmagvak fedezése gyorsan és erőlyesen megindul. Ez az árak alakulásában azonnal kifejezésre jut és halomra dönti az összes számításokat.
 A gabonakiviteli üzlet e héten is rendkívül mérsekelt volt. Ausztria aránylag kevés árut vásárolt, mert a bécsi közraktárakban jelentős mennyiségű magyar buza tárol és ezeket értékesítik elsősorban.
 Csehszlovákia ugyancsak kis tételekben kötött le búzát, amelyek főként Ruszinkó irányában való rendeltetéssel szállítottak el. A kivitel Kassa, Ungvár, Munkács irányában most azonban lényegesen kisebb, mint az elmúlt években ilyenkor. A meglevő készletek az elmúlt években már egészen jelentéktelenek voltak, míg most a malmok még mindig belföldi termésű gabonát őrlnek. Törökország felé újabban ismét eladtak gabonaértékesítő vállalataink néhány tétel búzát azonnali szállításra és felelevenült az üzleti forgalom Görögországgal is, amely több ezer mázsa búzát kötött le június-júliusi szállításra. Igen kis kivitel bonyolódik le Olaszország felé, amennyiben csak néhány felsőföldi malom vásárol egy-egy kocsiakomány magyar búzát. Egyébként a kiviteli üzlet stagnál.

A belföldi gabonaüzlet a nagymalmok mérsékelt vásárlásai folytán szintén igen kis keretek között mozog és főként azok a raktári buzáik kerünek eladásra, amelyek kereskedői kézből vannak és amelyek értékesítése sűrűs. A termelők részéről változatlanul csekély a kínálat ugy bűzabban, mint rozsbán.

A gabonaeművek e heti és ugyanez időszaki tavalyi átlagárainak összehasonlítása a következő:

A gabonaeművek megnevezése	Átlagár a pesti paritásán	
	1929	1928
junius második hetében		
Tiszai buza 80 kg-os	22.80	35.20
Dunántúli buza	21.90	34.80
Rozs	17.40	30.25
Árpa I. r.	22.—	29.75
Árpa II. r.	21.—	—
Sörárpa	24.40	29.10
Tengeri	25.75	30.40
Zab I. r.	19.70	32.40
Zab II. r.	18.80	31.75

Határidőüzlet:		
Buza 78 kg-os X.	22.40	30.40
" III.	24.60	32.56
Rozs X.	19.20	26.24
" III.	19.90	28.14
Tengeri V.	18.60	25.25
" VII.	24.50	29.70

A rozsiacian a buza árjavulása némi élénkséget eredményezett, amennyiben a meglévő készletekből egy-két exportvállalatnak sikerült jelentősebb mennyiséget Németország, Hollandia és Törökország felé eladni. Termelői kézből már kevés eladó rozs van, forgalomba főként közraktárakban tároló áru került.

Az árpaüzlet ugyszóván teljesen megszűnt áruhiány következtében. Ugyanez a helyzet sörárpaiban is.

A tengeriárpa szilárd az irányzat. A 16 versenyár, a bolgár tengeri egyelőre nem jöhet Magyarországra, mert az árak Bulgáriában jelentősen emelkedtek és így már nem gravitál ide. Ezenkívül még a minőség is gyatra, ugy, hogy rendes adás-vétel tárgya nem lehet. Ném jogoszlav tengeri behozatala lehet számítani. A *Plata tengeri sokkal drágább, mint a jegyzés* úgy, hogy itt ezidőszent áresés nem várható.

A zabpiac elcsendesedett, kevés áru került a piacra, a kereslet is mérsékelt és az árak tekintetében nincs nagyobb eltérés.

Állatvásári szemle.

A múlt heti marhavásárok élénk forgalma a hétfői vásáron is folytatódott. Kezdetben könnyű volt az értékesítés, de a vásár a végén annyira elnyúlt, hogy az előző vásár árain eladni már nem lehetett. Bár az árak változatlanok maradtak, a vásárból kimaradt 78 darab marha a kereslet kisebb esőkkenését mutatta. Az előző hetek élénkebb üzletmenete és a valamivel kedvezőbb árak a csütörtöki vásár 1049 darabos — az utóbbi időben szokatlanul nagy — felhajtását eredményezték, ami különben is kisebb kereslet mellett az árak esőkkenését elkerülhetetlenné tette. Az alacsonyabb árak a külföldi vevőknek kedveztek és azok a kereskedők is akik az előző hetekben tartózkodtak a vételőit, ezen a vásáron újabb nagyobb tételeket vettek. A csütörtöki vásáron az előző heti 151 darabbal szemben 252 darabot vettek a külföldi részére.

A sertésvásáron hétfőn, valamint a hét többi napjain a felhajtás mögötte maradt az előző hetnek, ami az árakat kedvezően befolyásolta. A hét elején a vásárok kis érdeklődés mellett zajlottak le és csak a husseretek iránt mutatkozott nagy kereslet. Ezt annak lehet tulajdonítani, hogy egy külföldi érdeklődés, amely a bacon-előállítását és Angliába való kivitelét tervezte, ilyen irányban megkezdte munkásságát és nagyobb mennyiségű husseret keresett megvételre. A vétel azonban meglehetősen nehezen ment, mert szükségletüket a múlt héten még fele részben sem tudták fedezni. Ennek elsősorban az az oka, hogy az erre a célra legmegfelelőbb 90 kg körüli, nem tulzsiros husseret eddig a ferencvárosi piacon nem volt keresett cikk, mert sonkasztidónak nehéz, tökére való husnak pedig könnyű volt, amiért nem igen jött fel ide nagyobb ilyen szállítmány. A vételek legnagyobb része ezért a szedett sertésekkel került ki, amelyek között nagy számmal volt keresztetett sertés is, amely ebben a sulyban a követelményeknek szintén megfelelt. Minthogy a szükségletet a bacon-exporttal foglalkozó H. Anspacher cég a ferencvárosi vásáron beszerezni nem tudta, vásárlásait a vidékre is kiterjesztette és itt reméli szükségletét fedezni. (Esetleges ajánlatokat az Anspacher cégnek, Budapest, V., Vigyázó Ferenc-utca 8. sz. címre lehet megtenni.) Mindenesetre nagy figyelmet érdemel ez a törekvés, amely sertésnyésztésünknek egy újabb kiviteli lehetőséget teremtené és az eddig sokszor eladhatatlan keresztetett sertésanyag jobb értékesítését is lehetővé tenné.

A zsirpiac kisebb megszilárdulása a csütörtöki vásáron a prima zsirsértés keresletében és 1-2 filléres áremelkedésében jutott kifejezésre. A sonkasztidó ára a múlt héten is tovább emelkedett és több nagyobb, jó tétel kelt el 190 filléres áron.

Az árak részletes alakulását vásári jelentéseinkben közöljük.

Világpiaci hírek.

(A Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet közleményeiből.)

Münchenből kapott jelentések szerint belföldi kenyérmagvakból ott a kínálat kicsiny. A rozsüzletre változatlanul nyomászatlan hat az olcsó lengyel áru kínálása. *Brislavából* jelentik, hogy ott különösen belföldi új búzát keresnek, amelyért 160 cseh koronát (27.20 P) fizetnek az szlovák feladóállomás. Az ó-buzát a feladóállomás 160 cseh koronáért (27.20 P) kínálták. Külföldi buza iránt kereslet nem is volt.

Exportkereslet folytán a zab irányzata megszilárdult és tranzit Marchegg 120 cseh koronát (20.40 P) kínálták métermázsá-jáért. *Prágai* hírek szerint a buzapiac nagyon vontatott és az alacsony magyar és amerikai árak ellenére behozatalra kilátás nem igen van, már csak azért sem, mert az ottani nagybirtokok kezén még sok belföldi áru van. Árpából változatlan árak mellett aránylag elég nagy kínálat volt, aminek folytán néhány vagon kötés történt 148—155 csehkoronás (25.15—26.35 P) métermázsáki áron. Már kínáltak lengyel repcét ab Petrovic 250 cseh koronáért (42.50 P) métermázsáki, magyar repcét pedig ab határ 300 cseh koronáért (51.— P). Kötés azonban nem jött létre. *Varsóból* jelentik, hogy a gabonaárak ott a következőképpen alakultak: rozs 25.50—26.— zloty (16.30—16.60 P), buza 41.—42.— zloty (26.25—26.90 P), árpa 24.—26.— zloty (15.35—16.65 P) 100 kg-kint varsói vasutállomáson.

Termény- és takarmányfélék.

Gabona- és terményfélék. (A Budapesti Áru- és Érték-társaság hivatalos drójezzése.) 1929 június 13. Árak budapesti paritásán 100 kg-kint. Készárú üzlet: Buza, 77 kg-os, tiszavidéki 21.90—22.10, felsőtiszavidéki 21.60—21.80, fejmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 21.10—21.30, 80 kg-os, tiszavidéki 22.60—22.80, felsőtiszavidéki 22.20—22.40, fejmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 21.70—21.90, rozs, pestvidéki és más származású 17.25—17.50, takarmányárpa, I. r. 21.50—22.—, takarmányárpa, közepminőségű 20.50—21.—, sörárpa, felsőmagyarországi 24.—24.75, sörárpa, egyéb 23.50—24.—, zab, I. r. 19.25—19.75, zab, közepminőségű 18.50—18.75, tengeri, tisztított állomásokról 25.25—25.75, egyéb állomásokról 24.40—24.75, buza-korpa 13.50—13.75 P. Határidőüzleti záróárfolyamok: Buza, októberre 18.58—18.60, márciusra 20.13—20.15, tengeri, júliusra 24.42—24.44, májusra 18.30—18.32 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze gabonaosztályának jelentése.) 1929 június hó 13-án, jobb kereslet következtében mérsékelt forgalomban a készárúpiacra szilárdult a kenyérmagvak irányzata és a buza 40—50, a rozs pedig 50 filléres áremelkedést ért el. A takarmányfélék piacán az árfélék változatlan jegyzés mellett üzlettelenség. Csekély forgalomban a dunántúli tengeri ára 35—40 fillérral emelkedett. A zab ára nem változott. A határidőüzleti piacon szilárd volt az irányzat. Az árak 50—65 fillérral emelkedtek.

Liszt- és őrléménypiac. Budapest, 1929 június 13. Lisztárak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai június-július hóra skontóval: duplanullás 38.—, 0-as 37.50, 1-es 37.—, 2-es 36.50, 4-es 34.—, 5-ös 31.—, 6-os 28.—, 8-as 20.—, rozs 0-as 30.—, rozs 1-es 27.—; vidéki kis-malmok árai skontó nélkül, készpénzért, promptra: duplanullás 33.50, 0-as 33.—, 2-es 31.—, 4-es 29.50, 6-os 23.—, 8-as 19.50, rozs 0-as 26.—, rozs 1-es 24.— P q-kint.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze gabonaosztályának jelentése.) 1929 június 14. Árak q-kint Budapesten: buzakonkoly 16.—, buzakarpa 14.50, buzatakarmányliszt 17.50, konkolyra 17.—, répaszelet, szártított 12.50, rozskonkoly 16.—, rozskarpa 15.—, rozstakar-mányliszt 17.50, szójababpogácsaliszt (kis tételben) 33.— P.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze vetőmagosztályának jelentése.) 1929 június 14. A piac forgalma érzékenyen megcsappant. Szinte feltűnő volt, hogy sem a vevők, sem az eladók nem érdeklődtek, amiben nagy része volt annak, hogy a külföldi piacokon is általában nyugodt volt az üzlet. Új termelési bióheremag helyzetében sem állott be lényegesebb változás. Francia- és Olaszországból érkező tudósítások szerint a bióheretvetések jól fejlődnek ugyszintén nálunk is meglepően javultak a terméskilések. Emhítésre érdemes, hogy míg más években a spekuláció e cikkben a külföldi piacok legcsekélyebb árhullámzását is jelentősen megerősöve vette át, addig most ezeket a körülményeket figyelmen kívül hagyva, teljesen távol tartja magát a bianco vételektől. A jelenlegi időszakban vehető magvakból a gazdák a legzűkségebb mennyiséget vásárolják. Nagyobb érdeklődés csupán muhar, köles és tarlóéremag iránt nyilvánul. Árak nyersárúért 100 kilogrammonként budapesti paritásán, ráhóság szerint: Bab, fehér 75—85, bab, tarka 56—62, csillagfűrtmag 22—24, kendermag 42—46, köles, varos 34—36, köles, szárké 32—35, köles, tarka 28—30, lenmag 52—56, mák, étkezési célokra 112—116, muharmag 66—70, mustármag 62—66, pohánkamag 28—30 pengő.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termelői Egyesült Szövetkezetének jelentése.) 1929 június 14. A mai felhozatal a budapesti vásárcsarnokba 3 vasuti kocsis 6-burgonya és 31 vasuti kocsis új burgonya volt, részben belföldi, részben külföldi áru. Árak nagyban vásárlásnál métermázsánként a következők: Élla burgonya 9.—, étkezési Wohlmann burgonya 6.—6.50, fehér-burgonya 7.—7.50 új burgonya 24.—27.— P. Az ó-burgonyapiac üzletelen, irányzata lanyha. Az új burgonya ára a nagy felhozatal miatt a hajnali 27 P-ről később 24 P-re esőkcent.

Budapesti takarmányvásár. (Budapesti székesfővárosi vásárgazdasági igazgatóságának jelentése.) 1929 június 11. Árak métermázsánként pengőben: réti széna I. r. 6 11.—14.—, réti széna II. r. 6 8.50—10.—, réti széna I. r., új 9.50—10.50, réti széna II. r., új 8.—9.—, réti széna III. r., csomogalásra 4.—8.—, lucerna és rozskeverék 7.50, lucernaszéna 10.50—12.—, lucerna (felszár) 7.50—10.—, lucerna és szónakeverék 8.50—9.50, alomszalma I. r. 4.50—5.—, alomszalma II. r. 4.—, zsup-szalma 10.— P.

Külföldi terményfélék. Pozsony, június 13. Kenyér-gabonában változás nem állott be. A forgalom igen szűk keretek között mozgott. Korpában nagyobb érdeklődés jelentkezett, arra lefelé irányuló tendenciát követett. Jegyzések 100 kilonként egyéb megjelölés híján feladóállomásról: Magyar buza tranzit Oroszvár 134—135, La Plata buza július-augusztusra 132—133, buza- és rozskarpa 95—97, jogoszlav korpa 90—92, tranzit Szab 88—92, román 85—87, takarmányliszt 120—125, malátacsira 100—105, répaszelet 85—87, malomhulladék 90—95 cseh korona. (1 cseh korona = 0.17 P.) A többi jegyzés nem változott. — *Wien*, június 13. A wieni piacon a helyzet változatlan, annak ellenére, hogy Budapestszől szilárdult jelentettek. Kötések csak kisebb számban jöttek létre. A hivatalos jegyzések teljesen változatlanok. — *Hamburg*, június 13. A forgalom ismét rendkívül cse-

des volt s az üzleti tevékenység igen szűk keretek között mozgott. Külföldi árpa és tengeri olcsóbb. Zab szintén alacsony árakon volt kapható. Jegyzések tonnáknként: buza franko Hamburg 228—230, ab Mecklenburg—Hollstein 214—216, rozs franko Hamburg 208—210, ab Mecklenburg—Hollstein 194—196, sörárpa 180—206, dunai 164—166, kanadai 163—170; zab franko Hamburg 204—206, ab Mecklenburg—Hollstein 191—193, tengeri eredetűnek megjelölése nélkül, elvámolatlanul franko Hamburg 163—167 márká, (1 márká = 1.36 P.) Külföldi gabona cifjegyzei: Ia Manitoba buza júniusra 12.20, IIa júniusra 11.85, IIIa júniusra 11.65, Rosafé júniusra 10.35, Barusso júniusra 10.30, Hard-winter júniusra 10.95, dunai délorosz árpa loko 9.50, La-plata júniusra 9.30, Western rozs loko 9.80, un Clipped Piata zab júniusra 6.72 1/2 hfl. (1 hollandi forint = 2.30 P.) Polhards buzakarpa hajúton 110, Brahn deffó 112 1/8 shilling. — *Liverpool*, június 13. Buza júliusra 7.11 1/4, októberre 8.2 1/8, decembeire 8.4 1/8 shilling. (1 shilling = 1.39 P.) Az irányzat szilárd. — *Chicago*, június 13. A buzapiacban nyitáskor kifejezetten szilárd megítélés urakodott. A farmer-bill sorsát illetően ma is az a vélemény volt tulsulyban, hogy a szenátus végül mégis csak elfogadja a javaslatot. A tőzsdéidő további folyamán újabb javulás jelentkezett úgy, hogy a jegyzések közel másfél centes árjavulást értek el. A liverpooli szilárd árlat is öszlőzözen hatott. Zárlat felé kissé gyengült az irányzat és realizációk folytán a mai árnyereségek jelentéken részé elveszett. A tengeri piacon a kedvezőtlen idő-járási hírek hatása alatt az árköveteléseket megrágrították. Zárlati árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza júniusra 107 (105 1/8), szeptembeire 111 1/4 (110 1/8), decembeire 117 (115 1/8), tengeri júliusra 92 1/4 (92), szeptembeire 91 1/8 (91 1/8), decembeire 86 1/4 (85 1/8). Zab júliusra 44 1/8 (44), szeptembeire 43 1/4 (42 1/8), decembeire 45 1/8 (45 1/8). Rozs júliusra 82 1/2 (81 1/8), szeptembeire 85 1/8 (85 1/8), decembeire 90. — *Winnipeg*, július 13. Zárlati árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza júliusra 115 1/8 (114 1/8), októberre 113 1/8 (113), decembeire 112 1/8 (111 1/8). (1 dollár = 5.71 P.)

Allatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdasági igazgatóságának jelentése.) 1929 június 13. Felhajtott bika, I. r. 12, II. r. 120, III. r. 68, ökör, I. r. 153, II. r. 260, III. r. 48, tehén, I. r. 21, II. r. 303, III. r. 68, bivály, III. r. 8, összesen 1051 darab és 1 rugott. A vásár irányzata lanyha volt, az árak az összes minőségeknél kg-kint 4—8 fillérral estek. Eladatlannul visszamaradt 139 drb. Árjegyzés előszuliban kg-kint: bika, magyar, II. r. —32—35, bika, tarka I. r. 1.04—1.14, kivételesen 1.16, II. r. —92—1.02, III. r. —72—90, ökör, magyar I. r. 1.06—1.16, kivételesen 1.24, II. r. —78—1.04 III. r. —46—76, ökör, tarka I. r. 1.02—1.18, kivételesen 1.30, II. r. —78—1.—, III. r. —56—76, tehén, magyar II. r. —72—1.06, III. r. —40—70, tehén, tarka I. r. 1.—1.10, kivételesen 1.14, II. r. —68—98, III. r. —44—66, bivály, magyar —60—80, növendék (éves) —70—1.12, kicsontozni való —32—44, rugott borjú —72 P.

Budapesti szarvómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdasági igazgatóságának jelentése.) 1929 június 11. Felhajtás 493 darab, ugy mint 398 darab élő belföldi szopos borjú és 95 darab élő bárány. A vásár irányzata lanyha volt, az árak kg-kint 10 fillérral estek. Eladatlannul visszamaradt 95 bárány. Jegyzett árak: Élő borjúk, belföldi szopos: I. r. 1.50—1.62, kivételesen 1.70, II. r. 1.28—1.44 P.

Tenyészmárkák és jármosok. (Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) 1929 június 14. I. rendű belföldi jármosok (tarka) 1.—1.02, I. rendű belföldi jármosok (fehér) —98—1.02, 1 1/2—2 éves szők —96—1.—, 1 1/2—2 éves tinók —96—1.—, fiatal frissfejős tehén 1.40—1.50 P.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkeze sertésértékesítőinek jelentése.) 1929 június 13. A csütörtöki ferencvárosi nyit és zárt vásárra a felhajtás 2594 darab volt, ebből angol 141 darab volt, eladatlannul visszamaradt 68 darab, angol semmi. Élénk irányzat mellett a következő árakat jegyztük: Prima urasági 1.74—1.78, prima szedett 1.74—1.78, közép 1.60—1.68, könnyű, jobb 1.30—1.40, könnyű, silány 1.20—1.30, öreg urasági 1.64—1.68, öreg szedett 1.44—1.54, angol sonkamalac 1.40—1.80, kivételesen 1.36, szalonna 1.88—1.94, zsír 2.04—2.10, hus 2.10—2.48, hasított fél-sertés 1.80—2.28 P. A beállítás való sorány sertés 1.40—1.50 P kg-kint. A pénteki vásárra a felhajtás 1000 darab volt. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze bizományi hírlapjára sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.)

Budapesti lovásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdasági igazgatóságának jelentése.) 1929 június 6-án a vásári forgalom élénk volt. Felhajtott I. oszt. 16 602 darab, eladott 379 darab, eladatlannul maradt 223 darab. Árak: Jobb minőségű lovak: csikó 30—120, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 300—650, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 200—510, számar 30—50, öszvér 100, alárendelt minőségű lovak 50—300, vágólovak 30—240 P. Fővárosi vágóra vásároltak 145 darabot, vidéki vágóra vásároltak 39 darabot.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állat-értékesítő R.-T. jelentése.) A f. hó 10-i, hétfői fővásár felhajtása: belföldi 941, magyarországi 525, cseh-szlovákiai 178, jugoszláviai 58, romániai 932, összesen 2654 darab. Az irányzat élénk volt, az extrém és prima minőségek ára 5 garassal, egyéb minőségeké 10 garassal drágult, bika ára 5 garassal olcsóbbodott. Jegyzések: ökör, extrém 2.—2.10, I. r. 1.80—1.90, II. r. 1.30—1.60, III. r. 1.30—1.40, bika, extrém 1.50—1.60, I. r. 1.40—1.50, II. r. 1.30—1.40, III. r. 1.20—1.30, kicsontozni való —90—1.10, tehén, extrém 1.70—1.80, I. r. 1.40—1.50, II. r. 1.30—1.40, III. r. 1.20—1.30 schilling.

Wieni sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Állat-értékesítő R.-T. jelentése.) A folyó hó 11-i, keddi fővásár felhajtása: belföldi husseret 167, zsirsértés 1, magyarországi husseret 225, zsirsértés 6.6, lengyelországi husseret 8419, romániai husseret 1138, zsirsértés 434, jugoszláviai husseret 282, zsirsértés 970, dániai husseret 22, összesen husseret 10,253, zsirsértés 2061 darab. Az irányzat ugy husseretben, mint zsirsértésben közepes volt. Árak: Prima zsirsértés 2.30—2.35, kivételesen 2.40, öreg zsirsértés 2.10—2.25, szedett zsirsértés 2.25—2.45, keresztetett 2.30—2.50, kivételesen 2.55, husseret 2.10—2.35, kivételesen 2.70 P.

Csehországi állatok. (A Magyar Mezőgazdák Állattérképítő R.-T. jelentése.) A folyó hó 10-i, hétfői marhavásár felhajtása 994 darab volt, közepes irányzat mellett. A sertésvásár felhajtása: hussértés 4334 darab, zsirsértés 913 darab. Az irányzat hussértésben szilárd, zsirsértésben közepes volt. Ökör I. r. 8—9:25, ökör II. r. 7—8:20, tehén I. r. 7—7:75, tehén II. r. 5:50—6:00, bika I. r. 7—8:50, bika II. r. 6—6:00, növendék I. r. 8—9:20, növendék II. r. 5:50—7:00, hussértés I. r. 11:60—12:20, II. r. 11—11:50, zsirsértés I. r. 12—12:30, II. r. 11:40—12:10 cK.

Tej- és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 június 2-től június 8-ig jegyzett árak pengőben. Teljes tej literje 3—4—40, lefőlözött tej literje 16, habtejszín literje 3—4—4—, tejfel literje 1:80—2:40, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 6—7:40, nagyban 5:60—6:20, szedett vaj kg-ja kicsinyben 4:20—4:80, tehenitúró kg-ja kicsinyben 1—1:40, juh-túró kg-ja kicsinyben 3:20—3:60, grói sajt kg-ja kicsinyben 4:80—5:60, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2:80—4:20, emmenthali sajt kg-ja kicsinyben 5:40—6:50 P.

Tejplac. (A Budapesti Központi Állattérképítő R.-T. jelentése.) 1929 június 12. Árusító fiókjainkban a kanna-tej fogyasztói ára változatlanul 40 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 június 2-től június 8-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja 1:70—4:50, tyúk, élő, darabja 3—7—, ruca, élő, darabja 4—5—, hizott, leölt ruca, kg-ja 2:80—3:50, hizott, leölt pulyka kg-ja 2—3:20, libamáj kg-ja 4—12—, ludzsír kg-ja 3—5—, tojás darabja 10—14 P.

Gyapju. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése.) Budapest, 1929 június 14. A gyapju piacon a forgalom megkezdésénél melegebb, az árak általában változatlanok. Az árak kilogrammonként a következőképpen jegyezhetők: Homokos és gyengébb gyapju 1:60—1:80, közepminőségű fésűs, vagy szövet gyapju 1:80—2—, nagy uradalmi prima fésűs gyapju 2:10—2:20 P.

Gyapju világti hírek. (A British Hungarian Trading Corporation Ltd. jelentése.) London, 1929 június 5. A gyapju piacon a június hónap esendős üzletmenetét jelent, a kereskedők azonban már készülnek az újonnan nyitott gyapju megvételére. Az angol gyapju piacon nehéz megfelelő árakon vevőt találni. A lezajlott londoni aukciókról sok gyapju maradt vissza, pedig július 9-én már kezdődik a londoni aukciók 4-ik szériája. Bradfordból jelentik, hogy ott a merinó gyapju a mostani árak mellett olcsónak mondható, mégsem hajlandó senki spekulatív előkora vásárolni. Ennek oka pedig csak a gyapju-feldolgozó ipar helyzetében keresendő, noha mindenki biztosra veszi, hogy mihelyt a kereslet megindul, az árak magasabbak lesznek. Liverpooli jelentés szerint a keletindiai gyapjuaukciók negyedik szériája lezáródott. Kevés vevő volt az aukción, a felkínált 4283 bála között pedig sok hulladék és piszkos gyapju volt, bár az ezek iránt megnyilvánuló kereslet hullámzó; a tiszta gyapju iránti kereslet elég kedvező volt és az árak szilárdak voltak. Az elmult 4 aukciószéria alatt összesen 19,784 bála gyapju ajánlottak fel, amelyből 14,535 bálát eladtak.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon az elmult hét óta a marhabőr ára változatlan maradt, a borjubőr azonban f. hó 8-a óta 20 fillérrel drágult. Árak: marhabőr, magyar (25—35 kg-os) 0:90—1—, (36—49 kg-os) 0:80—0:90, (40 kg-on felül) 0:70—0:80 pengő kg-kint; a tarka marhabőr ára (25—35 kg-os) 1—1:10, (36—49 kg-os) 0:90—1—, (40 kg-on felül) 0:80—0:90 pengő kg-kint. Borjubőr (hosszu láb) 1:90—2—, báránybőr fehér merinó 2:50—3— pengő kg-kint.

Különfélék.

Paprika. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi iródlójának jelentése.) Budapest, 1929 június 12. Termelői árak: Szegeden: Csöves paprika füzereknél 10—12—, édesnemes paprika kg-kint 5:50—5:70, felédes paprika kg-kint 4:50—5—, rózsapaprika kg-kint 3:50—4—, II. rendű 1:20—1:50, III. r. paprika kg-kint 1:50—80 P. Kálcsán: Édesnemes paprika kg-kint 5:30—5:50, rózsapaprika kg-kint 3:40—3:70, II. r. paprika kg-kint 1:50—2:80, III. r. paprika kg-kint 1:70—1:20 P.

Zöldseg és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 június 2-től június 8-ig jegyzett árak pengőben: Sárgarépa —20—40, petrezselyem —40—80, zeller —70—120, kalarábé —80—1—, kalarábé darabja —04—30, karfiol 1:40—4—, vöröshagyma —16—28, fokhagyma —40—80, cékla —20—40, fejeskáposzta —55—80, kelkáposzta —50—120, tejfeszalata darabja —03—12, torma 1—2—, rózsaburgonya kicsinyben —24—38, nagyban q-kint 13—30—, közönséges burgonya kicsinyben —14—20, nagyban q-kint 10—13—, kifuburgonya —30—44, championgomba 3—5—, hónapos retek csomója —03—16, uborka 1—2—, zöldpaprika darabja —10—40, tők 1:20—2—, paradicsom 7—8—, zöldbab, ujd., külf. 3:20—5:50, zöldborsó, hüvelyes —40—70, spárga —30—2:20, sóska —30—60, spenót —30—50, alma, külf. —70—3:40, cseresznye —80—3—, kerti nemes eper —80—2:60, egres —60—1:20 P.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 június 2-től június 8-ig jegyzett árak pengőben: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 2:60—4—, nagyban 2:40—3:20, ponty, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 1:60—2:40, nagyban 1—1:80, harcsa, élő, kicsinyben, nagyság szerint 4—6—, harcsa, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 3—6—, nagyban 2:40—3:20 P.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének bortérképítő osztályának jelentése.) 1929 június 14. A borpiac változatlanul lanyha. Mult évi borokból, főleg a silány minőségűekből a termelőknél még nagyobb készletek tárolnak, akik azokat erősen kínálják. Az árak változatlanok: 8—10 Maligand-fokos paraszt áru 2:20—2:40, magasabb fokú borok 3—pengőig. Úrasági tétel, alacsony fokú borok 2:50—3—pengőig, magasabb fokú borok 3—3:50 pengő minőség szerint és literenként. Magasabb fokú, különösen nemesebb fajborokért egyes helyeken magasabb árakat is fizetnek és ilyenek iránt mutatkozik némi kereslet. A szőlők majdnem mindenütt szépen fejlődnek és több vidéken a virágzás jó idő mellett már folyamatban van.

Szész és szeszszitalok. 1929 június 14. Az összes szesz-kategóriák változatlanul jegyeznek. A forgalom a detail-üzletben változatlan, finomított és denaturált szeszben élénk volt a kereslet. Gyümölcs-pálinkafélékben a kereslet az utóbbi hetekben élénkebb volt és törököl 4:20—4:30, seprő-pálinka 4:20—4:30, szilviorium (nyári áru) 5—5:20, kék áru 6—6:20, borpárlat 5:20 pengőig kelt el, ab termelői állomás, 10,000 literfokonként + 2% forgalmi adó.

Cukor. (M. T. I. jelentése.) London, 1929 június 13. Cukortőzsdezárlat: „B” típusú fehércukor londoni szabadraktárból decemberre 9/10—9/10—1/2 shilling per cwt. (1 shilling = 1:30 P, 1 cwt = 50:8 kg.) Az irányzat nyugodt, a forgalom élénk.

Fapiac. A tűzifapiac nagyobb tételek kerültek felszínre, amelyek a meggyengült kereslet folytán az árakra nyomást gyakorolnak. A székesfővárosi tűzölésraktár június 8-án tartott versenytárgyalásán a 2000 vagon szükséglettel szemben az ajánlattevők 16,000 vagon ajánlottak fel. Bellődi százaz hasábfá 230—250 P, őszifá 195—220 P, ab feladó-állomás, erdélyi importfá 240—265 P vagononként határ-állomástól. A fenyőfa- és lombfapiac változatlan árak mellett állt.

Országos állatvásárok. 1929 június 17-től 1929 június 24-ig. Június 17. Kadarkut, Nemesvid, Tolnanémedi, Nagybaracska, Békéscsaba (2 nap), Jászapáti, Kisvárd, Június 18. Szabadhidvég, Mihályi, Habót, Apostag, Június 19. Magyaromcake, Kaba, Kiskunhalas, Június 20. Sütő, Gindicsalád, Pácsa, Debrecen, Bodvaszilás, Június 21. Pátza, Szarvas, Komádi, Csenger, Június 22. Makó, Dömsöd, Június 23. Kiskun-dorozsma, Kisujszás, Nagykőrös, Június 24. Szászvár, Mohács, Komárom, Barcs, Zákány, Igal, Mozsóg, Csorna, Kőrmend, Csögle, Nagyvácsony, Bánokszentgyörgy, Kiskomárom, Zalaszentgrót, Tiszacsécs, Hajdúszoboszló, Újszász, Ocsa, Dunapataj, Vác, Mezőkövesd, Sajószentpéter, Pásztó, Szob, Balassagyarmat, Ricsé, Tolcsa, Tokaj.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Cs. P. Keszthely. A csalán levelei zsege állapotban baromfi részére kedvelt takarmányt adnak, amely azonban alig bír olyan táplálékértékkel, mint a többi lombtakarmány. A csalánban ugyanis több a nyers rost, mint más lombtakarmányban, amivel magyarázható, hogy a háboruban a csalán textiltipari feldolgozásra is szolgált. Míg a csalánszénája nyers rosttartalma 35% körüli, addig pl. a szőlőlombból készült szénában a nyers rosttartalom csupán 8% körüli. Ugyancsak kisebb a csalán fehérjetartalma, mint a legtöbb egyéb lombé, így pl. a szőlőlomb szénája 10%, a csalánszénája 5% körüli nyers proteint tartalmaz. Emészthető fehérjetartalma június hónapban szedve 2:5%-ra, keményítőértéke 20%-ra becsülhető. W. I. dr.

Férfi tehénbőr-bakancs, tiszta bőranyagból P 41—

Férfi sárga strapapicó, amerikai for. P 12-50

Férfi box, egész cipő... P 20—

Gummitalpu vászoncipő: 25-27 P 3:75 35-41 P 4— 28-34 P 3:50 42-48 P 4:50

Sandál, külföldi: bőrből készmunka 19-23 P 3:20 30-35 P 3:40 23-25 P 3:80 36-40 P 7— 26-29 P 4:70 41-46 P 7:80

Postai megrendelési pontosan teljesít

Kiss H. cipőnagykereskedő, Budapest, VII., Miksa-utca 13. Dobány-utca szarok 5708

SODRONYKÖTÉL

Deichsel

BUDAPEST VI. VILMOS CSÁSZÁR-UT 61

Hirneves Szent Egydy-i GÖZEKEKÖTELEKET

legelőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője: 6715

Magyar Béla

Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30. Telefon: T. 244-47

EZT AZ ÚJ TRAKTORKÖNYVET MINDEN GAZDÁNAK EL KELL OLVASNIA! MOST JELENT MEG! FELTŰNÉST KÉLTŐ ÚJ DÖNŐBŐ!

A traktorok jelentősége a mezőgazdaságban

(A gépmunka helyzete és jövője)

122 oldal, sok ábrával Ára 7 pengő

Írta: Rothmeyer Imre m. kir. gazd. tanácsos, az ÜNDE titkára

Rothmeyer a tanulmányában a traktorvásárlástól kezdve végig, A GÉPMUNKÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ ÖSSZES KÉRDÉSEKET A GAZDA SZEMSZÖGÉBŐL NÉZVE VILÁGÍTOTTA MEG. Utóbbit azért emeljük ki, mert a mű szerzőjének kifejtett álláspontja többször elöntötte a II. sz. gyári és kereskedelmi érdekeltségek álláspontjával.

„Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.

TRÁGYALE-ÉS VIZHORDÓK. TRÁGYALESTYŐK. ÁLLANDÓAN KÉSZLETEN.

Mindegyik szivattyú bármely célra és üzemre

Állandóan készleten ábra szerinti és egyéb kivételű

Kézivételű erőszemű TRÁGYALE-SZIVATTYÚK Győző Béla és Farsa szivattyú és felszerelési specialiták Budapest V. ker. Ácsi-utca 30c. Telefon: Autóposta 242-17.

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T.

BUDAPEST, V. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-UT 32. SZÁK

A Gyári Wagongyár szerelvények gyártmányainak vesztékeztetése

Modern gazdaságokban kitűnően bevált

Paba

szekérkerék

hajlított talppal, vasalva. — Tökéletesen száraz faanyag! — Rendkívül tartós! — Készül minden járatos méretben.

Uj szakkönyvek!

Koticz Endre dr.: Gazdasági éleltek tervezése... 7—

Perneczky Béla dr.: Gardasági jg... 9—

K. Herdizsák E.: Mal traktoraink s a gépvezetés idegéről kérdése... 10—

Bartholdeiszky-Gölnitzky: Gyak. jgkárbeszélés... 12—

Westik Vilmos: Összetű növénytermelés... 12:30

Valló Árpád: A méhtenyésztés vezérlése 3. kiadás... 9—

Fent István: A szelvénytervezés gyakorlati kézikönyve... 5—

Konkoly Thege S. és Póh H.: I. beismarok a Széchenyi-féle tanegyetemen végzett kísérletekről... 3—

Rothmeyer I.: A traktorok jelentősége a mezőgazdaságban... 7—

Gárdonyi-Kovács: A gazdaságon dolgozó... 5—

Gyárfás József: A szőlőtrágya és alkalmazása... 8—

Béla-Winkler: Baromfi-tenyésztés 2. bőrcsúti kiadás... 6—

Fodor Ferenc dr.: Magyarország mezőgazdasági földrajza... 30—

Hossy L. K.: A kutyák sportozási tenyésztése... 3—

Viláx Ö.: A háziállatok és állatorvosi... 3—

Manninger-Gömböry: Milyen borsot termeljünk... 3—

Dörner Béla: Retek és legelők művelése, 2. kiadás... 14:30

— Kereskedelmi trágák beszerzése... 18—

— A sertés és tenyésztése... 18—

Bittera M.: Áll. növénytermesztésben, 2. kiadás... 8—

Weilmann O. dr.: A borjú felnevelése... 4—

Karoly Rozsó dr.: A kagyló adól... 8—

Perneczky: Ösledek és gépmunkák balesetbiztosítása... 2:40

Osik László: Zöldtakarmányok konzerválása. (Szőke)... 8—

Szilassy-Gräbner: Szálas takarmány-növények term. 2. kiad... 14—

Fakata: Fajbaromfi-tenyésztés és betegségek... 9—

Fredmorsky Dező: A tojásfarmer... 5—

Weilmann O.: Állatános állattenyésztés, 2. kiadás... 12—

Weister Ferenc: Haszonos hajtó tyuktenyésztés... 12—

Béla László: A burgonya termelése és nemesítése... 7:30

Szabó Zoltán: Szőlő növények eltele és gondozása... 9—

Viláx Ö.: A szőlőtrágya készítése és alkalmazása... 8—

Mohács Mátyas: Bogyógyümölcsök termesztése... 5—

Bittera Miklós dr.: Műtrággyák és műtrággyák... 4:40

Westik Vilmos: Sertés-tenyésztés és hizalás... 4:30

Erdő-Gölnitzky: Mezőg. traktorok szerkezete és kezelése... 10—

Szönyay Lóránté: A modern csirkefarm... 4—

Gyárfás József: Műtrággyák gyártása... 3:30

Appel-Takács: A burgonyatermesztés... 7—

— A burgonyatermesztés... 7—

Schandi J.: A juh és kecske tenyésztése... 6—

— A sertés tenyésztése. 142 oldal... 6—

Gyak. tanácsok a takarmányosság egyháztára... 2:30

Kreybig L.: Az iszidőtrágya nemes országtára... 2—

— A talaj élete, javítása és trágyázása... 30—

„Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.

A legkötelesebb cséplést
 csak a szabadalmazott
dobkosárbetétléceim 5650
 alkalmazásával, mert csak ennek segítségével lehet a kalászból a gabonát az utolsó szögig kieséltetni

Raktárról postán is, azonnal szállíthatom: **KEMÉNY MANÓ** gazdasági cikkek szaküzlete, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8. sz.

Autó- és szántómotor FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA
 és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése 6908

DEDICS TESTYÉREK
 Budapest, VIII., Thék Endre-utca 16.
 Telefon: J. 303-45
 Alapítva 1903

MINDENÜTT SEGIT
 a csekély üzemköltségű, feltétlen megbízható, hosszú élettartamu **LISTER MOTOR.**
 15-20 lóerős angol

Magyarországon 20 év óta 1000 darab **LISTER MOTOR** van üzemben.

Vezérképviselőt:
Südfeld Gábor
 okl. gépészmérnök.
 Budapest, VI., Szondy-u. II. szám.
 Telefon: Aut. 246-11

Nyugatmagyarországon
 16 magyar holdas parkban

nagy grófi kastély eladó. 6184

Érdeklődni lehet **dr. Kalledey Jenő** ügyvédi irodájában,
 Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 12. sz.

Tejszint, vaját, tejet veszünk.
VITAMIN TEJIPARI VÁLLALAT,
 Budapest, VIII., Kálvária-utca 23. 6082

Biztosabbá és olcsóbbá tehetjük a gépmunkát
 ha köretjük

Rothmeyer Imre Öngye lítár: „A traktorok jelenlegi a mezőgazdaságban” című könyvébe foglalt tanácsait 7 pengő ellenében bérmentve a „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. k. adja.

SCHILLINGER MIKSA
 zsák-, kötéláru, szőlő-kötöző-manilla, ponyva.
Zsák- és ponyvakölcsonzés
 Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

Mérleggyár
ZISKA J. utóda
Rostély György
 Budapest, VI., Eötvös-utca 47. sz.
 Telefon: T. 246-12
 „Mérleggyárak szívesen fogadják”
 Argyazókat bérmentve küldjük!
 Alapítva: 1872. — Jókubanlévő használat, de már kijavított és átkecskelt mérlegék is kaphatók. 6655

MEGJELENT
Dr. KOTSIN ENDRE építészmérnök
GAZDASÁGI ÉPÜLETEK
 című tervgyűjteményének
 2. bővített, újonnan átdolgozott kiadása.
ÁRA 7 PENGŐ.

Tartalmaz a gazdasági építészeti köréből 32 tervrajzot (kiszáza, cseléd, intézői lakóházak, istállók, különféle pajták, trágyatelepek stb.) és minden tervhez egy pontos költségvetést is, ami a mű tanulságát és használhatóságát nagyban emeli.

„Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, Üllői-ut 25.

Traktor- és autóműtök javítását 6060

és új hűtők szállítást gyorsan és legjobb kivitelben legolcsóbban vállalja a legelső és legnagyobb hazai hűtőgyár

„IKARUS”
HŰTŐ- ÉS FÉMÁRU R.-T.
 Budapest, VI., Országbíró-utca 26. b.
 TELEFONSZÁM: LIPÓT 978-93

Minden baromfi-tenyésztő olvassa el
 Dr. Lantos Lyka Antal és Dr. Meister Ferenc

Hasznos hajtó tyuktenyésztés kiskatéja

című, 192 oldalas, sok képpel díszített művet.
ÁRA 5 PENGŐ.

Ez a kis kate az egyszerű csirke-, tyúk- és kakastenyésztés irányítására íródott és röviden, tömören, minden tudományos magyarázat nélkül ad minden szaktávány kérdésre feleletet.

„Patria” R.-T. KÖNYVOSTÁLYA
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

Jászvinai bérgazdaságban

vasútállomás felsőmocsolád, eladó
 30 darab fejőstehén, 40 drb. növendék, 8 drb. jármosókör, 6 drb. növendékbika. 6187

KORAI RUZSA- és egyéb fajtájú burgonya-értékesítését elvállalom, szakszerű szállításhoz szakközveggelmelemmel segédkezet nyújtok minden felvilágosítással szívesen szolgál.

SCHÖNVALD LIPÓT burgonyaközvetítő irodája.
 Budapest, IX., Lónyay-u. 46. Tel.: A. 874-42
 Távirati cím: KARTSCHÖNVALD Budapest. 6188

Cecén

(Főér megye) fokvó 620 holdas, főleg szőlővel művelve álló, saját kezelésben lévő

birtokomat urilakkal 6189

együtt megfelelő bérletnek 10 évre haszonbérbe adnám. Özv. Csilléry Andorné, u. p. Nemetkér.

JOHN DEERE traktor

Jó
 a traktor, ha anyaga megbízható, szerkezete jól működik, munkája kiadós, üzemanyagfogyasztása csekély.

Jobb
 a traktor, ha súlyelosztása is helyes, járása egyenletes, olajozása automatikus, hűtése a külső levegőtől független.

Legjobb
 a traktor, ha ezenfelül alkatrészeinek száma kevés, kezelése egyszerű, súlya mérsékelt, szerkezete légmentesen zárt, fordulatszám alacsony, örökifejtése, munkasebessége magas.

Mind ezt nyújtja Önnek a

JOHN DEERE traktor
Földművelő-, Traktor- és Gépkereskedelmi RT.

Telefon: L. 912-64 Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61. Telefon: L. 912-64

Most jelent meg!!!

Baromfi betegségek

II. bővített kiadása

Írták:
Balás Károly és Winkler János

192 oldal 77 képpel — Ára 6 pengő

„Patria” R.-T. KÖNYVOSTÁLYA,
 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. (Köztelek)

Juhsajtoltó por 6137
pasztilla
folyadék
„IMPERIOR” Vegyészeti Laboratorium
Budapest, VIII., Práter-u. 59/D.

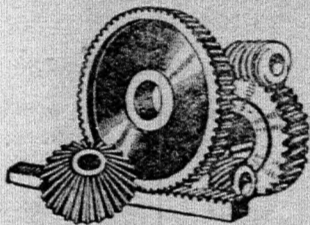
Háy Miksa okl. vegyészmérnök mezőgazdasági
kémiai laboratóriumában, Abony, Pest megye, végez
talajvizsgálatokat
Neubauer-féle módszer szerint, azonkívül 6111
műtrágya-, olaj-, takarmány- stb. vizsgálatokat

**Magyar Általános Köszénbánya
Részvénytársulat, Budapest**
V., Zoltán-utca 2-4.

Szállít: csépléshez, gőzsztántához és házfűtéshez
la tatai tojás- és léglabrikettet
la tatai darabos- és kockaszemet

Felsőgallai karbidot,
nagyüzilárdású portland cementet,
égetett meszet 7007

ÁLLAMI ELISMERŐ OKLEVÉL.

ALAPITTATOTT: 1909.

WEISZ A.

EZELŐTT

SERÉNYI

Fogaskerékgár
PRÁCIÓZS FOGASKEREK, AUTÓ-
ALKATRÉSZEK, GÉPGYÁRTÁS, HEN-
GER- ÉS FŐTENGELYKÖSZÖRÜLÉS
BUDAPEST, VIII., NAGYTEMPLOM-UTCA 34. SZ.
TELEFON: JOZSEF 398-05 és 455-85

A helyes kezelés!

Az állatok egészségi állapota elsősorban az okszerű ete-
téstől és a megfelelő gondozástól függ. Hasonlóképpen
a mezőgazdasági gépek jókarbanmaradása, ezáltal a
teljesítőképessége és üzembiztonsága is a megfelelő
kezeléstől és a felhasznált kenőanyag minőségétől függ.

Épen a mezőgazdasági gépek kenésére kell különös
gondot fordítani, miután ezek igen súlyos üzemi
viszonyok mellett dolgoznak.

Kizárólag a Vacuum Oil Company magasértékű Gar-
goyle-kenőanyagait használja és óvakodjék hasonló
hangzású utánzatoktól! Ezáltal biztosítja gépei üzemi
biztonságát, teljesítőképességét és jókarban maradását.

Mobiloil

A világ kvalitásosaja

VACUUM OIL COMPANY R. T.

BUDAPEST, V. ZRINYI UTCA 7. TEL.-AUT. 809.30 SZÉRIA

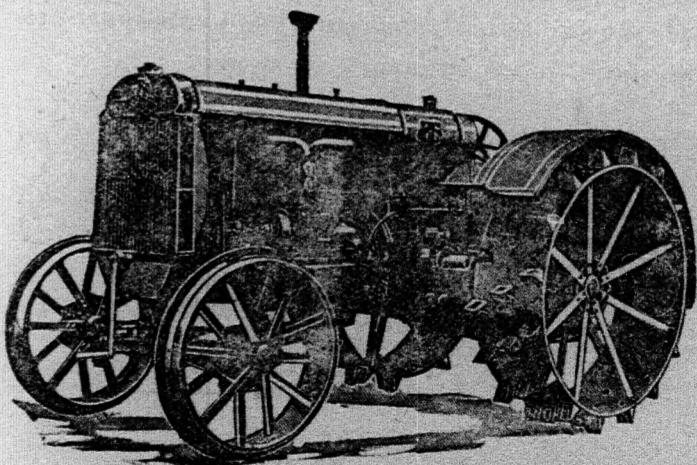
MARABU Kazánok és radiátorok központi fűtésekhöz.
Gőzfűző, gőzmosó- és fertőtlenítő-berendezések.
Oranier, Ichor és Marabu folytonógó kályhák.
MAGYAR RADIÁTORGYÁR R. T., Budapest 6162

SZEB Cementipari gépek és formák, teljes berendezések cementáru-
gyarak és, műkőgyarak részére. Építkezési gépek, keverők, felvonók.
SZANTO és BECK mérnök speciális gépgyára, Budapest

X., Gyömrői-ut 76-78.
József 350-88
Telefon: József 390-34

MOST JELENT MEG!
Széles takarmány-
növények természetese
3. kiadása
Írták: Szilassy Zoltán
és Grábner Emil
318 oldal, 104 ábrával
ÁRA 14 PENGŐ
"PÁTRIA" R-T. KÖNYV-
OSZTÁLYA, BUDAPEST,
IX., ÜLLŐI-UT 25. SZÁM

A magyar kir. kiz. szabadalmazott
HENNEFELD-féle
jégszekrények 6078
és sörkimérőkészülékek
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-u. 5. Tel.: 114-29
Belső műkölapokkal burkolva, nem rozsdásodnak,
nem oxidálódnak, 60% jégmegtakarítás!
Arjegyék ingyen és bérmentve!

Az amerikai TWIN CITY TRAKTOR

vezet
vonóhorogteljesítményben
tartósságban
gazdaságos üzemben

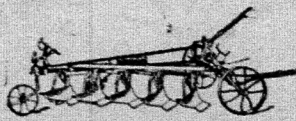
Üzemzavar nem fordulhat elő! Alkatrészszükséglet a legminimálisabb!
Saját érdeke ellen vét, ha nem kér árajánlatot!

Felvilágosításokkal és részletes árajánlatokkal készséggel szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

SPECIÁLIS **EBERHARDT** SPECIÁLIS

TARLÓHÁNTÓ, KEVERŐSZÁNTÓ-EKÉK ÉS TÁRCSÁSBORONÁK (PÁRATLAN TÁRCSAELOSZTÁSSAL)

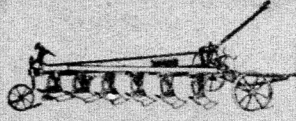
„RAPID III“
ötvasu tarlóhántó-
eke 100 cm. vágási
szélességgel.

FORDSON
traktorhoz.

Átalakítható
négyvasuvá.

Sulya
teljes felszereléssel
476 kg.

Szántási mélysége
10–20 cm.

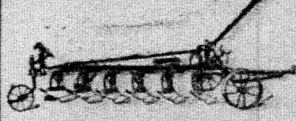
„SICCA“
hatvasu tarlóhántó-
eke 120 cm. vágási
szélességgel.

Kis Case
Kis Cormick
Kis Hofherr
Kis Hart-Parr
Kis Wallis
W. D.
Schlick-Hanomag
Austin
és az új Fordson
traktorokhoz.

Átalakítható 5-, eset-
leg 4-vasuvá.

Sulya teljes felsze-
reléssel 530 kg.

Szántási mélysége
10–20 cm.

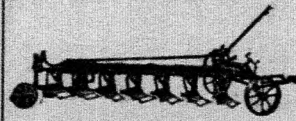
„SEXTAR“
hatvasu tarlóhántó-
eke 144 cm. vágási
szélességgel.

32 HP Case
30 HP Cormick
32 HP Hofherr
36 HP Hart-Parr
30 HP Wallis
30 HP Twin City
30 HP John Deere
30 HP Oil-Pull
30 HP Stock
és Caterpillar
traktorokhoz.

Átalakítható 5-, eset-
leg 4-vasuvá.

Sulya teljes felsze-
reléssel 610 kg.

Szántási mélysége
10–20 cm.

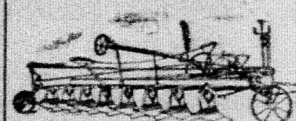
„HUNGARIA“
hétvasu tarlóhántó-
eke 168 cm. vágási
szélességgel.

36 HP Hart-Parr
38 HP Gém
32 HP Case
30 HP Cormick
30 HP Twin City
32 HP Hofherr
és Caterpillar
traktorokhoz.

Átalakítható 6-, eset-
leg 5-vasuvá.

Sulya
teljes felszereléssel
850 kg.

Szántási mélysége
16–22 cm.

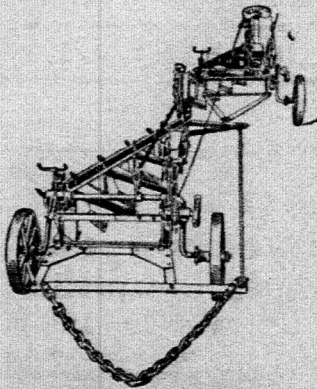
„OCTAVIAN“
nyolcvasú tarló-
hántó-eke 192 cm.
vágási szélességgel.

36 HP Hart-Parr
38 HP Gém
50 HP Hart-Parr
50 HP Twin City
50 HP Case
35 HP Oil-Pull
és Caterpillar
traktorokhoz.

Átalakítható 7-, eset-
leg 6-vasuvá.

Sulya
teljes felszereléssel
920 kg.

Szántási mélysége
10–20 cm.

2 „Rapid III“
2 „Sicca“
2 „Sextar“
2 „Hungaria“
2 „Octavian“
összekapcsolva,
mint 10, 12, 14 és 16-vasú
tarlóhántó-ekék
36 és 50 HP Hart-Parr
38 HP Gém
32 és 50 HP Case
32 HP Hofherr
30 HP Cormick
30 és 50 HP Twin City
és Caterpillar
traktorokhoz.

Ujdonság!

„ALBA“ és „ROTUNDA“ TÁRCSÁSBORONA

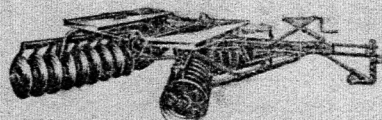
A LEGMODERNEBB ÉS LEGTÖKÉLETESEBB KONSTRUKCIÓ,

mert az elülső sorban levő páratlan tárcsamennyiséggel szemben a hátsó sorban páros, a hátsó sorban levő páratlan tárcsamennyiséggel szemben pedig az elülső sorban páros mennyiségű tárcsa van elhelyezve úgy, hogy középtűt megmun-
kálatlan sáv nem marad,

8 tárcsa 7 tárcsa

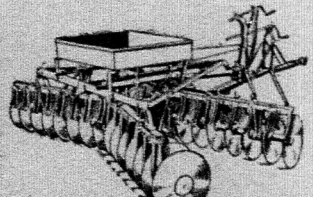
7 tárcsa 8 tárcsa

külön készülék segítségével az egyenletes munkamélység pontosan szabályozható,
zsirozása TECALEMIT-szivattyúval történik, tehát egyszerű és gyors.

„ALBA“

A legkisebb traktortól a leg-
nagyobbig a legmegfelelőbb tár-
csásboronát szállítjuk 210 cm.-től
340 cm. munkaszélességig.

„ROTUNDA“

Hajlandók vagyunk eszközeinket versenyszántásra szállítani.

Magyarországi vezérképviselői:

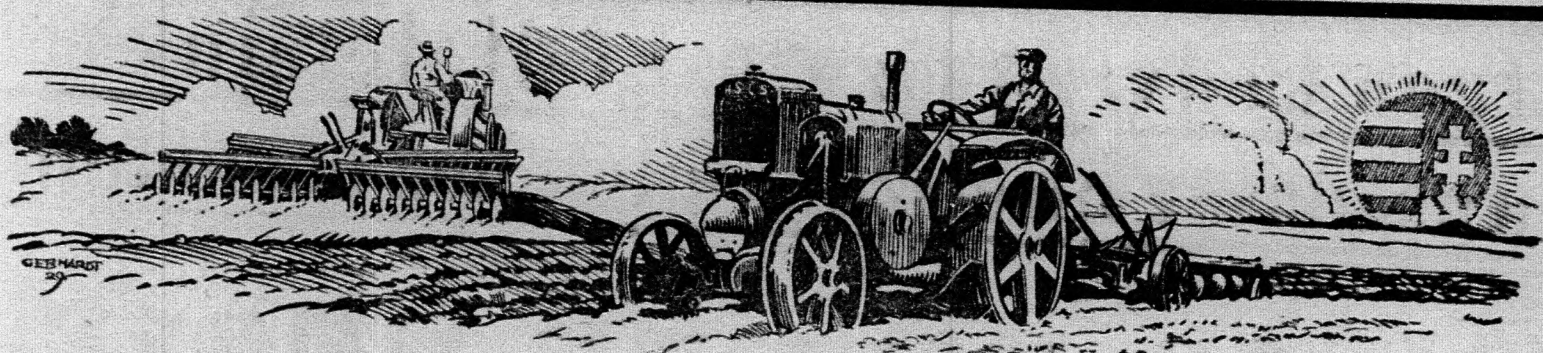
ZENTAI SOMA ÉS TÁRSA GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefonszám: 299-75

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 26. szám.

Sürgőnycim: Eberke

GAZDAGOR SZORTIROZOTT ALKATRÉSZRAKTÁR

Megdönthetetlen tény

- I. hogy: a motor élettartama egyenes arányban áll annak fordulatszámával,
tehát: **a HSCS traktor a leghosszabb élettartamu,**
mert az összes létező traktorok közül az ő motorának legkisebb a fordulatszáma.
- II. hogy: az egyhengeres kétütemű nyersolajmotor **szerkezetileg a leg-egyszerűbb** erőgép. A HSCS traktornak ilyen motorja van,
tehát: **az összes traktorok között a HSCS a legegyszerűbb kezelésű** és a legkevesebb alkatrészt igénylő.
- III. hogy: a gázolaj az összes üzemi hajtóanyagok közül a legolcsóbb. A HSCS traktor ebből is a legkevesebbet fogyasztja. Azonkívül olcsó kenőolajjal beéri, melynek ára 1:28 pengő kilogrammonként,
tehát: **a HSCS nyersolajtraktor a legolcsóbb üzemi traktor.**
- IV. hogy: a HSCS traktor itthon készül, magyar mérnökök szellemi munkája és magyar munkáskezek alól kerül ki,
tehát: **nem kell pénzünket traktorért külföldre vinni,** különösen ma nem, amikor ugy a mezőgazdaság, mint ipar gazdasági nyomorral küzd és külkereskedelmi mérlegünk évről-évre emelkedő deficitje egész gazdasági életünket fölborítással fenyegeti.
- V. hogy: a mezőgazdasági termékek legnagyobb fogyasztója mindenkor a munkás volt és marad,
tehát: minden falat kenyér, amit a gazda a magyar munkásnak ad, a gazda buzájából sül, minden falat hus, amelyet a magyar munkás eszik, a magyar gulyából, csordából, falkából való.
- VI. hogy: minden fillér, amit külföldre viszünk, örökre elveszett számunkra,
tehát: **magyar földre — magyar gépet!**

Kedvező fizetési feltételek, kötelezettség nélküli próbaszántás.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Igen kedvező fizetési feltételeinkkel
a gazdaság hitelszükségletéhez igazodunk

A 38/40 HP GÉM-STOCK

kerekes traktor a legjobb fogyasztás mellett a legnagyobb teljesítményt adja

GAZDASÁGBERENDEZŐ ÉS MOTOREKE R.-T.

Telefon: L. 909-53, 909-54

Budapest, VI., Országbiró-utca 33.

Sürgöncim: DIPLINGS

ZSOLDOS

előkészít polgári és közép-iskolai magánvizsgákra,
Budapest, VII., Dohány-utca 84.

Érettségire.

5919

Telefon: József 424-47

Szalonnát és sertézsírt

legutányosabban szállít:

Friedmann Mór J. terménynagykereskedő
Iroda és raktár:
Budapest, VI., Révay-utca 22. szám.

Telefon: Aut. 237-65 és 237-66

Távirati cím: MANFRIED Budapest.

ALAPITVA 1895.

6183

STAHEL & LENNER
BUDAPEST
VI. ANGYALFÖLD, ORSZÁGBIRÓ-U. 44-46.

Gőzekebérszántást

őzai és tavaszi szántást, gyeptréást, szőlőtelepek,
faiskolák, erdősítések mély rigolirozását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld

5942

Telefon: József 258-65 Sürgöncim: Wolffke Budapest

Minden gazda a „KÖZTELEK GAZDASÁGI KÖNYVTÁRA”-t olvassa!

**A Felsőiregi Uradalom Fajbaromfitenyé-
szete, Felsőireg (Tolna megye)**

elfogad megrendeléseket

Amerikai Fehér Leghorn,
Rhode Island Red és Mexikói
fehér pulyka tenyészalla-
tokra, illetve keltetőtojásokra
és naposcsibékre.

A tenyészet egész törzsalományára a végzett vér-
vizsgálatok alapján bacillus pullorummentes.

Kérje mielőbb árjegyzékünket.

5881

Megjelent!

Ujdonság!

A gazdasszony dolga

Dr. Gárdonyiné és Dr. Kovácsné írása

A mindennap házi teendőinek bibliája. Minden
háztartás nélkülözhetetlen irányítója. A ház-
asszony tudása csak e könyv elolvasása után
teljes. A békés családi élet egyik biztosítója.
Tartalmazza a család és a lakás körüli teendők
leírását, házi kertészetet, baromfi-, sertésneve-
lést, tehenészet gondozását stb., stb., stb.

Ára 8 pengő

„Patria” r.-t. könyvszt., Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Bernáth-féle

BUDAPEST

V., Vilmos császár-ut 76. sz.

Ingyen

9-10-12-15-18-21-24-27-30-33-36-39-42-45-48-51-54-57-60-63-66-69-72-75-78-81-84-87-90-93-96-99-102-105-108-111-114-117-120-123-126-129-132-135-138-141-144-147-150-153-156-159-162-165-168-171-174-177-180-183-186-189-192-195-198-201-204-207-210-213-216-219-222-225-228-231-234-237-240-243-246-249-252-255-258-261-264-267-270-273-276-279-282-285-288-291-294-297-300-303-306-309-312-315-318-321-324-327-330-333-336-339-342-345-348-351-354-357-360-363-366-369-372-375-378-381-384-387-390-393-396-399-402-405-408-411-414-417-420-423-426-429-432-435-438-441-444-447-450-453-456-459-462-465-468-471-474-477-480-483-486-489-492-495-498-501-504-507-510-513-516-519-522-525-528-531-534-537-540-543-546-549-552-555-558-561-564-567-570-573-576-579-582-585-588-591-594-597-600-603-606-609-612-615-618-621-624-627-630-633-636-639-642-645-648-651-654-657-660-663-666-669-672-675-678-681-684-687-690-693-696-699-702-705-708-711-714-717-720-723-726-729-732-735-738-741-744-747-750-753-756-759-762-765-768-771-774-777-780-783-786-789-792-795-798-801-804-807-810-813-816-819-822-825-828-831-834-837-840-843-846-849-852-855-858-861-864-867-870-873-876-879-882-885-888-891-894-897-900-903-906-909-912-915-918-921-924-927-930-933-936-939-942-945-948-951-954-957-960-963-966-969-972-975-978-981-984-987-990-993-996-999-1002-1005-1008-1011-1014-1017-1020-1023-1026-1029-1032-1035-1038-1041-1044-1047-1050-1053-1056-1059-1062-1065-1068-1071-1074-1077-1080-1083-1086-1089-1092-1095-1098-1101-1104-1107-1110-1113-1116-1119-1122-1125-1128-1131-1134-1137-1140-1143-1146-1149-1152-1155-1158-1161-1164-1167-1170-1173-1176-1179-1182-1185-1188-1191-1194-1197-1200-1203-1206-1209-1212-1215-1218-1221-1224-1227-1230-1233-1236-1239-1242-1245-1248-1251-1254-1257-1260-1263-1266-1269-1272-1275-1278-1281-1284-1287-1290-1293-1296-1299-1302-1305-1308-1311-1314-1317-1320-1323-1326-1329-1332-1335-1338-1341-1344-1347-1350-1353-1356-1359-1362-1365-1368-1371-1374-1377-1380-1383-1386-1389-1392-1395-1398-1401-1404-1407-1410-1413-1416-1419-1422-1425-1428-1431-1434-1437-1440-1443-1446-1449-1452-1455-1458-1461-1464-1467-1470-1473-1476-1479-1482-1485-1488-1491-1494-1497-1500-1503-1506-1509-1512-1515-1518-1521-1524-1527-1530-1533-1536-1539-1542-1545-1548-1551-1554-1557-1560-1563-1566-1569-1572-1575-1578-1581-1584-1587-1590-1593-1596-1599-1602-1605-1608-1611-1614-1617-1620-1623-1626-1629-1632-1635-1638-1641-1644-1647-1650-1653-1656-1659-1662-1665-1668-1671-1674-1677-1680-1683-1686-1689-1692-1695-1698-1701-1704-1707-1710-1713-1716-1719-1722-1725-1728-1731-1734-1737-1740-1743-1746-1749-1752-1755-1758-1761-1764-1767-1770-1773-1776-1779-1782-1785-1788-1791-1794-1797-1800-1803-1806-1809-1812-1815-1818-1821-1824-1827-1830-1833-1836-1839-1842-1845-1848-1851-1854-1857-1860-1863-1866-1869-1872-1875-1878-1881-1884-1887-1890-1893-1896-1899-1902-1905-1908-1911-1914-1917-1920-1923-1926-1929-1932-1935-1938-1941-1944-1947-1950-1953-1956-1959-1962-1965-1968-1971-1974-1977-1980-1983-1986-1989-1992-1995-1998-2001-2004-2007-2010-2013-2016-2019-2022-2025-2028-2031-2034-2037-2040-2043-2046-2049-2052-2055-2058-2061-2064-2067-2070-2073-2076-2079-2082-2085-2088-2091-2094-2097-2100-2103-2106-2109-2112-2115-2118-2121-2124-2127-2130-2133-2136-2139-2142-2145-2148-2151-2154-2157-2160-2163-2166-2169-2172-2175-2178-2181-2184-2187-2190-2193-2196-2199-2202-2205-2208-2211-2214-2217-2220-2223-2226-2229-2232-2235-2238-2241-2244-2247-2250-2253-2256-2259-2262-2265-2268-2271-2274-2277-2280-2283-2286-2289-2292-2295-2298-2301-2304-2307-2310-2313-2316-2319-2322-2325-2328-2331-2334-2337-2340-2343-2346-2349-2352-2355-2358-2361-2364-2367-2370-2373-2376-2379-2382-2385-2388-2391-2394-2397-2400-2403-2406-2409-2412-2415-2418-2421-2424-2427-2430-2433-2436-2439-2442-2445-2448-2451-2454-2457-2460-2463-2466-2469-2472-2475-2478-2481-2484-2487-2490-2493-2496-2499-2502-2505-2508-2511-2514-2517-2520-2523-2526-2529-2532-2535-2538-2541-2544-2547-2550-2553-2556-2559-2562-2565-2568-2571-2574-2577-2580-2583-2586-2589-2592-2595-2598-2601-2604-2607-2610-2613-2616-2619-2622-2625-2628-2631-2634-2637-2640-2643-2646-2649-2652-2655-2658-2661-2664-2667-2670-2673-2676-2679-2682-2685-2688-2691-2694-2697-2700-2703-2706-2709-2712-2715-2718-2721-2724-2727-2730-2733-2736-2739-2742-2745-2748-2751-2754-2757-2760-2763-2766-2769-2772-2775-2778-2781-2784-2787-2790-2793-2796-2799-2802-2805-2808-2811-2814-2817-2820-2823-2826-2829-2832-2835-2838-2841-2844-2847-2850-2853-2856-2859-2862-2865-2868-2871-2874-2877-2880-2883-2886-2889-2892-2895-2898-2901-2904-2907-2910-2913-2916-2919-2922-2925-2928-2931-2934-2937-2940-2943-2946-2949-2952-2955-2958-2961-2964-2967-2970-2973-2976-2979-2982-2985-2988-2991-2994-2997-3000-3003-3006-3009-3012-3015-3018-3021-3024-3027-3030-3033-3036-3039-3042-3045-3048-3051-3054-3057-3060-3063-3066-3069-3072-3075-3078-3081-3084-3087-3090-3093-3096-3099-3102-3105-3108-3111-3114-3117-3120-3123-3126-3129-3132-3135-3138-3141-3144-3147-3150-3153-3156-3159-3162-3165-3168-3171-3174-3177-3180-3183-3186-3189-3192-3195-3198-3201-3204-3207-3210-3213-3216-3219-3222-3225-3228-3231-3234-3237-3240-3243-3246-3249-3252-3255-3258-3261-3264-3267-3270-3273-3276-3279-3282-3285-3288-3291-3294-3297-3300-3303-3306-3309-3312-3315-3318-3321-3324-3327-3330-3333-3336-3339-3342-3345-3348-3351-3354-3357-3360-3363-3366-3369-3372-3375-3378-3381-3384-3387-3390-3393-3396-3399-3402-3405-3408-3411-3414-3417-3420-3423-3426-3429-3432-3435-3438-3441-3444-3447-3450-3453-3456-3459-3462-3465-3468-3471-3474-3477-3480-3483-3486-3489-3492-3495-3498-3501-3504-3507-3510-3513-3516-3519-3522-3525-3528-3531-3534-3537-3540-3543-3546-3549-3552-3555-3558-3561-3564-3567-3570-3573-3576-3579-3582-3585-3588-3591-3594-3597-3600-3603-3606-3609-3612-3615-3618-3621-3624-3627-3630-3633-3636-3639-3642-3645-3648-3651-3654-3657-3660-3663-3666-3669-3672-3675-3678-3681-3684-3687-3690-3693-3696-3699-3702-3705-3708-3711-3714-3717-3720-3723-3726-3729-3732-3735-3738-3741-3744-3747-3750-3753-3756-3759-3762-3765-3768-3771-3774-3777-3780-3783-3786-3789-3792-3795-3798-3801-3804-3807-3810-3813-3816-3819-3822-3825-3828-3831-3834-3837-3840-3843-3846-3849-3852-3855-3858-3861-3864-3867-3870-3873-3876-3879-3882-3885-3888-3891-3894-3897-3900-3903-3906-3909-3912-3915-3918-3921-3924-3927-3930-3933-3936-3939-3942-3945-3948-3951-3954-3957-3960-3963-3966-3969-3972-3975-3978-3981-3984-3987-3990-3993-3996-3999-4002-4005-4008-4011-4014-4017-4020-4023-4026-4029-4032-4035-4038-4041-4044-4047-4050-4053-4056-4059-4062-4065-4068-4071-4074-4077-4080-4083-4086-4089-4092-4095-4098-4101-4104-4107-4110-4113-4116-4119-4122-4125-4128-4131-4134-4137-4140-4143-4146-4149-4152-4155-4158-4161-4164-4167-4170-4173-4176-4179-4182-4185-4188-4191-4194-4197-4200-4203-4206-4209-4212-4215-4218-4221-4224-4227-4230-4233-4236-4239-4242-4245-4248-4251-4254-4257-4260-4263-4266-4269-4272-4275-4278-4281-4284-4287-4290-4293-4296-4299-4302-4305-4308-4311-4314-4317-4320-4323-4326-4329-4332-4335-4338-4341-4344-4347-4350-4353-4356-4359-4362-4365-4368-4371-4374-4377-4380-4383-4386-4389-4392-4395-4398-4401-4404-4407-4410-4413-4416-4419-4422-4425-4428-4431-4434-4437-4440-4443-4446-4449-4452-4455-4458-4461-4464-4467-4470-4473-4476-4479-4482-4485-4488-4491-4494-4497-4500-4503-4506-4509-4512-4515-4518-4521-4524-4527-4530-4533-4536-4539-4542-4545-4548-4551-4554-4557-4560-4563-4566-4569-4572-4575-4578-4581-4584-4587-4590-4593-4596-4599-4602-4605-4608-4611-4614-4617-4620-4623-4626-4629-4632-4635-4638-4641-4644-4647-4650-4653-4656-4659-4662-4665-4668-4671-4674-4677-4680-4683-4686-4689-4692-4695-4698-4701-4704-4707-4710-4713-4716-4719-4722-4725-4728-4731-4734-4737-4740-4743-4746-4749-4752-4755-4758-4761-4764-4767-4770-4773-4776-4779-4782-4785-4788-4791-4794-4797-4800-4803-4806-4809-4812-4815-4818-4821-4824-4827-4830-4833-4836-4839-4842-4845-4848-4851-4854-4857-4860-4863-4866-4869-4872-4875-4878-4881-4884-4887-4890-4893-4896-4899-4902-4905-4908-4911-4914-4917-4920-4923-4926-4929-4932-4935-4938-4941-4944-4947-4950-4953-4956-4959-4962-4965-4968-4971-4974-4977-4980-4983-4986-4989-4992-4995-4998-5001-5004-5007-5010-5013-5016-5019-5022-5025-5028-5031-5034-5037-5040-5043-5046-5049-5052-5055-5058-5061-5064-5067-5070-5073-5076-5079-5082-5085-5088-5091-5094-5097-5100-5103-5106-5109-5112-5115-5118-5121-5124-5127-5130-5133-5136-5139-5142-5145-5148-5151-5154-5157-5160-5163-5166-5169-5172-5175-5178-5181-5184-5187-5190-5193-5196-5199-5202-5205-5208-5211-5214-5217-5220-5223-5226-5229-5232-5235-5238-5241-5244-5247-5250-5253-5256-5259-5262-5265-5268-5271-5274-5277-5280-5283-5286-5289-5292-5295-5298-5301-5304-5307-5310-5313-5316-5319-5322-5325-5328-5331-5334-5337-5340-5343-5346-5349-5352-5355-5358-5361-5364-5367-5370-5373-5376-5379-5382-5385-5388-5391-5394-5397-5400-5403-5406-5409-5412-5415-5418-5421-5424-5427-5430-5433-5436-5439-5442-5445-5448-5451-5454-5457-5460-5463-5466-5469-5472-5475-5478-5481-5484-5487-5490-5493-5496-5499-5502-5505-5508-5511-5514-5517-5520-5523-5526-5529-5532-5535-5538-5541-5544-5547-5550-5553-5556-5559-5562-5565-5568-5571-5574-5577-5580-5583-5586-5589-5592-5595-5598-5601-5604-5607-5610-5613-5616-5619-5622-5625-5628-5631-5634-5637-5640-5643-5646-5649-5652-5655-5658-5661-5664-5667-5670-5673-5676-5679-5682-5685-5688-5691-5694-5697-5700-5703-5706-5709-5712-5715-5718-5721-5724-5727-5730-5733-5736-5739-5742-5745-5748-5751-5754-5757-5760-5763-5766-5769-5772-5775-5778-5781-5784-5787-5790-5793-5796-5799-5802-5805-5808-5811-5814-5817-5820-5823-5826-5829-5832-5835-5838-5841-5844-5847-5850-5853-5856-5859-5862-5865-5868-5871-5874-5877-5880-5883-5886-5889-5892-5895-5898-5901-5904-5907-5910-5913-5916-5919-5922-5925-5928-5931-5934-5937-5940-5943-5946-5949-5952-5955-5958-5961-5964-5967-5970-5973-5976-5979-5982-5985-5988-5991-5994-5997-6000-6003-6006-6009-6012-6015-6018-6021-6024-6027-6

kel
nk
K
t adja
-T.
LINGS
ire.
zsef 424-47
Ujdonság!
dolga
acané írása
liája. Minden
tája. A házi-
lvasása után
ik biztosítja.
örüli teendők
s, sertésneve-
stb., stb.
X. Üllői-ut 25.
Inkhabát
10—, 12—
15— P 6185
Férfiting
2 gallérral
5,50, 6,98 P
elyemingek
gy anyagból
9,80 P
sónadrág
0, 2—, 2,80,
3,60 P
arisnyák
f, 68 f, 98 f,
50, 1,90 P

ELADÁS

TAKARMÁNYMESZET, legkiválóbb minőségben kivételesen olcsón szállít Berzeller Jenő műtrágyagyártóüzem, Budapest, V., Nádor-u. 12. Telefon: 207-60. 1058

SŐZÖTT és füstölt szalonnát nagyban szállít jutányos áron, kedvező fizetési feltételekkel Kemény Vilmos nagyvágó, Budapest, IX. Központi Vásártér. 1979

ÁLLATI TRÁGYÁKAT jutányos ár és kedvező fizetési feltételek mellett szállítok. Góspölgör Béla, Budapest, VII., Dmjanthoz-u. 9. 2066

FÜLDIERTŐK, Szalonnák meggyében 120 magyar hold prima, sikmenyes, tanyárai eladók. Bővebbet: Budapest, H. Korr. Trombitás-ut 12., fdaz. 4957

GŐSPÖLGÖRÁRNITURA eladó. He. telandj gazdaság, Lesencetoma, Zala m. 2068

ELADÓ egy keveset használt, újonnan fényezett Köllber féle hajtkocsit. Felvilágosítást: Mész Lajos, Budakeszi nyujt. Telefon: Aut. 642-42. 2069

NYÚSZVÖLGYI kertgazdaság, két villával, 5 hold fajgyűmölcsösökkel eladó. Követők kikérve. Bővebbet: Tenzer hirdetői. Budapest, IV., Sorvita-ut 8. 2078

ELADÓ gazdasági felszerelés. Csepél-garnitúra, benzínmotorok, tejház felszerelések, társasáboronák, kultivátorok, répvágó, centrifugálószeríttyú társas-daráló répa-szódó ékek, fahogerek, tizedes mérlegek, igazsákerék és kocsi, rosták, traktorok, kaszálógépek, kubilók, korok, kisebb vegyőgépek, altalaj-művelők, serti-fasztató boxok, kaplók, szilófűtő-ékek, exipátorok, fa- és vasékek, kovács-bognár-üzem hely felszerelése, szőlőkarók és faszuszítási felszerelések stb. Felvilágosítással szolgál Bőrgazdaság, Győrösvány-háza, Győr m., Állomás Eneke. 2079

ELADÓ gazdasági felszerelés, jókarban. Kérekötő, markrakó, aratógépek, logoreblyék, társasáboronák, szecskarók, járgányok, kocsik és marhamérlegek, 6-8-10HP csepélkaszánok, 10 légkürösök, tenperimossók, szalmaprések, 3 tagu fogasok, 1-és, 2-és és 3-és Sack-ékek, félfedelesek és Eszterházy kocsik, többféle gazdasági gép Miskolcra. Budapest, VIII., Rákóczi-ut 5. Pannónia. 2080

BURGONYATERMELŐKNEK rendkívül fontos művek: Appel Ottó tanár: A burgonyabetegségek I. rész. A gumóbetegségek 7-11. rész. A tőbetegségek 7-11. rész. P. Mindkét atlasz 20-24 színes táblát tartalmaz, a szöveget Takács Gyula, a burgonyatermelő hivatal igazgatója írta. „Patria” r.t. könyvcsatlálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Önítató kagylók alkalmazásával tehetsz friss vizet izid és naponta legalább 1 liter tejet többet ad. Darabja 40 P. Szántó, Budapest, VI., Jókai-tér 7. 6068

SOK DERGÉS PERCET szerezhetünk magunknak, ha elolvassuk Iovag Kerpely Béla gazdaság visszamelegkésztési, melyek „A régi jó gazdaságvilág” címmel egy nagyzerű könyvben foglalja egybe és Faragó Sándor eredeti módon illusztrálta. Ára 4 pengő. „Patria” r.t. könyvcsatlálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Extrahált Szojadara, Halliszt, Husliszt, Véliszi a legmagasabb protein-tartalommal, mindenféle 6970 **Olajpogácsák** kaphatók **Grünfeld Alajos** cégénél Budapest, V. Nádor-u. 8. Telefon: Aut. 835-44

AUTÓKÉZIKVONYV. Az autó szerkezete, kezelése és vezetése. Írta: Weiner Emil. 620 ábra, 610 oldal. Ára füve 15 P, kötet 17 P 50 f. A kézikönyv a nagyközönség számára van írva és a kezdő sofőrök és más szerelmében működő mérnökök mindenképp elvezetést és tanúsággal olvashatja. „Patria” r.t. könyvcsatlálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szénát és szalmát

préselve vagy lazán, teljes vagonrakományokban szállít legolcsóbb napi áron: **Böhm Arnold** takarmány- és terménynagykereskedő Budapest VII., Vörösmarty-utca 20. Telefon: József 41-81 6136

AZ ALPÜLDI FÜTŐHOMOK-TALAJOK ÖNSZERŐ MEZŐGAZDASÁGA. Westik Vilmos ebben a munkájában részletesen és meggyőzően tárgyalja, hogy miként lehet a sovány, száraz futóhomokot szerény anyagi eszközökkel is jó terméshozamra hozni. A könyvet 5 pengő előzetes beutódása ellenében bérmentve küldi a „Patria” r.t. könyvcsatlálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

STADLER KAPU KERITÉS **Bírói Iroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.**

DORNER Béla legújabb szak-könyve: A sertés tenyésztése és hizálása. 18. — P. — Rétek és legelő művelése és termése fokozása. 14. — P. — A kereskedelmi tárgyak történelme, gyártása és használata. 14.60 P. — Burgonyatermesztés. 4.20 P. Kaphatók a „Patria” r.t. könyvcsatlályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szénát, szalmát,

lucernát, lóherét, zabosbükkyönt és muhart 6064

elad és vesz minden mennyiségben

Schreier Béla Kereskedelmi Részvénytársaság Budapest, VII., Izabella-u. 34. Telefon: József 320-52 és 438-49

HÓNAPRÓL-hónapra a mezőgazdaság minden ágában mi a munka és a teendő? Erre kiemertől tájékoztatást nyújt a Kodalány Antal műve, melyet 3 20 pengő elemében bérmentve küldi a „Patria” r.t. könyvcsatlálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

VÉTEL Eladni akar valami gazdasági gépet? Forduljon bizalommal Braun és Örményi céghez Budapest, V., Balthary-utca 7. 1951

TEJET, tejszót veszünk legmagasabb áron, kötésre. Alföldi Tejtermék, Budapest, IV., Ferenz József-rakpart 17. 1727

1900 holdig keresek földbirtokot saját részemre megvételre, tölgyesben előrendű szántó, 3 épülettel, közeli állomás-sal, kövesút mentén, 15 szobás kastélyal (villa), októberről eljére, lehetőséggel Dunántúl, esetleg nagyobb terület. Ajánlatokat „Földbirtokos 1909” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1909

VENNEM 80-150 holdas Pest körül jó kis birtokot lakóházzal, épületekkel. Rosenfeld, Csorvás. 2007

VESSZÜNK használt, jó karban lévő, könnyű igéskocsikat. Daránypesti Bőrgazdaság, posta Som., Somogy m. 2029

BÉRLET 36 bérlet, cukorrépa-termelésre alkalmasat keresek 400-600 holdig, esetleg nagyobbhoz társulnék. Rosenfeld Intéző, Csorvás. 2006

BÉRLET 400 kat. hold urasági lakással, prima buzatermő, kiadó. Apaváral gazdaság, Karcag. 2030

300-500 HOLDAS hochprima bérletet keresek 600-átvételre, bővebb épületekkel, urlakással, 100 kilométernyi körzetben fónval, kövesút mentén. Budapest, I., Gelhérthegy-u. 47. Háztulajdonos. 207

12 havi hitelre

szállít a hivatalos bankkamatlábát 2%-kal meghaladó kamat mellett mindenfajta bel- és külföldi **tenyész- és igásállatot** teheneket és bikákat, bonyhádi, importált simmenthali és Ostfriesen fajtaikat is. Ökröket is legelőmarhát. Importált yorkshirei tenyészsertéseket. Juhokat és általában véve mindennemű haszonállatot.

Minden további felvilágosítással szolgál a **British and Magyar Corporation Ltd.** képviselője: **Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T.** állatkereskedelmi osztálya Budapest, V., Béla-utca 8. Telefon: Automata 109-70 BANKKÖTŐ BUDAPESTI TAKARÉK- ÉS VÁSÁRPÉNZTÁRNÁL 6023

TEJHŰTŐK ÉS AZ ÖSSZES TEJGAZDASÁGI GÉPEK ÉS FELSZERELÉSEK AZ ELŐÁLLÍTÓNÁL FLEISCHMANN TEJGAZDASÁGI BERENDEZÉSI VÁLLALAT BUDAPEST, VII. SÍP-U, 27. - TEL. J. 424-19.

Megjelent az új bortörvénykivonat!

Az 1929. évi X. t.-c. alapján módosított bortörvény kivonata kemény lemezre ragasztva, felakaszthatóan zsinórral ellátva darabonként 130 pengőért beszerezhető vállalatunk nyomtatványosztályában: „Patria” Irod. Váll. és Nyomdai R.-T., Budapest, IX., Üllői-ut 25.

680 kg. tiszta buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 ke- resztről álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel, szakértő bizottság elől utáncsépeltettünk 5649 **Csepélőgéptulajdonosok rendeljék meg a STERN-féle dobkosár-betétlécet!** Kérdezősködésre ingyen és bérmentve nyujt felvilágosítást: **BÁRDOS ÉS BRACHFELD** BUDAPEST, VI., Jókai-utca 5. sz.

Uj baromfitenyésztési művek!

Hasznóhajtó tyuktenyésztés kiskátéja 5-
Írták: dr. Lantos és dr. Meisler
A modern csirkefarm Sok tervezéssel. Írta: Szönyey Lórántné 4-
Baromfitenyésztés Uj átdolgozott és bővített 2. kiadás. Sok új ábrával. Írta: Winkler János. Füzeve 10-1, bekötve 13-
A tojásfarmer Gyakorlati utasítás modern jövedelmező tojástermelő-telepek létesítésére. Írta: Predmerszky Dezső 8-
A tyukok tojáshozamának fokozása Számos ábrával. Írta: Bakos László 1-20
Fajbaromfitenyésztés (Leghorn, Rhode Island) és járványos baromfitelenségek. Írták: Fekete Gyula és László 4-
Baromfitelenségek 2. bővített kiadás, 77 ábrával. Írta: Balás Károly, Winkler János 6-
Mi a baromfitenyésztés jövedelmezőségének a titka? Írta: Winkler János és Janik Gyula dr. 2-
Kaphatók a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A Magyar Kir. Népjóléti és Munkaügyi miniszter ur 502/1922. és 4300/1924. sz. rendeleteihez szükséges **EGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYOK** kemény lemezre ragasztva és felakaszthatóan zsinórral ellátva darabonként: 2-50 pengőért vállalatunk nyomtatványosztályában beszerezhető! „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Gazdasági Számadás

kis- és középbirtokosok részére szükséges nyomtatványokból, rövid használati utasítással. Szerkesztette: **Ormándy János** ny. m. kir. gazd. akadémiai tanár, a Felsőudánntuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója. Kiadja: a „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) A „Gazdasági Számadás” magában foglalja azokat a nyomtatványokat, amelyek az eddigi gyakorlat szerint a legjobban beváltak és olyan mennyiségben, hogy egy 100-500 holdas gazdaság vezetésére 1 esztendőre elegendő. Tekintettel azon körülményre, hogy a gazdasági könyvvezetés lezárása rendszerint minden napári esztendő végén történik, a „Gazdasági Számadás” akként állított össze, hogy 300 holdig egy darab 100 lapos, 500 holdig terjedő gazdaság részére egy darab 150 lapos könyv egy esztendőre elegendő legyen. A „Gazdasági Számadás” nagysága 23 x 31 cm. s a könyv erős félvászonkötésben, zöld borítással, elől tárgymutatóval van ellátva.

100 lapos terjedelemben	20- pengő
150 "	25- "

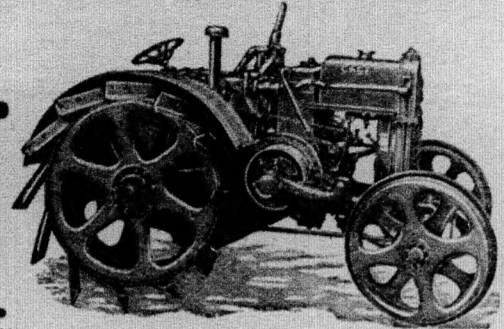
A „Gazdasági Számadás” a következő nyomtatványokból áll:

1. Általános vagyonleltár	11. Sertések számla
2. Pénztári főkönyv bevétel	12. Juhok számla
3. " kiadás	13. Baromfi és méhészet számla
4. Leszámlolási jegyzék	14. Vetés, aratás és cséplési jegyzék
5. Napszámosjegyzék	15. Takarmányozási jegyzék
6. Gabonaneműek számla	16. Cselédbérgjegyzék
7. Takarmányeműek számla	17. Párotlatások és ellések
8. Anyag és szerek számla	18. Fejési napló
9. Lovak számla	19. Leltári számadás
10. Szarvasmarhák számla	20. Vagyon- és tisztajövedelmi mérleg

A felsorolt nyomtatványok külön ívekben is kaphatók, ára: **ivenként —30 fillér.**

CSÉPLÉSHEZ, SZÁNTÁSHOZ VÁSÁROLJON

CASE TRAKTORT

ERŐS, TARTÓS, ÜZEMBIZTOS.

HÁROM KIVITELBEN: 12/20, 18/32 ÉS 26/40 LÓERŐ TELJESITŐKÉPESSÉGGEL.

Forgalomba hozza:

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T., Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

Városi eladási telep: VI., Vilmos császár-ut 65. szám.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Tejgazdasági gépek

Westfalia tejfőlözők, tejhűtők, fejvödörök, tejkannák stb. szolid kivitelben és ársban kaphatók!

Stanga József tejgazdasági gépüzletében, Budapest, IX., Ráday-u. 26/K. Szíveskedjék a pontos címre ügyelni! 1181 Ajánlatok díjmentesen.

Farkas és Társa R.-T.

lakatosárú- és vaszerkesztő gyár
Budapest, VI., Lehel-utca 8.
Telefon: Lipót 908-62

Kovácsolt-, idomvas-, magtár-,
istálló-, pince- és tetőablakok,
rácsos kapuk, rácsos kerítések raktárról
azonnal szállíthatók. 6070

ZSÁK-, PONYVA-GYARTAS

eladás és kőlisüzem

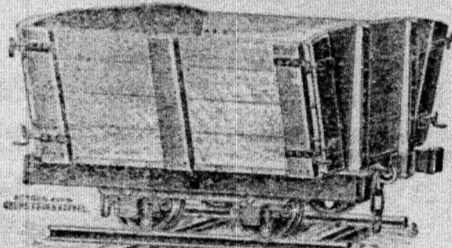
ANGOL MANILLA

rapokos kézi kővető-szűrőgépfőfőnál
SCHLESINGER ÉS TÁRSA R.-T.
BUDAPEST, V., PERCEZEL MŰR-UTCA 2. 6806

Répaszállító kocsik, sinek — vágányok, motormozdonyok

uj és használt állapotban!

Vételre:

Bérlésre:

ORENSTEIN ÉS KOPPEL MAGYAR R.-T.

KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK GYÁRA

6087

Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 53. szám.

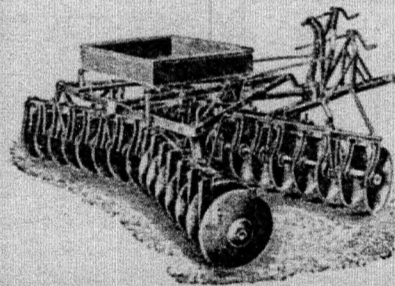

40 év óta a legmegbízhatóbb rozsdagátló anyag

EGYEDÜLI GYÁRTÓI

LUTZ EDE ÉS TSA.

LAKK-ÉS FESTÉNGYÁR R.-T.
BUDAPEST, VII., ÖRNAGY-UTCA 4.

A tavaszi szántáshoz amerikai rendszerű traktor-tárcsásboronákat

szállít, bármily mennyiségben raktárról,
garancia mellett, jutányos áron

**SZILÁGYI ÉS DISKANT
GÉPGYÁRA, MISKOLC**

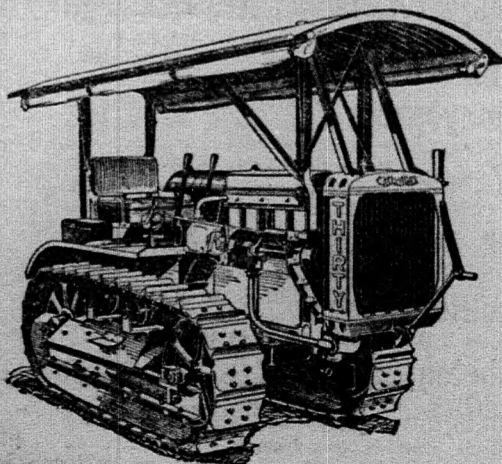
VISZONTELADÓKNAK KEDVEZMÉNY!

VERSENYEN
KIVÜL ÁLL

A

CATERPILLAR

VÉDJEGYŰ
TRAKTOR

Van

öt fajtája,
száz felhasználása, nagy vonó-
ereje.

Nincs

differenciálja, kormánykereke, talaj-
nyomása, csuszamlása, kopása, akadály-
s versenytársa.

STEYR MŰVEK R.-T., Budapest, VI., Lehel-u. 25.

Kisbirtokosok ár: Minden szö egyzari beiktatás 8 fillér, vastagabb betűvel 10 fillér. A legkisebb hirdetési díj 1 pengő. Állást keresőknek 50% engedmény, legkisebb hirdetési díj 50 fillér

KISHIRDETÉSEK

A hirdetési díjak — a 2%-os forgalmi adó külön felszámításán mellett — előre fizetendők

Beiktendő állásokra vonatkozó hirdetésnek csak a munkaadó birtokos vagy bérleti címének kitételeivel közölnek. Csak válasszbélyeggel ellátott leveleire válaszolunk. Hirdetéseket zárta hétfő, illetve csütörtök délelőtt

Díjtalan állásajánlatok

48 ÉVES nő, okleveles gazda ügyvezető intéző állást keres keresetény országban. 2053* általa kiadhatóiban. 2065

OKLEVELES

OKLEVELES gazda, 9 évi gyakorlat, szőlőkezelésben is jártas, 36 éves, ev. nőlen, magyar és német nyelvtudással, esetleg kancióval, felmondással intéző állásból okt. 1-re vagy későbbi beépésre állást keres. Szíves megkereséseket „Megbízható 1929” jellegre a kiadói hivatalba kér. 1932

ESTŐLTENŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDASZTEREK
OKLEVELES segédtest, megfelelő gyakorlatú, szakszerű, szorgalmas, géprábrán is part fekt, danutaloni uradalomban feleltetik. Belpérsé aonnal. Pályázatok dr. gróf Apponyi Nándor Örökségére, Kápolnacsanak, u. p. Medicina, Tolna megye küldendő. 2093

GAZDASZTEREK

FÁSZTARTÓ INTÉZŐSÉG keres cseplői gyakorlatot, ki ilyen mibenlétben már volt uradalomban. Belpérsé 1929. év július 1. javadalmazás: teljes ellátás, havonta 60 pengő készpénz. Ágy-nyomtatást tartozik hozni. Pályázathatnak gazdasági akadémiát halgatók is belpérsé idő szigorú betartásával. Szolgálatból való távozás október 15. Utiköltség betérőre. Vezető távollétában megfektetik. Kérvények Uradalmi Intézetbe. Fásztartó, u. p. Bélmegyer, Békes megye, címzendők. 1973

GAZD. ALKALMAZOTTAK

GAZDASÁGI gépésznek, főgép, motor, traktor, élelmiszer- és textilipari gépekkel gyakorlatú, 20 év. Készségek: gépkezelés, javítás, 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-241

50 év

haladását, technikai fejlődését, gyakorlati tapasztalatait egyesíti magában az államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas

CSÉPLŐGÉP

Utolérhetetlenül tökéletes, tartós és nagy teljesítőképességű!
Szemvesztés nélkül piacképes gabonát szolgáltat!
 Az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legelsőrangú gyártmányú gazdasági gépeket és eszközöket legelőnyösebb fizetési feltételek mellett szállítja:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
A Magyar Királyi Állami Gépgyár Vezérügynöksége
 Budapest, VI., Vilmos császár-ut 32.

50 évesek a
FREUND-nyergek, lószerszámok
nyereg- és istállószerkek

KÉPES ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA!
 ALAPITVA 1848-BAN

FREUNDA. ÉS FIA
 BUDAPEST, VIII., KÖFARAGÓ-UTCA 8.
 Telefon: József 312-18 6130 Telefon: József 312-18

Évi kötés mellett

vajat és uradalmi tejet

átvesz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-Üzem R.-T.**, Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13.
 Telefon: József 458-52 5658

16-os Fowler-eke

kifogástalan szemképes karban 3-as és 6-os akéval,
 2 új vaslajjal stb. 12.600 pengőért, 60-as szemképes
 1500 pengőért, 23-os Hofherr tárcsásboronás 900
 pengőért, 3 Cormick kérekkel 100 pengő, sok más
 gazdasági felszerelési tárgyat eladó, esetleg részlet-
 fizetésre. Kajmádi Gazdaság (Állomás: Pusztaszer, Tolna megye). 8181

PAREY német szakkönyvtárjegyzéket ingyen küldi a "Páris" R.-T., Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Mezőgazdák
„Zuhataq” kutja

a legegyszerűbb és legjobb!
 Sok ezer darab évtizedek óta üzemben!
 Kedvező fizetési feltételek!

Kizárólag szállítja a

Magyar **MEZŐGAZDÁK** Szövetkezete
 Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

KNUTH K.

MÉRNÖK ÉS GYÁROS

BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: J. 310-75

Vizvezetékek

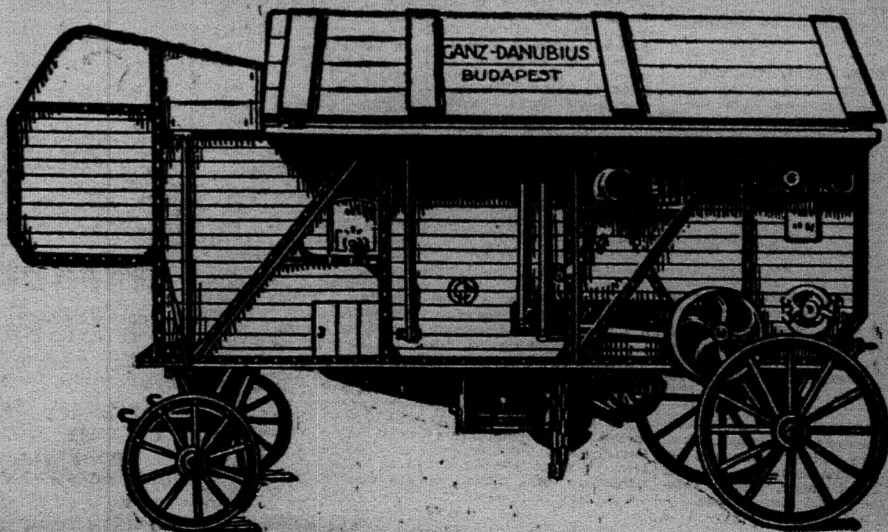
Központi fűtések

HAZAI GÉPKERESKEDELMI R.-T.

Telefon:
 L. 908-90, L. 908-91

GANZ-DANUBIUS VEZÉRKÉPVISELETE
 BUDAPEST, V., VILMOS-CSÁSZÁR-ÚT 76

Sürgőny cím:
 MASINA Budapest

.....
A „GANZ-DANUBIUS”
 acélkeretes, végig golyóscsapágyas, legújabb típusú cséplőgép szemvesztés nélkül működik, piacképes gabonát szolgáltat, traktorhoz különösen megfelel.
